

Kobiety (nie)inwestorki

O Polkach, które inwestują i o tych,
które przed inwestowaniem
coś powstrzymuje

Pełna wersja raportu

Autor: dr hab. Katarzyna Sekścińska
dla TFI PZU SA

Szanowni Państwo,

jest mi niezmiernie miło, że mogę podzielić się z Państwem wynikami bardzo ważnego badania, którego sponsorem i wydawcą jest Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA.

W ramach obchodzonego w tym roku jubileuszu 25-lecia TFI PZU SA oraz Roku Edukacji Ekonomicznej postanowiliśmy wnikliwie zbadać podejście Polek do inwestowania. To niełatwe zadanie powierzyliśmy dr hab. Katarzynie Sekścińskiej, która jest autorem niniejszego opracowania. Zależało nam na tym, aby poznać podejście kobiet do świata inwestycji, który jest przeważnie postrzegany jako obszar bardziej przystępny mężczyznom. Jak się okazuje – zupełnie niesłusznie.

Wiem, że samo przedstawienie wyników badania nie może być celem samym w sobie. Kobiety jasno wskazały, że potrzebują wiedzy, często podstawowej, podanej w prosty i przystępny sposób, oraz większego zaufania do osób, które im tę wiedzę przekazują. Oczekują też czytelnych materiałów informacyjnych.

Na przestrzeni tak wielu lat działalności TFI PZU SA, mamy swoje obserwacje dotyczące zachowań, obaw i przekonań kobiet. Wyciągnięte z badania wnioski tylko potwierdziły słuszność kierunku, który od dawna obraliśmy i nieustannie rozwijamy. Tym kierunkiem jest edukacja, przejrzysta komunikacja i nasza dostępność.

Bycie liderem w zarządzaniu programami, takimi jak PPK czy PPE, zapewnia nam nie tylko prestiż, ale też stanowi dla nas duże wyzwanie. To właśnie podczas spotkań z naszymi klientami, szkoleń czy różnych inicjatyw – codziennie robimy wszystko, aby przekazywać naszą wiedzę w sposób przystępny i zrozumiały. A to jeszcze nie wszystko – na podstawie potrzeb zgłoszonych przez kobiety będziemy uruchamiać kolejne inicjatywy edukacyjne, m.in. Akademię Finansów.

Niech to opracowanie będzie pomocne wszystkim tym, którzy mają wpływ na postrzeganie świata inwestycji przez kobiety. Niech wzmocni działania wpływające na budowanie ich pewności siebie, jako inwestorek, i pozwoli na rozwinięcie skrzydeł, zgodnie z powiedzeniem, że „kropla drąży skałę”.

Z poważaniem

Prezes Zarządu TFI PZU SA

Rok Edukacji
Ekonomicznej
2024

Główne wnioski

Potencjał inwestycyjny Polek

Potencjał finansowy

- 47% Polek ocenia swoją sytuację finansową jako „raczej dobrą”, a 25% jako „dobrą”.
- 45% kobiet deklaruje regularne oszczędzanie, co pozwala zakładać, że przynajmniej część z nich ma wyrobiony nawyk odkładania środków.
- 28% kobiet ma oszczędności na poziomie co najmniej półrocznych dochodów.
- 23% ma oszczędności na poziomie 3 - 6 miesięcznych pensji.

Skłonność do inwestowania

- 32% badanych kobiet przeznacza przynajmniej część swoich środków na inwestycje i niemal wszystkie kobiety w tej grupie chciałyby inwestować więcej.
- 73% nieinwestujących kobiet chciałoby zacząć inwestować.

Doświadczenie inwestycyjne

- 40% kobiet ma doświadczenie w inwestowaniu na rynku kapitałowym (przy uwzględnieniu kryptowalut 46%).
- 44% Polek ma doświadczenie w programach długoterminowego oszczędzania (PPK, PPE itd.).
- Te dwie grupy w dużej mierze się zazębiają, ale uwzględnione łącznie składają się na sumę 50% Polek mających doświadczenie inwestowania na rynku kapitałowym, bezpośrednio lub pośrednio.
- Ponadto 76% kobiet ma doświadczenia korzystania z lokat i/lub kont oszczędnościowych, co stanowi nierzadko pierwszy krok do inwestowania.
- 15% badanych kobiet deklaruje posiadanie rachunku maklerskiego, a 10% otwartego rejestru TFI.

Potencjał kobiet do inwestowania jest zatem większy niż wynikałoby to z odsetka Polek deklarujących, że dziś inwestują, choć warto pamiętać, że posiadanie doświadczenia inwestycyjnego może bardzo ułatwiać ponowne wejście w świat inwestycji, ale także być potężną barierą, jeśli towarzyszy mu istotna strata kapitału, która była przyczyną rezygnacji z tej formy wykorzystania kapitału.

Co powstrzymuje Polki przed inwestowaniem (na większą skalę)?

- niewystarczający budżet (63% inwesterek, 51% nieinwestujących),
- niewspierające postawy i przekonania (32% inwesterek, 22% nieinwestujących),
- oraz - jak wynika z dalszej części badania – brak wystarczającej wiedzy i umiejętności.

Strategie inwestycyjne Polek

- Polki preferują inwestycje krótkoterminowe, jednak wraz z doświadczeniem inwestycyjnym, ta preferencja zanika i równie atrakcyjne okazuje się inwestowanie długoterminowe.
- Polki szukają rozwiązań inwestycyjnych, które pozwolą im powoli, systematycznie zbliżyć się do celu, bez nagłych, dużych skoków wartości portfela. Wybierają bezpieczne aktywa, aby nie stracić pieniędzy.
- 55% Polek widzi swój portfel inwestycyjny jako pozbawiony jednostek TFI oraz nowych rozwiązań inwestycyjnych.
- Polki dostrzegają wartość dywersyfikacji portfela, co staje się bardziej widoczne u osób, które faktycznie inwestują. Wolą kupować aktywa, gdy ich cena rośnie, a sprzedawać, gdy tylko cena zaczyna spadać, choć – w kontekście sprzedaży - posiadanie doświadczenia inwestycyjnego czyni nieco bardziej preferowanym przetrzymanie przez chwilę aktywów ze stratą (55% trzymających vs. 45% sprzedających natychmiast).
- Połowa kobiet preferuje korzystanie z usług doradcy finansowego niż podejmowanie samodzielnych decyzji, przy czym preferencja ta spada do poziomu 42% u osób dziś inwestujących.

Wiedza inwestycyjna Polek

- 52% nieinwestujących kobiet deklaruje brak wiedzy w zakresie inwestowania, kolejne 34% wskazuje, że ich wiedza jest podstawowa.
- Połowa inwestujących kobiet deklaruje co najwyżej podstawową wiedzę z zakresu inwestowania, a tylko 52% niewielkie umiejętności w tym zakresie.
- W teście (naprawdę) podstawowej wiedzy, inwestorki osiągają przeciętnie wynik 58% poprawnych odpowiedzi, zaś nieinwestujące Polki 37%.
- Zatem nie tylko subiektywnie, ale także obiektywnie oceniana wiedza inwestycyjna Polek jest niezadowalająca i wskazuje na dużą potrzebę edukacji finansowej kobiet w zakresie inwestowania, szczególnie biorąc pod uwagę, że to właśnie brak odpowiedniej wiedzy jest wskazywany przez kobiety jako ważny czynnik blokujący je przed inwestowaniem.

Świadomość instrumentów finansowych

- Ryzykowność i zyskowość poszczególnych instrumentów finansowych szacowana jest na podobnym poziomie przez kobiety inwestujące i nieinwestujące.
- Najbardziej ryzykowne i najbardziej zyskowe wydają się im inwestycje w kryptowaluty, na drugim miejscu są akcje, które jednak wydają się tylko nieco bardziej ryzykowne niż plasowane na tym samym poziomie ryzyka fundusze inwestycyjne, opcje, kontrakty terminowe i ETF-y.
- Poza kryptowalutami i akcjami, pozostałe aktywa wydają się Polkom jako zyskowe na zbliżonym poziomie. Z delikatną przewagą ETF-ów nad obligacjami skarbowymi.
- Taka klasyfikacja zaskakuje w kontekście ETF-ów oraz jednostek TFI i skłania do zastanowienia się nad sposobem efektywnej komunikacji na temat tych instrumentów.

Postrzeganie inwestowania

- Inwestowanie jawi się większości kobiet jako ciekawe, ale trudne. Większość kobiet niemających doświadczeń inwestycyjnych zakłada, że inwestowanie jest zawsze obarczone dużym ryzykiem straty. Przekonanie to podziela 47% inwestujących i 64% nieinwestujących Polek.
- Mniej więcej co trzecia Polka uważa, że inwestowanie jest dla wybranych, w szczególności ekspertów (w grupie nieinwestujących kobiet uważa tak 49%, w grupie inwestujących tylko 29%) i bogatych (taki sam odsetek inwestujących i nieinwestujących kobiet jest tego zdania).
- Większość Polek uważa, że kobiety różnią się od mężczyzn w niektórych kwestiach związanych z inwestowaniem, ale nie powinny inwestować inaczej niż mężczyźni. Niemal wszystkie Polki uważają, że inwestowanie jest rozwiązaniem w takim samym stopniu dla mężczyzn, jak dla kobiet.

Kobiety inwestorki vs. mężczyźni inwestorzy

- Około 70% kobiet uważa, że kobiety i mężczyźni mają podobne szanse na sukces w inwestowaniu i są w inwestowaniu równie dobrzy.
- Większość Polek przypisuje mężczyznom wyższy poziom akceptowanego ryzyka, a połowa wskazuje na większą koncentrację na zyskach (a nie stratach) mężczyzn niż kobiet. Ponadto ponad 40% kobiet uważa, że to mężczyźni są bardziej spontaniczni w decyzjach inwestycyjnych i łatwiej im przychodzi podejmowanie ich „na chłodno”.
- Kobiety postrzegane są przez Polki często jako bardziej skoncentrowane na stratach niż mężczyźni, racjonalne w swoich decyzjach i motywowane przede wszystkim próbą ochrony kapitału (a nie zyskami).

Inwestowanie moje, innych kobiet i mężczyzn

- Większość kobiet uważa, że ich predyspozycje, istotne w kontekście inwestowania są, na zbliżonym poziomie do innych kobiet i mężczyzn.
- Mniej więcej co trzecia Polka uważa, że inne kobiety mają większą szansę na sukces w inwestowaniu, bo są w tym temacie lepsze, mają większą wiedzę i lepsze, naturalne predyspozycje, preferują bardziej agresywne strategie inwestowania, są spontaniczne i lepiej radzą sobie z emocjami związanymi z inwestowaniem (i ewentualnym doświadczeniem straty). Warto jednak zauważyć, że takie wnioski dotyczą zdecydowanie częściej kobiet, które nie inwestują, niż inwestujących.
- 35% - 50% Polek uważa, że mężczyźni mają od nich większą wiedzę inwestycyjną, akceptują wyższy poziom ryzyka, są skoncentrowani na zyskach, działają bardziej spontanicznie i czerpią większą przyjemność z inwestowania. Przy czym zależności te są bardziej widoczne w grupie nieinwestujących niż inwestujących kobiet.
- W kontekście poziomu wiedzy i intuicji dotyczącej inwestowania, inwestorki są bardziej krytyczne w ocenie siebie, gdy porównują się z innymi kobietami niż mężczyznami. W przypadku kobiet, które nie inwestują, bardziej niekorzystne porównania generowane są w zestawieniu z mężczyznami niż z kobietami.
- W kontekście akceptacji ryzyka, motywowania zyskami, przyjemności z inwestowania i odnoszenia sukcesów inwestycyjnych, zarówno inwestorki, jak i kobiety, które nie inwestują, lepiej się oceniają w porównaniach z kobietami niż z mężczyznami.

Cechy skutecznej inwestorki

- W kontekście czterech cech najczęściej uznawanych przez Polki za kluczowe do bycia skuteczną inwestorką, zarówno wśród inwesterek, jak i nie inwesterek, samoocena umiejętności analitycznych, odporność na stres i wiedza inwestycyjna są niższe niż przeciętna ocena wszystkich pozostałych 16 analizowanych cech, potencjalnie związanych ze skutecznym inwestowaniem, zaś intuicja oceniana jest wyżej niż przeciętna wartość przypisywana wszystkim cechom. Polki mogą więc czuć siłę we własnej intuicji, ale ocena na pozostałych trzech kluczowych wymiarach nie sprzyja mocnej samoocenie w kontekście inwestowania.
- W kontekście porównań z innymi osobami, nieinwestujące Polki oceniają swoje umiejętności analityczne, wiedzę inwestycyjną i odporność na stres niżej niż analogiczne cechy u innych kobiet i u mężczyzn, inwestorki zaś oceniają siebie niżej niż mężczyzn, ale porównywalnie do innych kobiet.
- W kontekście intuicji, zarówno inwestorki, jak i kobiety, które nie inwestują, uważają, że ich intuicja jest słabsza niż innych kobiet, jednak w porównaniu z mężczyznami inwestorki oceniają się wyżej, a nieinwestujące Polki na równi z mężczyznami.
- Niezależnie od analizowanej cechy przydatnej przy inwestowaniu, to inwestorki oceniają siebie wyżej niż kobiety, które nie inwestują.

Zdaniem Polek, najważniejsze cechy skutecznej inwestorki to:

- umiejętności analityczne (40%),
- rozległa wiedza w zakresie inwestowania (36%),
- dobra intuicja (23%),
- odporność na stres (21%).

Postrzeganie siebie w porównaniu z cechami innych kobiet i mężczyzn

- Kobiety, które nie inwestują, są zdecydowanie bardziej krytyczne wobec siebie w porównaniu z innymi kobietami niż inwestorki.
- Polki, które nie inwestują, oceniają siebie niżej niż inne kobiety w odniesieniu do cech opisujących postrzeganie siebie oraz pewność siebie i swoich poglądów, wiedzę i umiejętności, odporność na stres i radzenie sobie z nim, podczas gdy inwestorki uznają, że nie odbiegają poziomem tych cech od innych kobiet.
- W kontekście porównań z mężczyznami zarówno inwestorki, jak i nieinwestorki oceniają się od nich niżej w zakresie postrzegania siebie oraz pewności siebie i swoich przewidywań, niżej oceniają swoją wiedzę i umiejętności, odporność na stres i radzenie sobie z nim.
- Nieinwestujące Polki oceniają siebie gorzej od innych kobiet i mężczyzn w kontekście znakomitej większości cech, które mogą być cennym zasobem podczas inwestowania. Inwestorki natomiast dokonują niekorzystnych porównań z mężczyznami, ale w większości przypadków oceniają siebie i inne kobiety na zbliżonym poziomie.
- Otwartym zostaje pytanie - czy to przekonanie, że jestem tak dobra jak inne kobiety, determinuje zostanie inwestorką, czy też doświadczenie inwestycyjne sprawia, że kobiety wyżej oceniają własne cechy, które w tym kontekście są przydatne.

Czynniki zniechęcające do inwestowania

Czynnikami najczęściej wskazywanymi przez Polki jako zniechęcające do inwestowania zarówno w grupie kobiet inwestujących, jak i nieinwestujących, są:

- Obawa przed możliwością straty pieniędzy i ryzyko inwestycyjne.
- Niewystarczająca wiedza na temat inwestowania (choć mniej niż 1% badanych wskazała trudność inwestowania jako czynnik zniechęcający).
- Brak poczucia własnej stabilności finansowej i niewystarczający poziom oszczędności.

- Przekonania dotyczące traktowania inwestowania jako rozwiązania dla bogatych.
- Podatki od zysków z inwestycji.

Obawy dotyczące ryzyka inwestycyjnego, niewystarczającej wiedzy oraz odnoszące się do niewystarczająco dobrej sytuacji finansowej dotyczą wyraźnie częściej kobiet, które nie inwestują niż inwestujących.

Obawy związane ze stereotypami ról, postrzeganiem kobiet w inwestowaniu, bycia ocenianą i niesprzyjającymi opiniami otoczenia, częściej dotyczą inwestujących niż nieinwestujących kobiet.

Czego potrzebują Polki?

Tylko 16% Polek jednoznacznie odrzuca możliwość inwestowania w przyszłości.

Aby zacząć inwestować, Polki potrzebują:

- Wiedzy – pogłębionej, ale podanej w prosty i przystępny sposób przez instytucje finansowe (w formie materiałów i rozmów z klientem).
- Pieniędzy – zarabiać więcej, lub zacisnąć pasa i wydawać mniej.
- Poprawy zaufania – do instytucji finansowych, doradców finansowych i inwestycyjnych, rządzących i polityków, domów maklerskich i maklerów.
- Widzenia większego sensu w inwestowaniu (rozumianego jako proporcja zysku i ryzyka), co łączy się z obniżeniem podatku od zysków kapitałowych.

Aby mocniej wierzyć we własne kompetencje inwestycyjne, Polki potrzebują:

- Wiedzy – merytorycznej (przez szkolenia, kursy i spotkania z inwestorkami).
- Umiejętności i doświadczenia (przez ćwiczenia „na sucho” na platformach demonstracyjnych).
- Wiary w siebie i w sukces (przez inspirujące spotkania z inwestorkami, przynależność do grup zrzeszających kobiety interesujące się inwestowaniem, szkolenia i warsztaty podnoszące wiarę w siebie, wsparcie ze strony najbliższego otoczenia, przekazy medialne i kampanie edukacyjne/ informacyjne na temat kompetencji kobiet).

Informacje o badaniu

Celem badania było poznanie czynników ograniczających inwestowanie wśród kobiet, szczególnie w zakresie:

- postaw i przekonań,
- własnych doświadczeń,
- wiedzy,
- postrzegania siebie w porównaniu do innych kobiet i mężczyzn,
- własnych zasobów i barier.

Technika zbierania danych

- badanie ilościowe przeprowadzono techniką CAWI (Computer Assisted Web Interview) na Ogólnopolskim Panelu Badawczym Ariadna.

Próba

- reprezentatywna ogólnopolska próba 1068 dorosłych, pracujących Polek w wieku od 18 do 64 lat.

Termin realizacji badania

- maj 2024 r.

Charakterystyka badanej próby

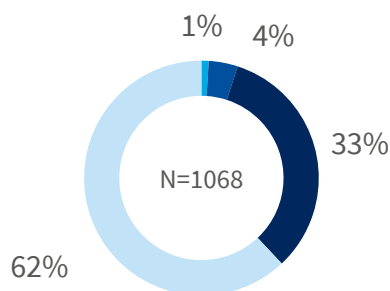
Socjodemograficzna charakterystyka badanej próby

Wiek respondentów

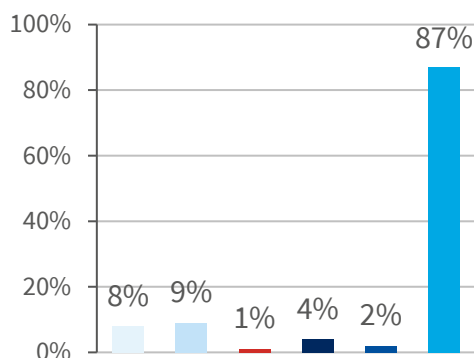
od 18 do 64 lat;
średnia: 40 lat (SD = 10)

Wykształcenie

■ podstawowe ■ zasadnicze
■ średnie ■ wyższe

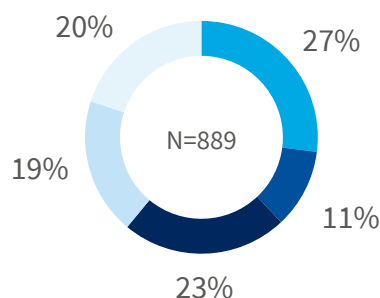
Zatrudnienie

■ prowadzę własną działalność gosp.
■ pracuję dorywczo od czasu do czasu
■ jestem na rencie/emeryturze
■ uczę się/studiuję
■ zajmuję się domem
■ mam stałą pracę

N=1068

Wielkość miejsca zamieszkania

■ wieś
■ małe miasto do 20 tys. mieszk.
■ średnie miasto od 20 do 99 tys. mieszk.
■ duże miasto od 100 do 500 tys. mieszk.
■ wielkie miasto powyżej 500 tys. mieszk.

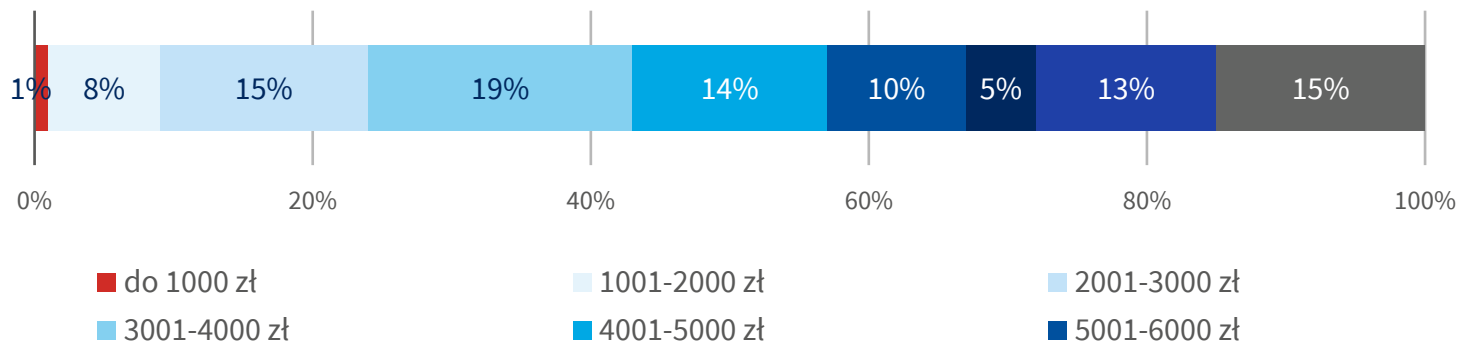
Potencjał inwestycyjny Polek

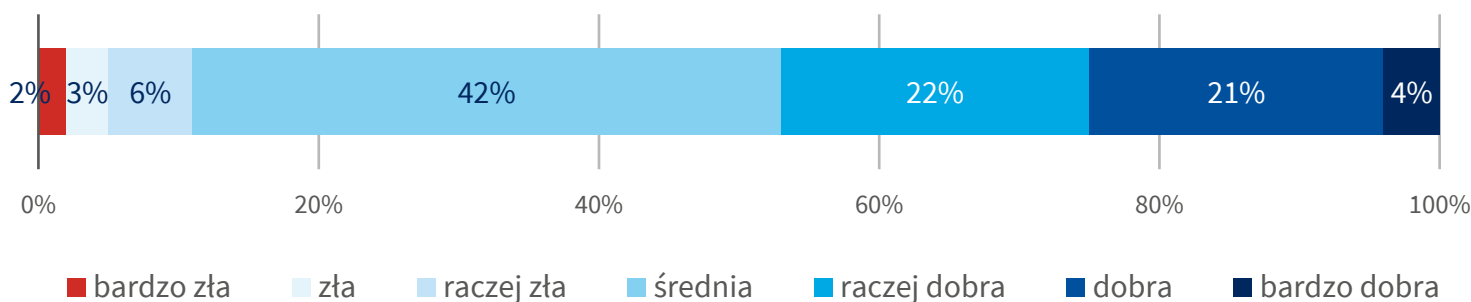
Potencjał inwestycyjny

Sytuacja finansowa

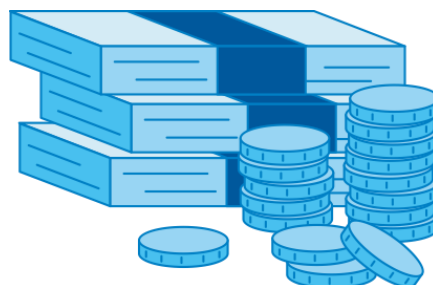
Dochód netto na osobę w gospodarstwie domowym

Jak ocenia Pani sytuację materialną swojego gospodarstwa domowego?

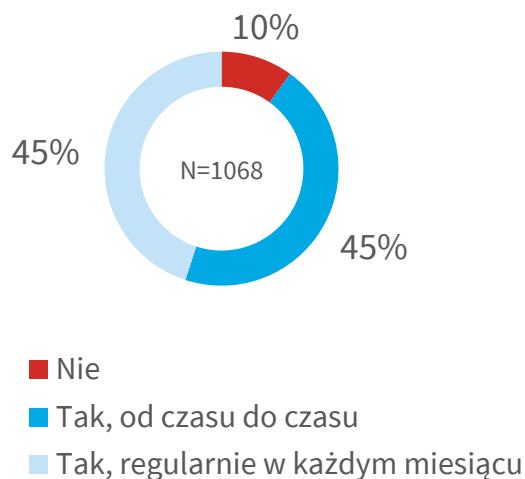
- Rozkład sytuacji finansowej w badanej próbie jest podobny do otrzymywanych dla innych prób reprezentatywnych dorosłych Polaków.
- Zarówno obiektywna, jak i subiektywna sytuacja finansowa badanej próby była zróżnicowana, z medianą opisującą dochód netto na osobę w gospodarstwie domowym mieszczącą się w przedziale między 3001 a 4000 zł.
- Jednocześnie 47% badanych kobiet oceniło swoją sytuację finansową jako co najmniej dobrą.

Potencjał inwestycyjny

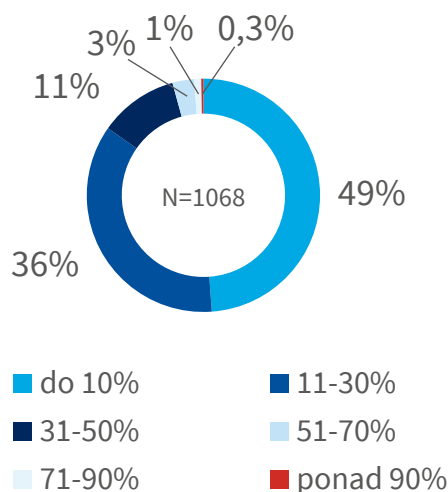
Oszczędzanie

Czy oszczędzasz pieniądze?

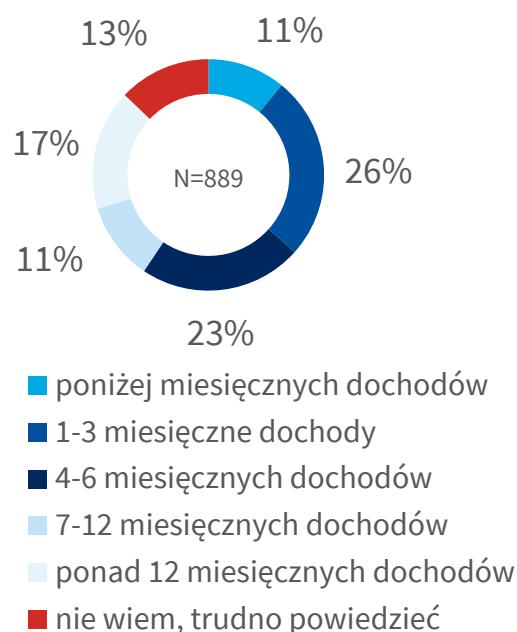

- 90% kobiet odkłada pieniądze przynajmniej od czasu do czasu, w tym 45% regularnie, co miesiąc.
- W większości przypadków kobiety odkładają nieduże kwoty. Niemal połowa (49%) odkłada średniomiesięcznie mniej niż 10% dochodów, a kolejne 36% odkłada 11% - 30% przychodów. Tylko kilka procent badanych odkłada ponad połowę przychodów.
- W efekcie tylko 28% badanych kobiet deklaruje posiadanie oszczędności w wysokości ponad półrocznych dochodów.

Jaką część dochodów odkładasz przeciętnie miesięcznie?

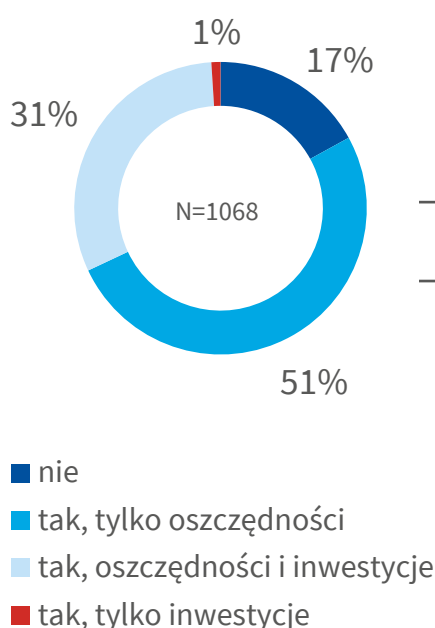
Jakiej wysokości są dziś Twoje oszczędności/ inwestycje?

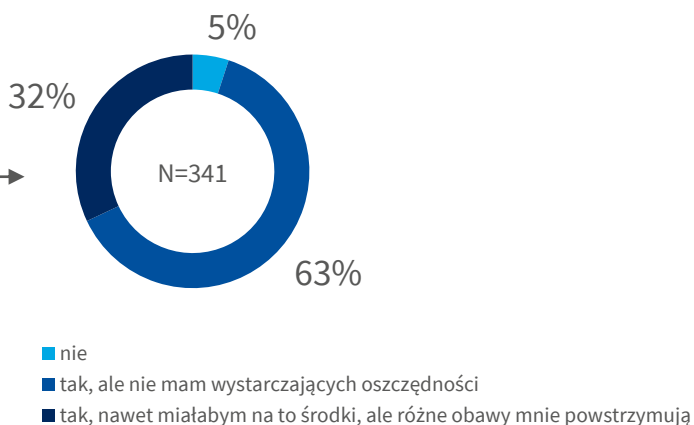
Potencjał inwestycyjny

Skłonność do (zwiększenia) inwestowania w przyszłości

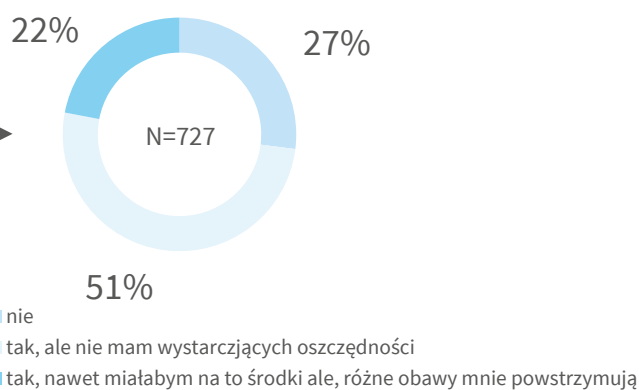
Czy posiadasz oszczędności i/lub inwestycje?

Czy chciałabyś kiedyś inwestować więcej pieniędzy? (pytanie do dziś inwestujących)

Czy chciałabyś kiedyś inwestować więcej pieniędzy? (pytanie do dziś nieinwestujących)

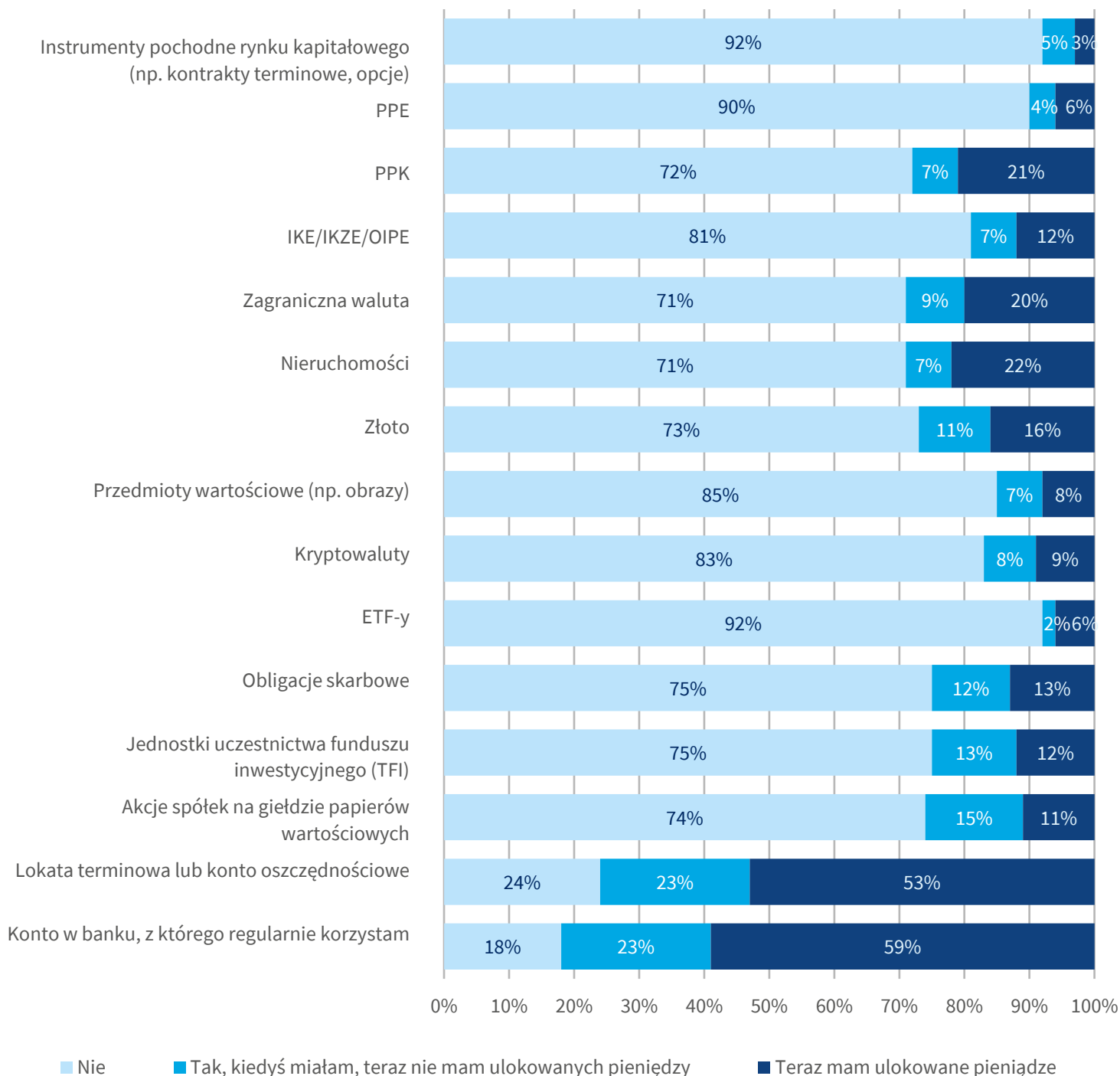

- 32% badanych kobiet przeznacza dziś przynajmniej część swoich środków na inwestycje.
- Jednocześnie 95% z nich chciałoby inwestować więcej, tylko na drodze stałe ograniczony budżet (63%) i niesprzyjające myśli, przekonania (32%).
- Spośród dziś nieinwestujących, 73% kobiet chciałoby inwestować w przyszłości, ale dziś powstrzymuje je niewystarczająca suma oszczędności (51%) i niesprzyjające myśli, obawy (22%).

Potencjał inwestycyjny

Doświadczenie inwestycyjne (1/2)

Czy masz jakiekolwiek doświadczenie w odkładaniu/inwestowaniu pieniędzy w poniższe rozwiązania finansowe?

Potencjał inwestycyjny

Doświadczenie inwestycyjne (2/2)

40% kobiet ma co najmniej pojedyncze doświadczenia inwestycyjne na rynku kapitałowym, przy uwzględnieniu doświadczeń w inwestycjach w kryptowaluty - liczba ta wzrasta do 46%.

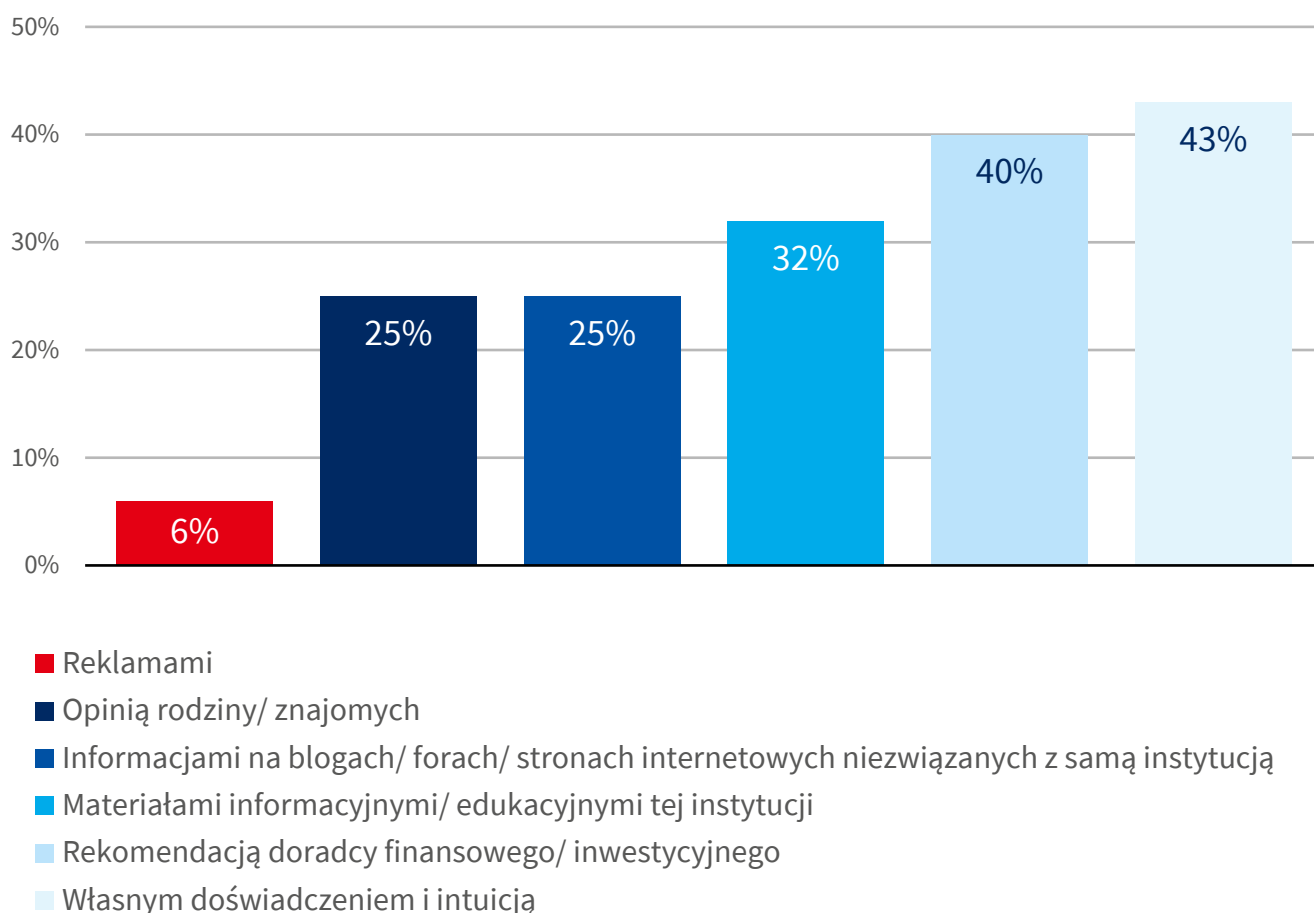
- Wśród programów długoterminowego oszczędzania/inwestowania na emeryturę najpopularniejsze jest uczestnictwo w PPK, co dotyczy 28% badanych kobiet, doświadczenie z IKE/IKZE/OIPE ma 19% kobiet, a z PPE 6%.
Łącznie doświadczenie w którymkolwiek programie deklaruje 44% Polek.
- Doświadczenie w inwestowaniu w akcje, jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych i obligacje jest na zbliżonym ok. 25% poziomie, mniejsze doświadczenie wiąże się z posiadaniem ETF-ów i instrumentów pochodnych (po 8%).
- Wśród kobiet mających doświadczenie na rynku kapitałowym, dla każdej kategorii instrumentu inwestycyjnego, w mniej więcej połowie przypadków są to przeszłe doświadczenia, co oznacza, że z jakiegoś powodu zrezygnowały

one z dalszych inwestycji. To ważna grupa osób, które - jeśli zrezygnowały z inwestycji przez zaniechanie - mogą do nich łatwo wrócić, bazując na wcześniejszym doświadczeniu, zaś jeśli zrezygnowały ze względu na złe doświadczenia, to może to być największym wyzwaniem do ponownego zachęcenia do inwestowania.

- Warto jednak zauważyć, że 76% kobiet ma doświadczenia korzystania z lokat i/lub kont oszczędnościowych, a więc pierwsze doświadczenia wykorzystywania oszczędności ma już za sobą. Może to stanowić pierwszy krok do inwestowania.

Czynniki wpływające na wybór funduszu inwestycyjnego

Czym kierowałaś się wybierając fundusz inwestycyjny, w którym ulokowałaś swoje pieniądze?

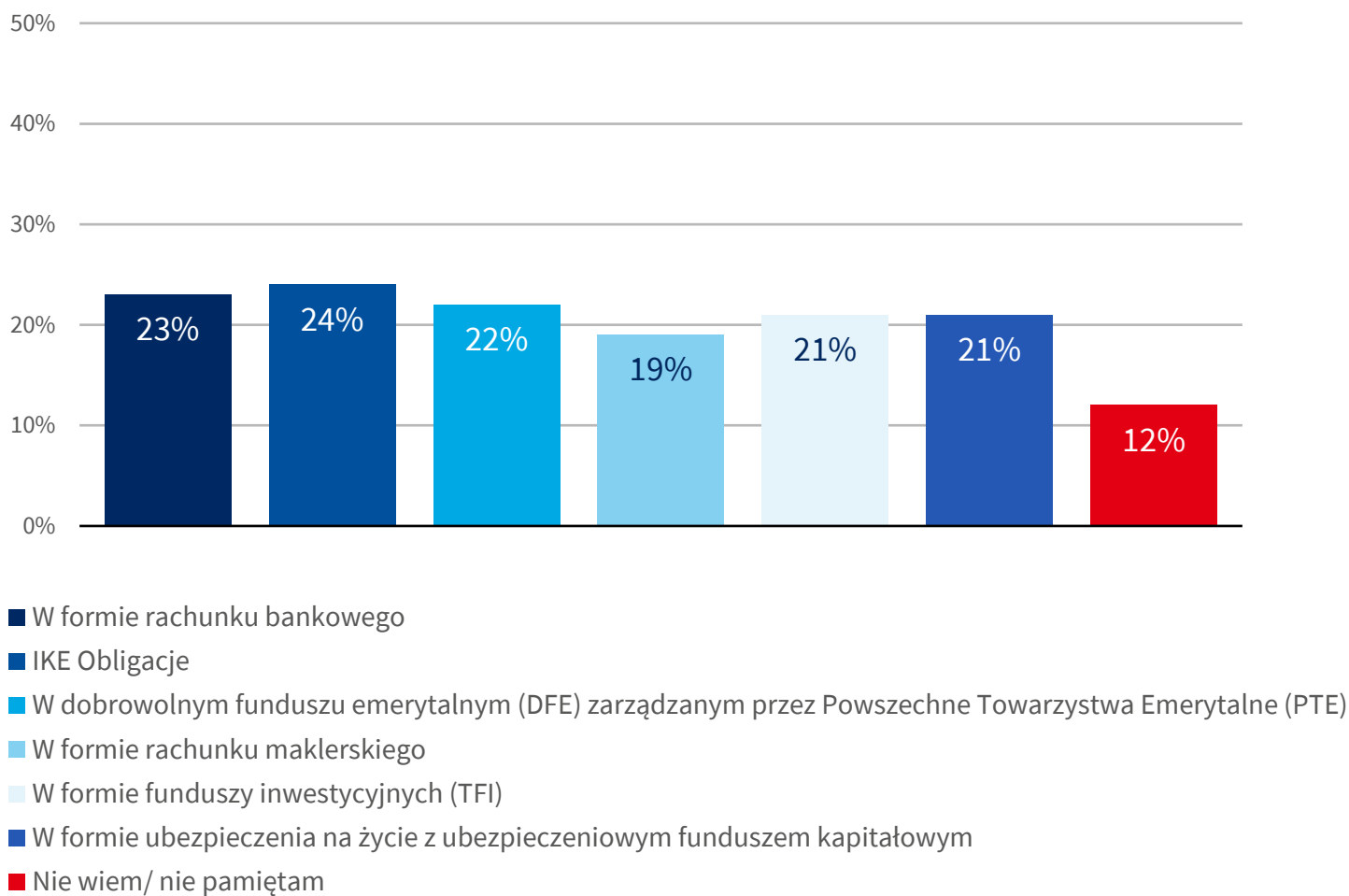
- Materiały informacyjne funduszu stanowiły ważny czynnik podczas wybierania instytucji dla 32% kobiet.
- Informacje internetowe pochodzące z różnych źródeł (nie związanych z konkretnym TFI) i opinie rodziny były motywacją dla 25% kobiet.

Dokonując wyboru funduszu inwestycyjnego kobiety w zbliżonym stopniu kierują się:

- własnym doświadczeniem/ intuicją (43%),
- rekomendacjami doradców finansowych/ inwestycyjnych (40%).

Wybierane IKE/ IKZE

W jaki rodzaj IKE/ IKZE inwestujesz?

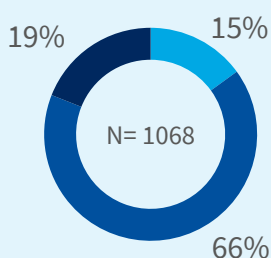

- **Kobiety z podobną częstotliwością inwestują we wszystkie rodzaje IKE/ IKZE.** Nie widać wyraźnej przewagi żadnej z form.
- Niemniej jednak, inwestycje w IKE Obligacje i w formie rachunku bankowego są istotnie statystycznie częstsze niż inwestycje w formie rachunku maklerskiego (różnica odpowiednio o 5% i o 4%).
- Zastanawiająca jest deklaracja **12% kobiet** inwestujących w IKE/IKZE, które wskazują, że **nie wiedzą w jaki rodzaj instrumentu inwestują.**

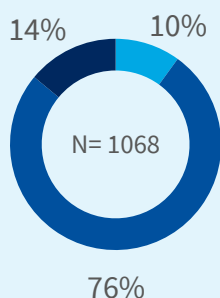
Potencjał inwestycyjny

Posiadanie rachunku maklerskiego i otwartego rejestru w funduszu TFI

Czy masz założony rachunek maklerski?

Czy masz otwarty rejestr funduszy TFI?

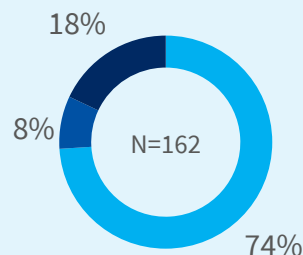

■ Tak

■ Nie, nie planuję go zakładać

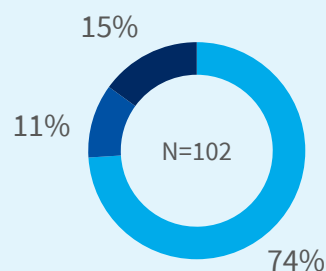
■ Nie, ale planuję go założyć

Czy korzystasz ze swojego rachunku maklerskiego?

Czy inwestujesz lub zamierzasz inwestować w jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych?*

*pytanie do osób z założonym rejestrem funduszy TFI

■ Tak

■ Nie, i nie zamierzam korzystać

■ Nie, ale zamierzam korzystać

- **15% badanych kobiet deklaruje posiadanie rachunku maklerskiego.** Spośród nich 74% deklaruje, że z niego faktycznie korzysta (11% wszystkich badanych).
- 66% kobiet nie ma rachunku i nie zamierza go nigdy zakładać, ale 19% jest skłonne otworzyć go w przyszłości.
- **10% kobiet deklaruje posiadanie otwartego rejestru w funduszu TFI,** a kolejne 14% planuje go otworzyć w przyszłości.
- Wśród osób posiadających otwarty rejestr w funduszu, 74% inwestuje w jednostki

uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, 11% chwilowo przestało, a 15% nie zamierza wracać do inwestowania w te aktywa.

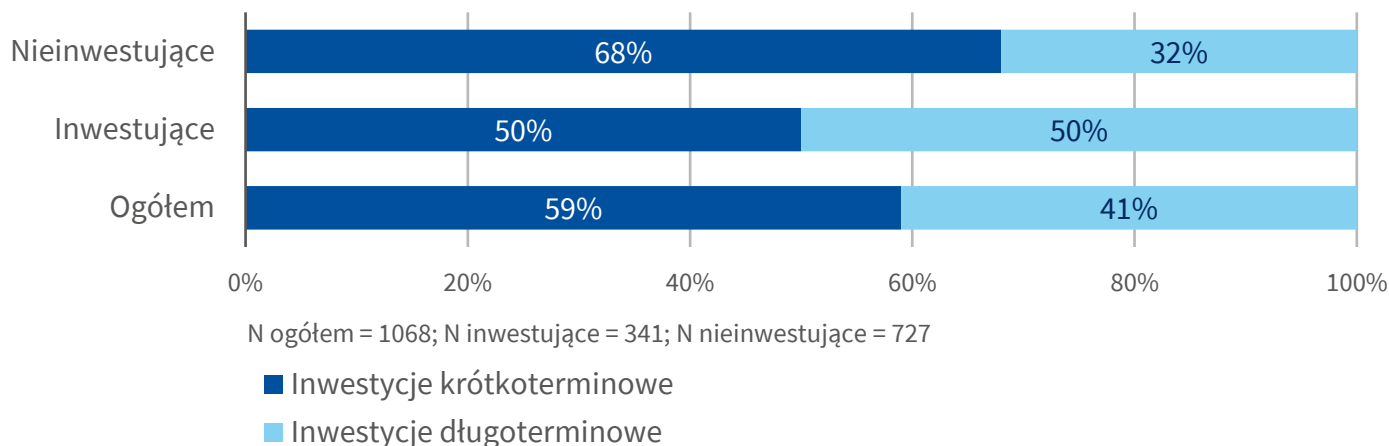
- **Dla większości kobiet rozpoczęcie inwestowania w akcje czy jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych wymagałoby w pierwszej kolejności założenia rachunku maklerskiego lub rejestru w funduszu inwestycyjnym,** co, choć obiektywnie jest mało wymagające - z uwagi na niewystarczającą wiedzę - wydawać się może wielu kobietom trudne i stanowić ważną barierę czy też czynnik zniechęcający.

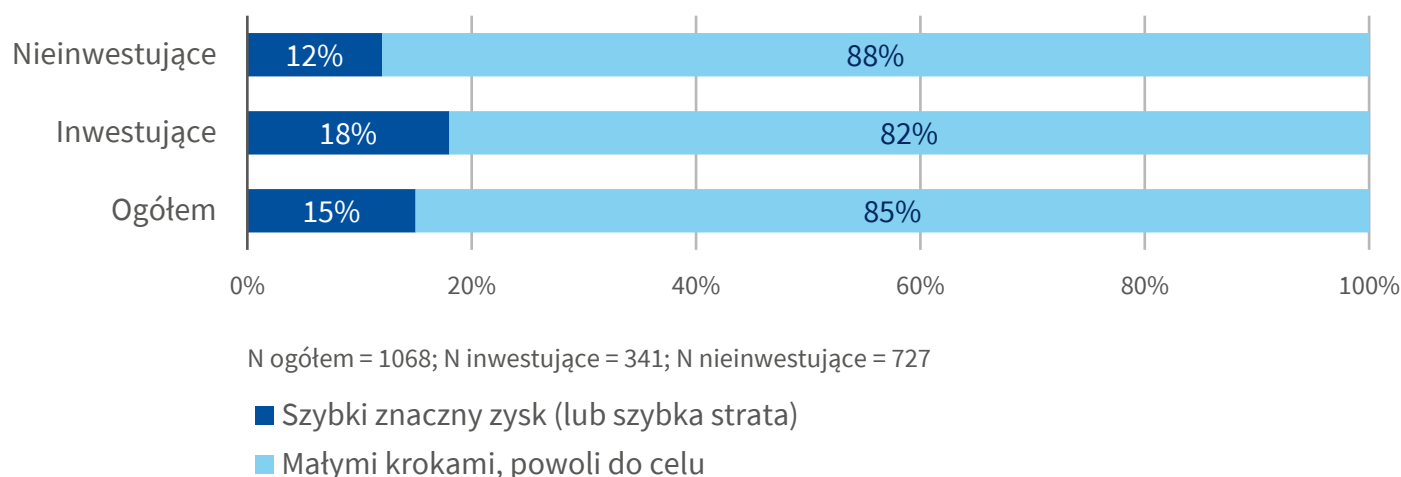
Strategie inwestycyjne Polek

Strategie inwestowania

Która strategia inwestowania jest Ci bliższa?

Która strategia inwestowania jest Ci bliższa?

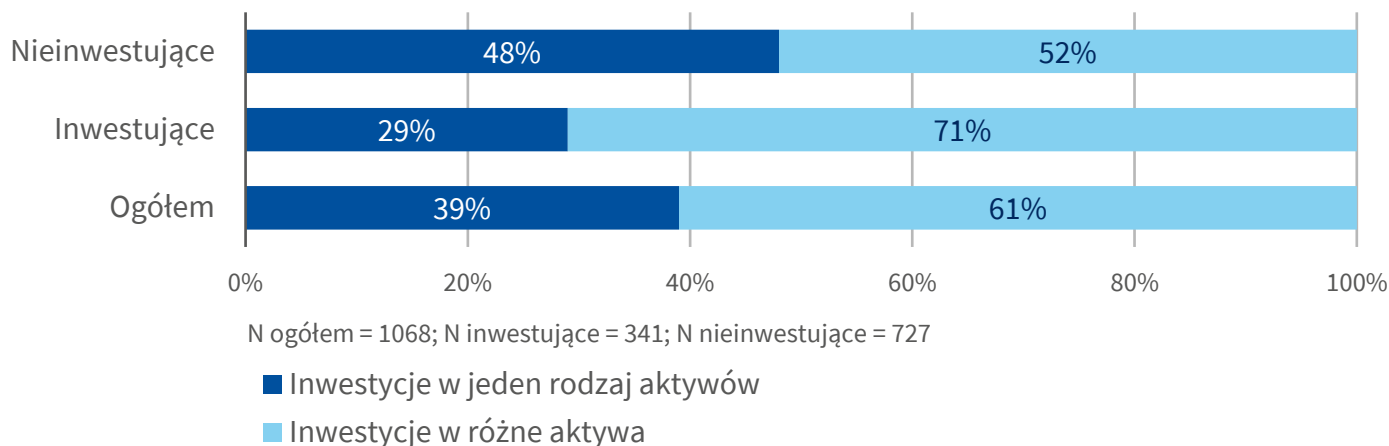

- **Nieinwestujące (dziś) kobiety, myśląc o preferowanej strategii inwestowania, wyraźnie częściej wskazują inwestycje krótkoterminowe (68%) niż długoterminowe (32%), jednak wśród osób inwestujących ta preferencja zanika.** Inwestorki równie często wybierają strategie krótkoterminowe jak i długoterminowe. Może to wskazywać, że - w przypadku kształtowania pierwszych doświadczeń inwestycyjnych kobiet - lepiej szukać krótkoterminowych rozwiązań.

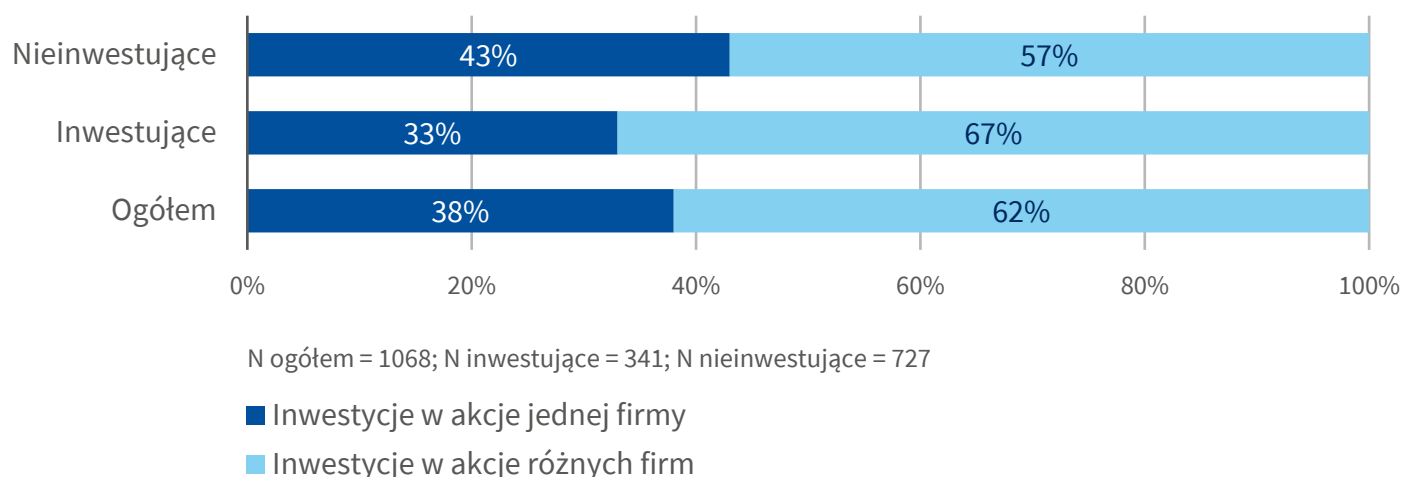
- **Polki wyraźnie preferują strategię inwestycyjną opartą o systematyczne, spokojne pomnażanie kapitału ponad strategię opartą na potencjalnie szybkich i znacznych zyskach, ale też potencjalnie szybkich stratach.** Przy czym dotyczy to zarówno hipotetycznych deklaracji (88% nieinwestujących kobiet), jak i tych odnoszących się do rzeczywistych inwestycji (82% inwestujących kobiet).

Strategie inwestowania

Która strategia inwestowania jest Ci bliższa?

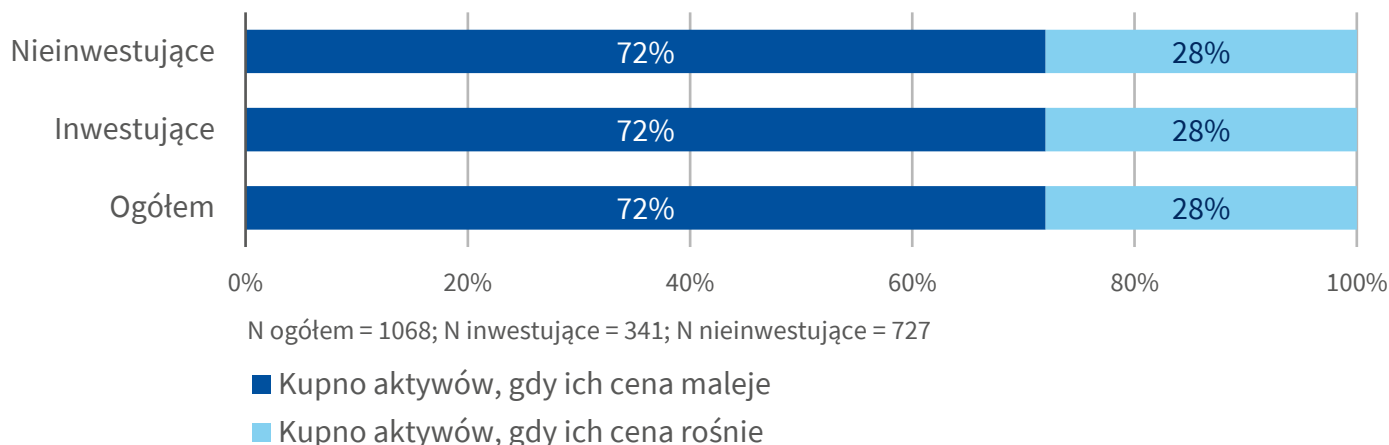
Która strategia inwestowania jest Ci bliższa?

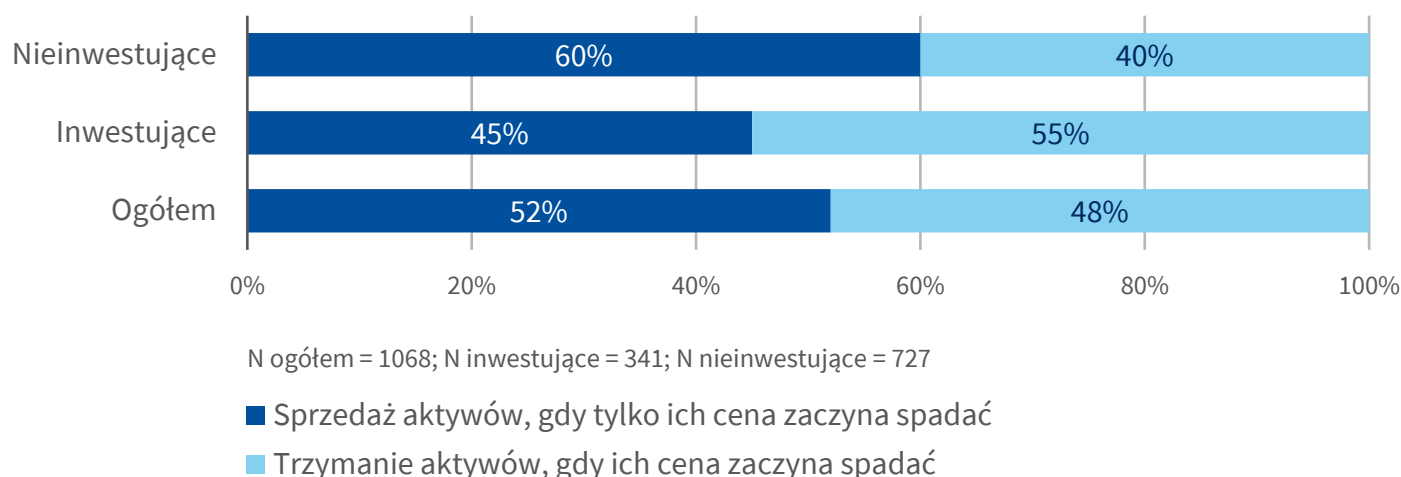
- **Większość kobiet preferuje zdywersyfikowane portfele inwestycyjne**, zarówno w odniesieniu do komponowania ich z różnych rodzajów aktywów (akcje, obligacje, ETF-y, jednostki TFI i inne), jak i w odniesieniu do zróżnicowanych aktywów w obrębie tego samego rodzaju (akcje różnych spółek).
- **Preferencja dywersyfikacji portfela jest bardziej widoczna wśród osób, które faktycznie inwestują, niż wśród nieinwestujących**, co może stanowić odzwierciedlenie posiadanych doświadczeń inwestycyjnych i zrozumienia sposobów ograniczania ryzyka inwestycyjnego.

Strategie inwestowania

Która strategia inwestowania jest Ci bliższa?

Która strategia inwestowania jest Ci bliższa?

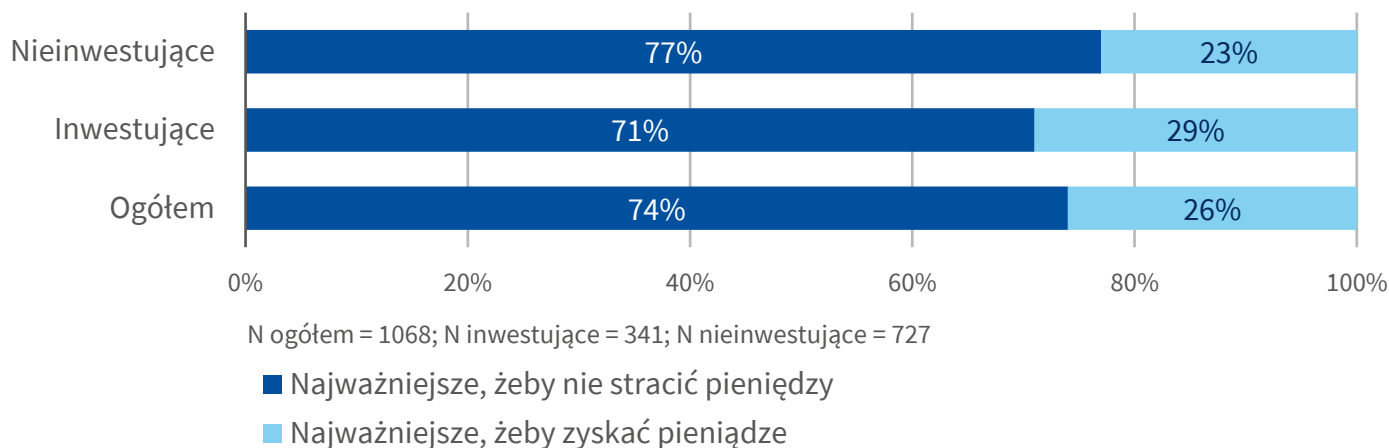

- **72% kobiet preferuje kupno aktywów, gdy ich cena rośnie** (taka opinia odnosi się w równym stopniu do inwestorek, jak i do kobiet, które obecnie nie inwestują).

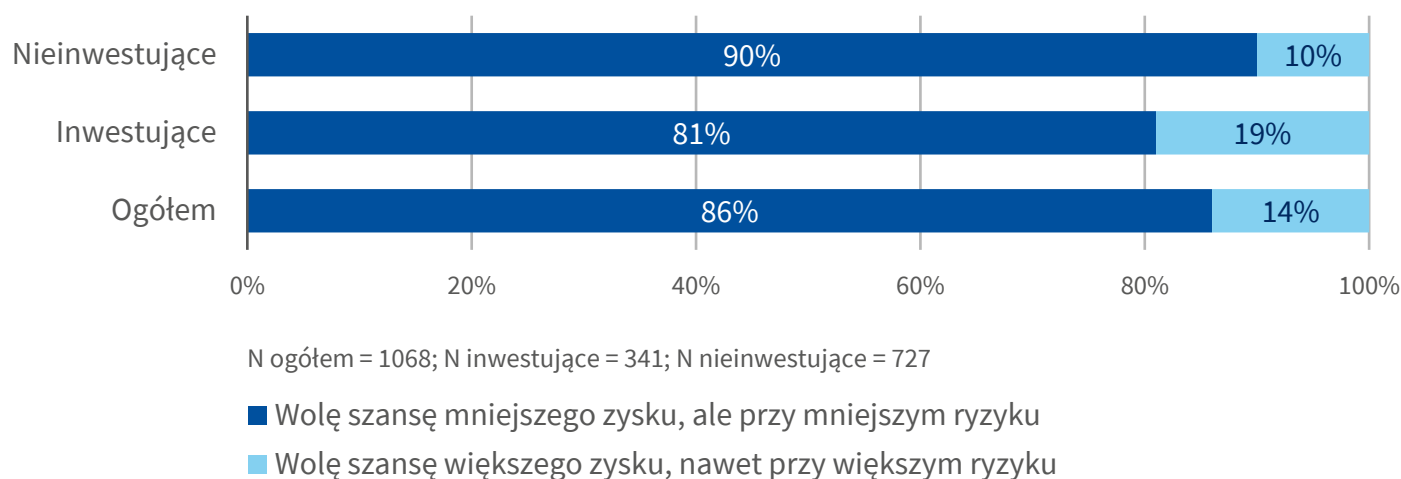
- Natomiast **kobiety inwestorki nieco częściej preferują niepozbywanie się aktywów z portfela, gdy tylko ich wartość zaczyna spadać, niż sprzedawanie ich natychmiast** (55% vs. 45%). Osoby nieinwestujące częściej deklarują, że gdyby posiadały akcje, których cena zaczęła by spadać, to niezwłocznie by je sprzedały (60% vs. 40%).

Strategie inwestowania

Która strategia inwestowania jest Ci bliższa?

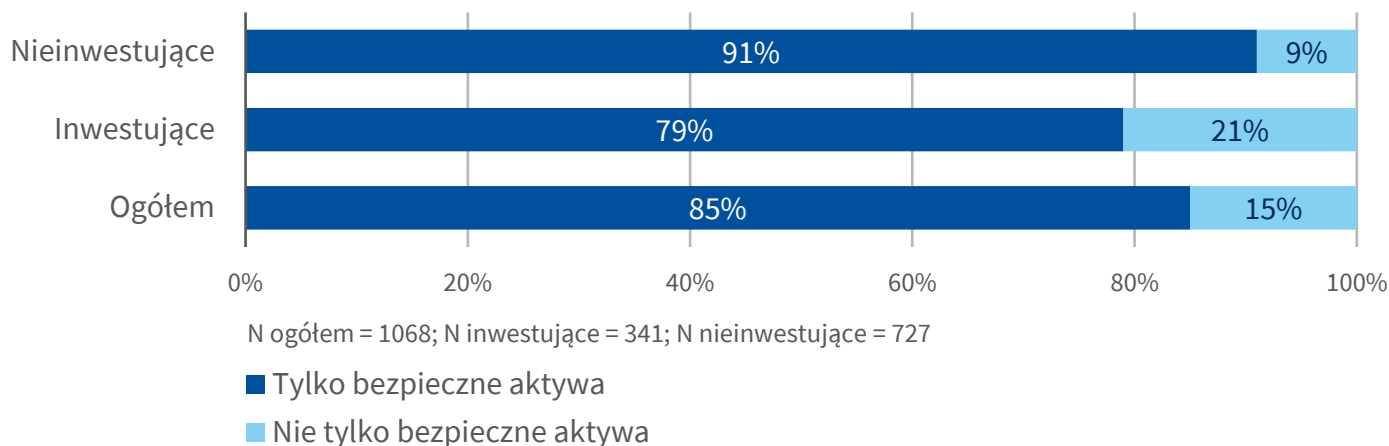
Która strategia inwestowania jest Ci bliższa?

- **Znakomita większość kobiet preferuje bezpieczniejsze rozwiązania inwestycyjne,** akcentując, że najważniejsze jest dla nich to, aby nie stracić pieniędzy, wskazując jako lepsze rozwiązanie inwestycje, które dają szansę niższego zysku, ale przy mniejszym ryzyku, niż rozwiązania dające szansę potencjalnie większego zysku, ale obarczonych większym ryzykiem straty.

Strategie inwestowania

Która strategia inwestowania jest Ci bliższa?

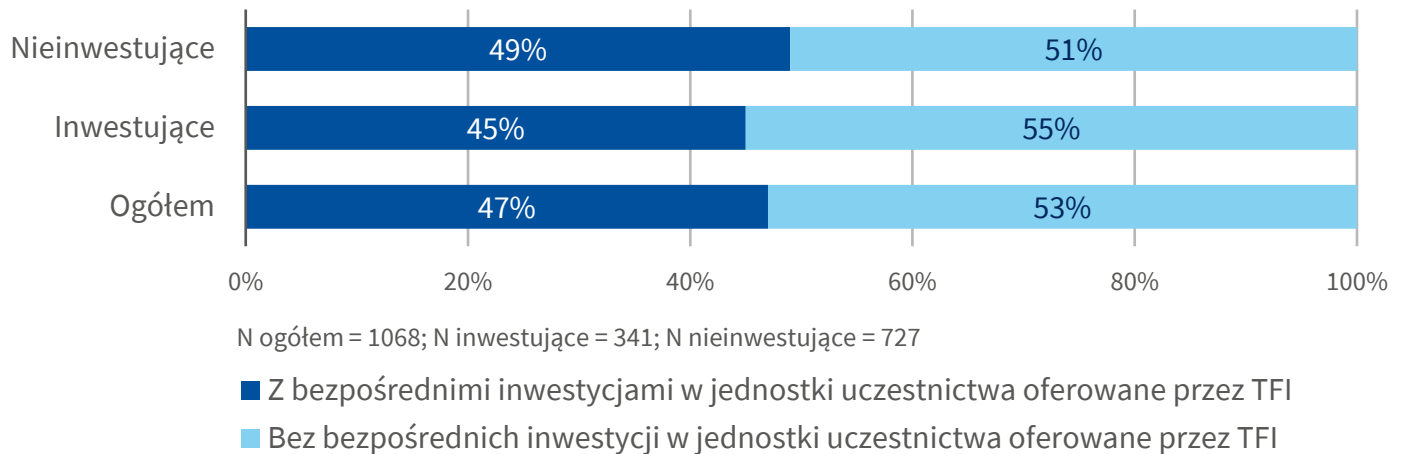

- **Nic więc dziwnego, że 79% inwestorek preferuje w portfelu wyłącznie bezpieczne aktywa.** W przypadku osób, które aktualnie nie inwestują, preferencja wyłącznie bezpiecznych aktywów dotyczy aż 91% kobiet, co wskazuje, że - chcąc je zachęcić do korzystania z instrumentów inwestycyjnych - należy się koncentrować na tych relatywnie mniej ryzykownych.

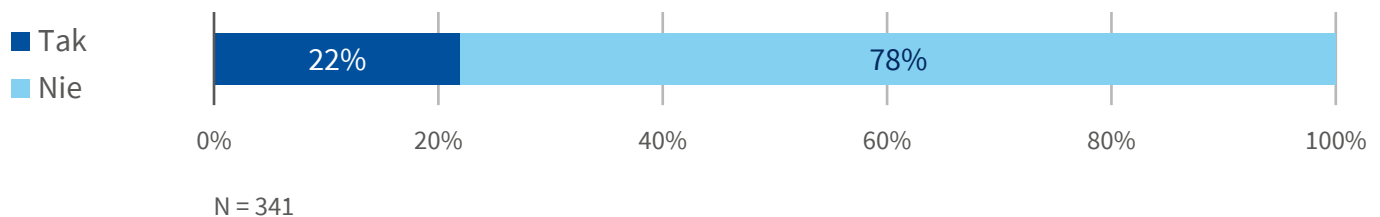

Strategie inwestowania

Która strategia inwestowania jest Ci bliższa?

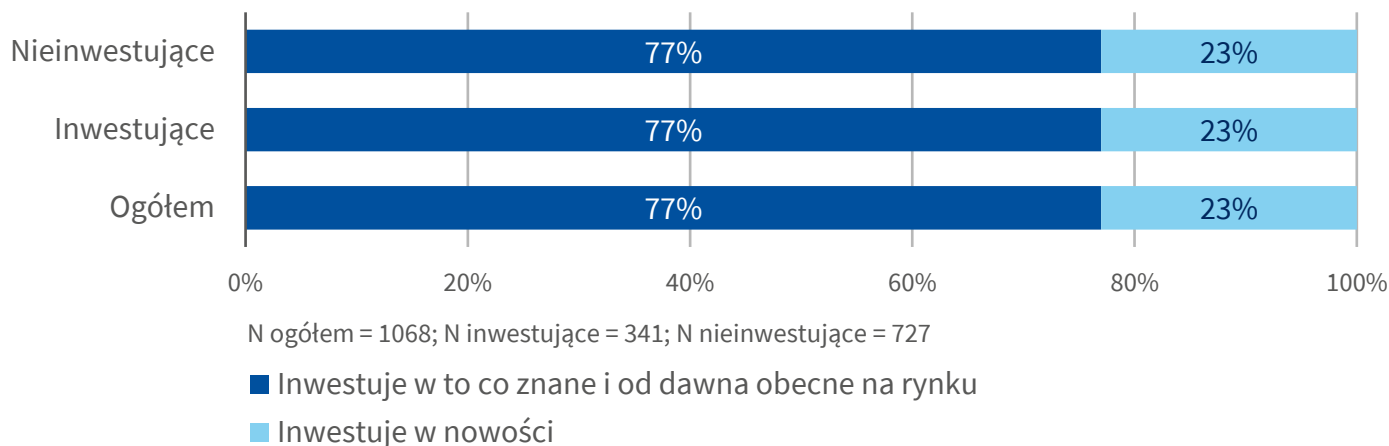
Czy masz otwarty rejestr funduszy TFI? (odsetek inwestujących kobiet)

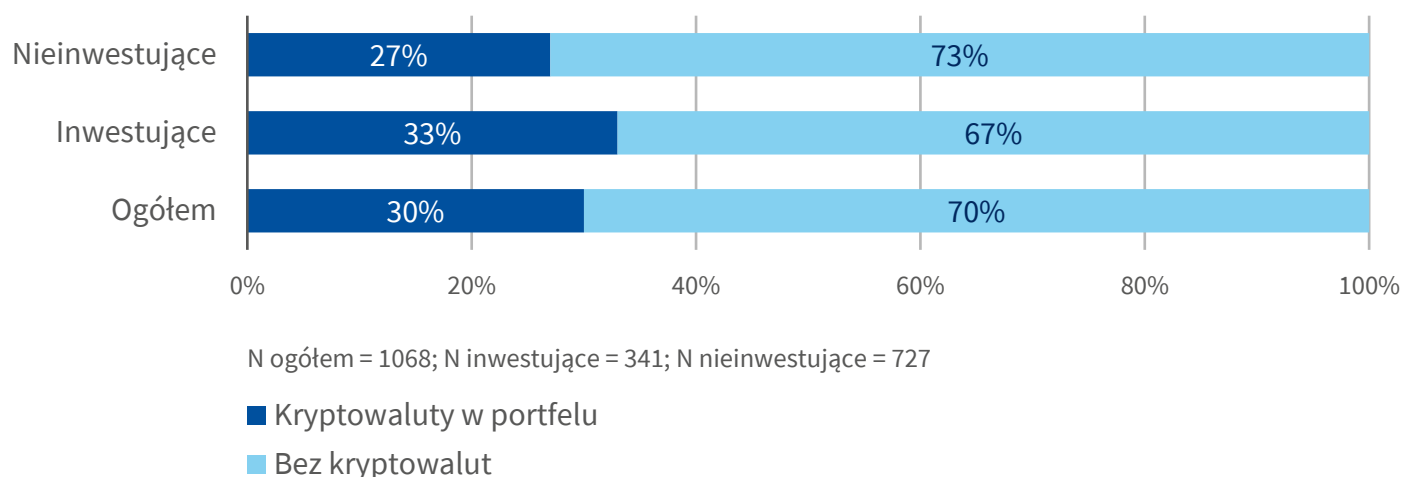
- 45% inwestujących kobiet deklaruje, że bliższa jest im strategia inwestowania uwzględniająca bezpośrednie inwestycje w jednostki uczestnictwa oferowane przez fundusze inwestycyjne TFI, niż taka, która omija tę kategorię aktywów, ale jednocześnie tylko 37% faktycznie umieszcza je w portfelu. Zastanawiające jest dlaczego między tymi wartościami występuje aż 8% luki, czemu kobiety preferujące inwestycje w jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych TFI nie zawsze umieszczają je w portfelu?
- Z drugiej strony tylko 22% inwestujących kobiet ma otwarty rejestr w funduszu TFI, co może wskazywać, że przynajmniej część inwestycji odbywa się na poziomie gospodarstwa domowego, poprzez rejestr innych członków gospodarstwa (np. partnera, partnerki). To może tłumaczyć rozbieżność między odsetkiem kobiet preferujących inwestycje w jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych TFI, a tymi, które faktycznie w nie inwestują. Być może w obrębie gospodarstwa domowego nie ma jednomyślności w tym zakresie. Innym wyjaśnieniem może być podążanie za radami zawodowych (lub nie) doradców.

Strategie inwestowania

Która strategia inwestowania jest Ci bliższa?

Która strategia inwestowania jest Ci bliższa?

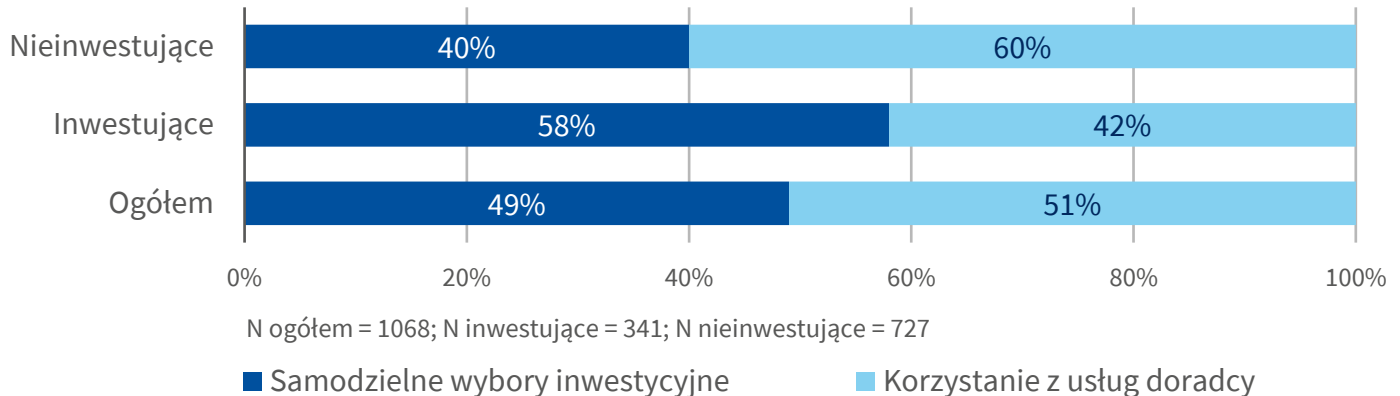

- **77% kobiet preferuje inwestycje w znane aktywa, które od dawna są obecne na rynku**, przy czym statystyka ta jest stała niezależnie od doświadczeń inwestycyjnych kobiet.

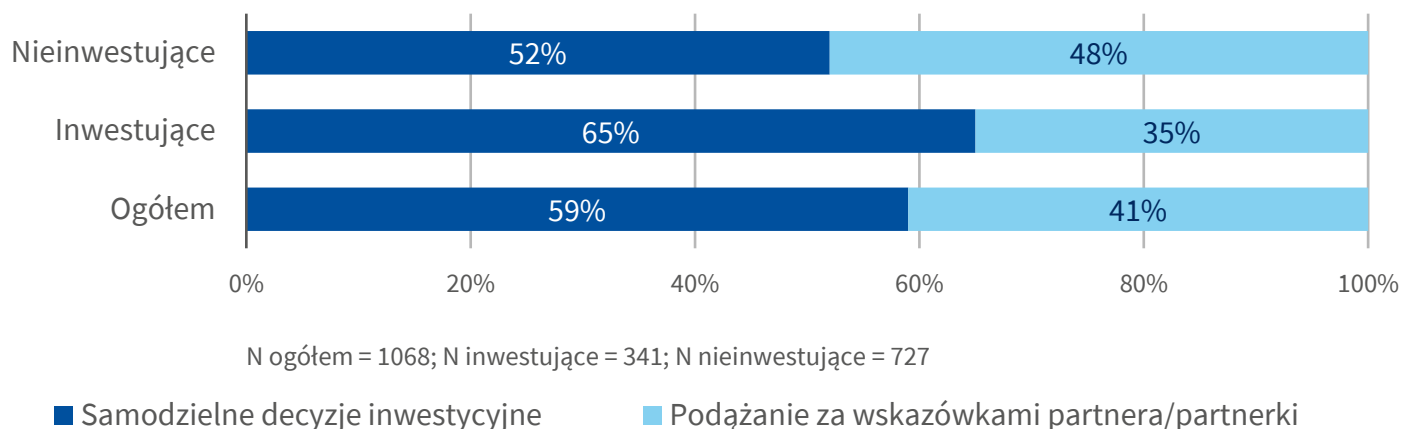
- Wynik ten jest spójny z dominującą preferencją unikania kryptowalut w portfelu, postrzeganych jako instrument nowy i dla wielu mało znany, abstrakcyjny. **Portfel z kryptowalutami preferowałoby około 30% kobiet**, przy czym częściej dotyczy to inwestujących niż nieinwestujących Polek (33% vs. 27%).

Strategie inwestowania

Która strategia inwestowania jest Ci bliższa?

Która strategia inwestowania jest Ci bliższa?

- **Korzystanie z usług doradcy finansowego (i inwestycyjnego) w kontekście doboru aktywów do portfela inwestycyjnego wydaje się atrakcyjnym rozwiązaniem częściej dla nieinwestujących kobiet (60%) niż tych, które już inwestują (42%). Z pewnością jest to w dużej mierze zasługa doświadczenia i wiary we własne kompetencje.**
- Niezależnie jednak od własnych doświadczeń, kobiety częściej preferują samodzielne podejmowanie decyzji inwestycyjnych niż podążanie za wskazówkami partnera lub partnerki. Różnica jest zdecydowanie wyraźniejsza u kobiet inwestorek (65% preferuje samodzielne decyzje).
- Warto zauważyć, że zarówno inwestorki, jak i osoby nieinwestujące, częściej byłyby gotowe korzystać z usług zawodowego doradcy, niż polegać na wskazówkach partnera / partnerki.
- Z drugiej strony 35% inwestujących kobiet wskazuje, że bliższa jest im strategia podążania za wskazówkami partnera lub partnerki niż samodzielne wybory, a 42% woli - przed podjęciem decyzji - posłuchać zawodowego doradcy. Może to stanowić w pewnym stopniu wyjaśnienie rozbieżności między preferowanymi a wybieranymi w rzeczywistości rozwiązaniami inwestycyjnymi.

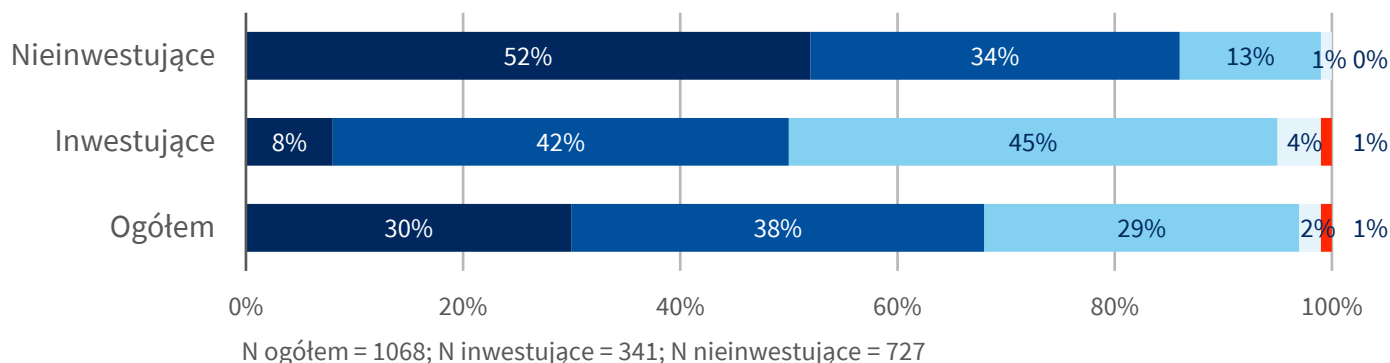

Wiedza inwestycyjna Polek

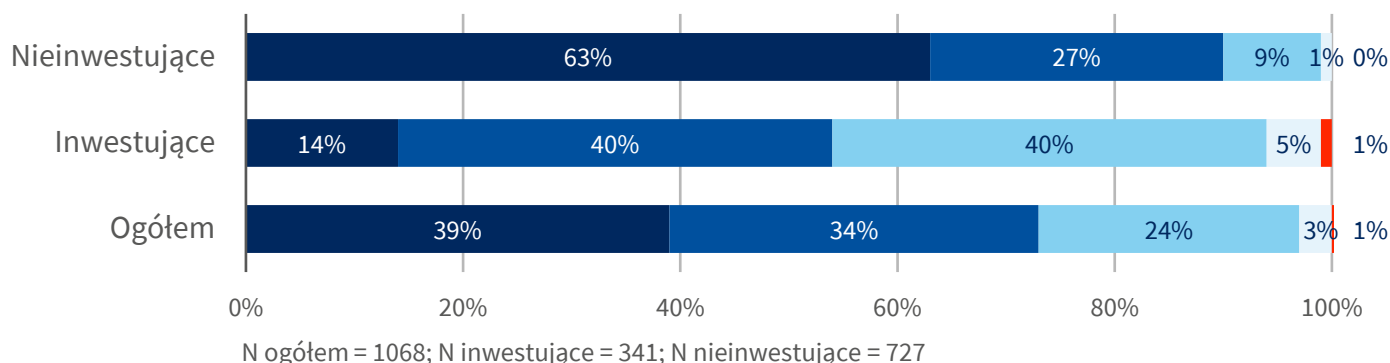
Samoocena wiedzy i umiejętności inwestycyjnych

Jak oceniasz swoją wiedzę z zakresu inwestowania/ instrumentów inwestycyjnych?

■ Brak wiedzy
 ■ Podstawowa wiedza
 ■ Umiarkowany poziom wiedzy
■ Zaawansowana wiedza
 ■ Bardzo zaawansowana wiedza

Jak oceniasz swoją wiedzę z zakresu inwestowania/ instrumentów inwestycyjnych?

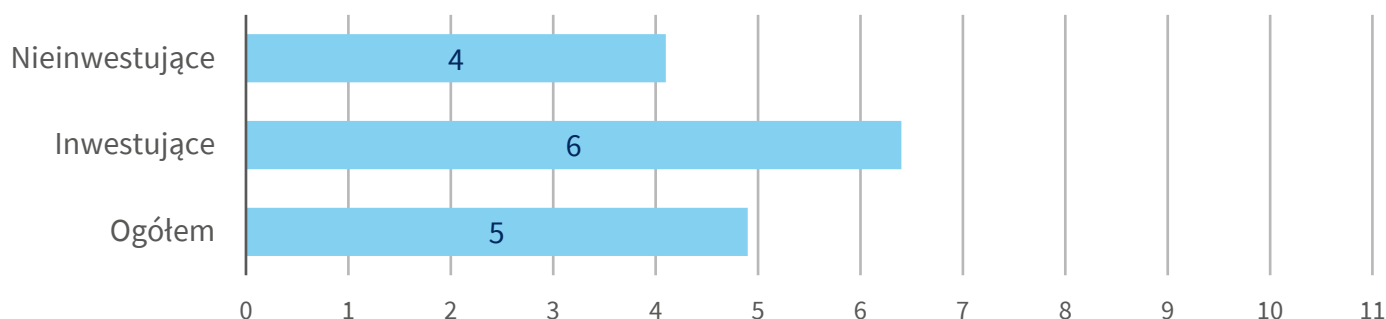

■ Brak umiejętności
 ■ Niewielkie umiejętności
 ■ Umiarkowane umiejętności
■ Duże umiejętności
 ■ Bardzo duże umiejętności

- 52% nieinwestujących kobiet deklaruje brak wiedzy w zakresie inwestowania, kolejne 34% wskazuje, że ich wiedza jest podstawowa.** Edukacja finansowa kobiet jest zatem konieczna. W tym kontekście nie dziwi niski, bo jedynie 10% odsetek nieinwestujących kobiet, które deklarują posiadanie co najmniej umiarkowanych umiejętności w zakresie inwestowania. Brak wiedzy i własnych doświadczeń w tej grupie z pewnością determinuje niską ocenę umiejętności.
- Warto podkreślić, że **połowa inwestujących kobiet deklaruje tylko podstawową wiedzę z zakresu inwestowania, a 52% co najwyżej niewielkie umiejętności w tym zakresie.** Zaawansowany poziom wiedzy deklaruje jedynie 5% inwesterek, a duże umiejętności 6% tej grupy. Potrzeby edukacyjne mają więc również osoby, które dziś inwestują.

Obiektywna wiedza inwestycyjna

Średni wynik w teście podstawowej wiedzy z zakresu inwestowania i ryzyka inwestycyjnego (możliwy wynik na skali 0 - 11)

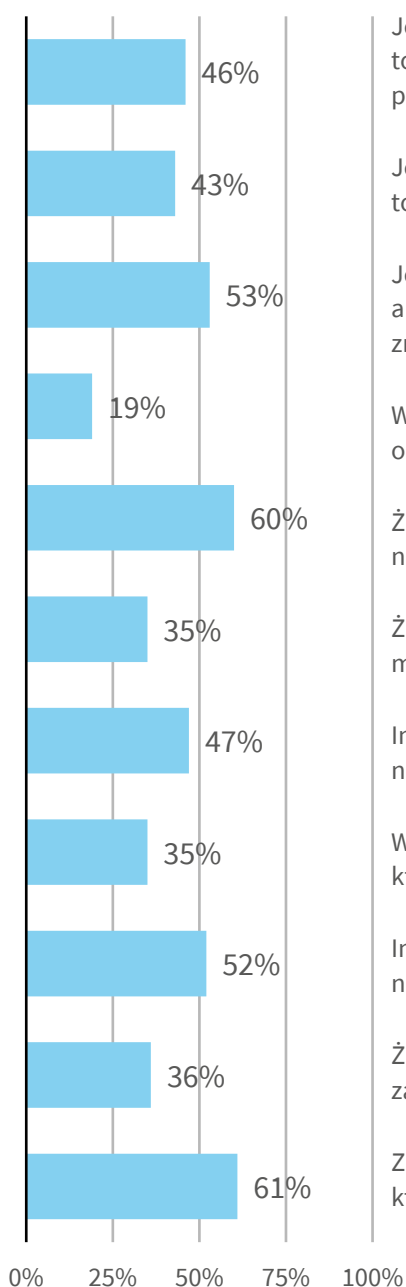
N ogółem = 1068; N inwestujące = 341; N nieinwestujące = 727

- Przeprowadzony test podstawowej wiedzy inwestycyjnej oraz dotyczącej ryzyka inwestycyjnego, składający się z 11 pytań przedstawionych w dalszej części raportu, pokazał, że **nie tylko subiektywna samoocena wiedzy dokonywana przez kobiety, ale także jej obiektywny poziom są dalekie od pożądanego.**
- Osoby nieinwestujące udzielały przeciętnie 37% poprawnych odpowiedzi na pytania w teście, zaś osoby inwestujące 58%.
Wśród nieinwestujących kobiet tylko 2% udzieliło odpowiedzi na co najmniej 80% pytań (9 z 11), a w przypadku inwestujących 10%.
- Z drugiej strony 9% inwestujących i 33% nieinwestujących zdobyło nie więcej niż 20% punktów (max. 2 na 11).
- Wyraźnie więc widać różnicę w posiadanej wiedzy między inwestorkami a nieinwestującymi kobietami, jednak należy pamiętać, że w obu przypadkach mówimy o podstawowej wiedzy i o tym, że nawet w przypadku inwestorek udzielane odpowiedzi były dalekie od maksymalnej wartości skali.

Obiektywna wiedza inwestycyjna Polek

Odsetek poprawnych odpowiedzi na poszczególne pytania w teście podstawowej wiedzy inwestycyjnej i dotyczącej ryzyka inwestycyjnego – wyniki dla całej próby

Jeśli wpłaciłaś środki na konto oszczędnościowe oprocentowane 2% w skali roku, to przy założeniu inflacji na poziomie 3%, po upływie roku zgromadzone środki pozwolą ci na mniej niż w momencie wpłaty oszczędności na konto.

Jeśli wpłaciłaś 1000 zł na konto oszczędnościowe oprocentowane 2% w skali roku, to po dwóch latach zgromadzisz na nim 1040,40 zł (pomiń podatki).

Jeśli zainwestowałaś 2000 zł w akcje, których wartość po roku spadła o 20%, a w kolejnym roku wzrosła o 20%, to na koniec drugiego roku wartość twojej inwestycji znowu wynosi 2000 zł.

W Polsce istnieje instytucja gwarantująca inwestorom wypłatę ubezpieczenia od strat na rynku kapitałowym.

Żeby ograniczyć ryzyko utraty kapitału, należy w portfelu mieć różne instrumenty finansowe.

Żeby móc inwestować na giełdzie trzeba dysponować minimalną sumą 3000 zł oszczędności.

Inwestując w fundusze inwestycyjne nie ma ryzyka straty choćby części kapitału.

Wzrost kursu USD/PLN oznacza stratę dla inwestora, który kupił USD za złotówki.

Inwestycja w trzy różne rodzaje akcji jest zazwyczaj bardziej bezpieczna niż inwestycja w jeden rodzaj akcji.

Żeby inwestować na giełdzie konieczne jest założenie rachunku inwestycyjnego w domu maklerskim.

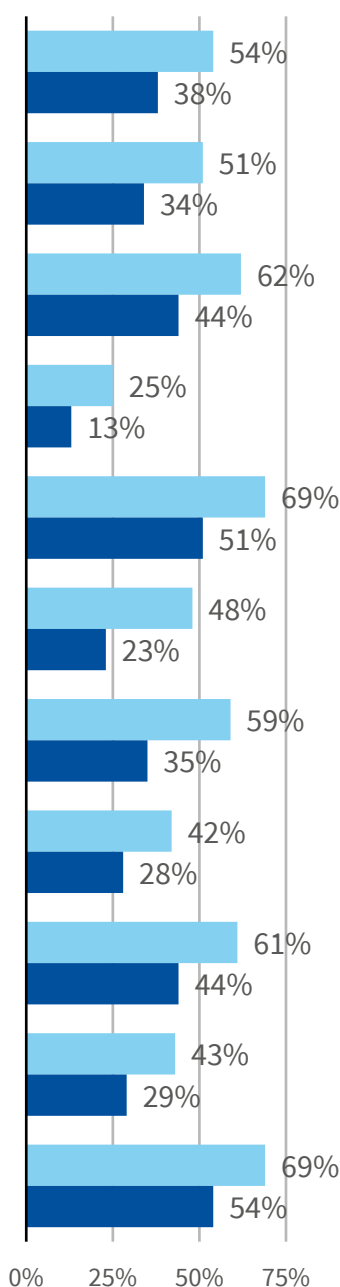
Zazwyczaj bardziej ryzykowne są te instrumenty finansowe, które dają szansę większego zysku.

N inwestujące = 341; N nieinwestujące = 727

■ Odsetek poprawnych odpowiedzi w całej próbie

Obiektywna wiedza inwestycyjna inwestorek vs. nieinwestujących kobiet

Odsetek poprawnych odpowiedzi na poszczególne pytania w teście podstawowej wiedzy inwestycyjnej i dotyczącej ryzyka inwestycyjnego – wyniki dla inwestorek i nieinwestujących

Jeśli wpłaciłaś środki na konto oszczędnościowe oprocentowane 2% w skali roku, to przy założeniu inflacji na poziomie 3%, po upływie roku zgromadzone środki pozwolą ci na mniej niż w momencie wpłaty oszczędności na konto.

Jeśli wpłaciłaś 1000 zł na konto oszczędnościowe oprocentowane 2% w skali roku, to po dwóch latach zgromadzisz na nim 1040,40 zł (pomiń podatki).

Jeśli zainwestowałaś 2000 zł w akcje, których wartość po roku spadła o 20%, a w kolejnym roku wzrosła o 20%, to na koniec drugiego roku wartość twojej inwestycji znowu wynosi 2000 zł.

W Polsce istnieje instytucja gwarantująca inwestorom wypłatę ubezpieczenia od strat na rynku kapitałowym.

Żeby ograniczyć ryzyko utraty kapitału, należy w portfelu mieć różne instrumenty finansowe.

Żeby móc inwestować na giełdzie trzeba dysponować minimalną sumą 3000 zł oszczędności.

Inwestując w fundusze inwestycyjne nie ma ryzyka straty choćby części kapitału.

Wzrost kursu USD/PLN oznacza stratę dla inwestora, który kupił USD za złotówki.

Inwestycja w trzy różne rodzaje akcji jest zazwyczaj bardziej bezpieczna niż inwestycja w jeden rodzaj akcji.

Żeby inwestować na giełdzie konieczne jest założenie rachunku inwestycyjnego w domu maklerskim.

Zazwyczaj bardziej ryzykowne są te instrumenty finansowe, które dają szansę większego zysku.

N inwestujące = 341; N nieinwestujące = 727

■ Inwestujące - odsetek poprawnych odpowiedzi

■ Nieinwestujące - odsetek poprawnych odpowiedzi

Obiektywna wiedza inwestycyjna – główne wnioski

- Niezależnie od zagadnienia, które poruszało dane pytanie, każdorazowo **wyraźnie więcej poprawnych odpowiedzi na nie udzielały inwestorki niż kobiety nieinwestujące** (co najmniej 12% różnicy).
- Obie grupy kobiet, które **najlepiej wypadają w pytaniach dotyczących powiązania potencjalnego zysku z inwestycji z poziomem ryzyka, który jej towarzyszy, oraz znaczenia dywersyfikacji portfela dla ograniczania ryzyka znacznej straty** - zarówno na poziomie zróżnicowania typów aktywów, jak i konkretnych ich rodzajów w obrębie tej samej kategorii. W przypadku inwesterek poprawnych odpowiedzi udzieliło 61% - 69% badanych, zaś w przypadku nieinwestujących kobiet 44% - 54%.
- Na czwartym miejscu najczęściej padających dobrych odpowiedzi były te, które odnosiły się do procentu składanego i umiejętności jego wyliczenia, z czym poradziło sobie 62% inwestujących i 44% nieinwestujących kobiet.
- Warto zwrócić uwagę na pytania, które okazały się największym wyzwaniem. Otóż **75% inwesterek i 87% nieinwestujących kobiet sądzi, że istnieje w Polsce instytucja, która wypłaca odszkodowania z tytułu strat na rynku kapitałowym**. Zastanawia również wynik dotyczący bezpieczeństwa alokowania kapitału w fundusze inwestycyjne. **65% nieinwestujących Polek i 41% inwestujących Polek uważa, że inwestując w jednostki funduszy w żadnym stopniu nie ryzykuje się utraty kapitału**. Oba te przekonania, zwłaszcza jeśli pojawiają się u tej samej osoby, mogą okazać się bardzo zgubne.
- Aż 58% inwesterek i 72% nieinwestujących kobiet nie rozumie zależności między zmianą kursu walut a zyskiem lub stratą inwestora, który daną walutę posiada.
- Zastanawia wynik dotyczący wpływu inflacji na zmianę siły nabywczej pieniądza. Mimo niedawnych doświadczeń związanych z wysoką inflacją i jej skutkami, tylko 54% inwestujących kobiet i tylko 38% nieinwestujących udzieli poprawnej odpowiedzi w pytaniu o skutki inflacji.
- 66% kobiet nie planuje nigdy zakładać rachunku inwestycyjnego, ale jednocześnie tylko 36% wie, że posiadanie go jest niezbędne dla inwestowania na giełdzie. Jeśli większość Polek nie wie do czego im jest potrzebny rachunek inwestycyjny, to nic dziwnego, że nie planują go otwierać.
- Często wskazywaną przez Polki barierą blokującą ich przed inwestowaniem jest niewystarczający poziom oszczędności. **Jednocześnie 77% nieinwestujących Polek uważa, że kwota 3000 zł jest niezbędnym minimum, by móc inwestować.**

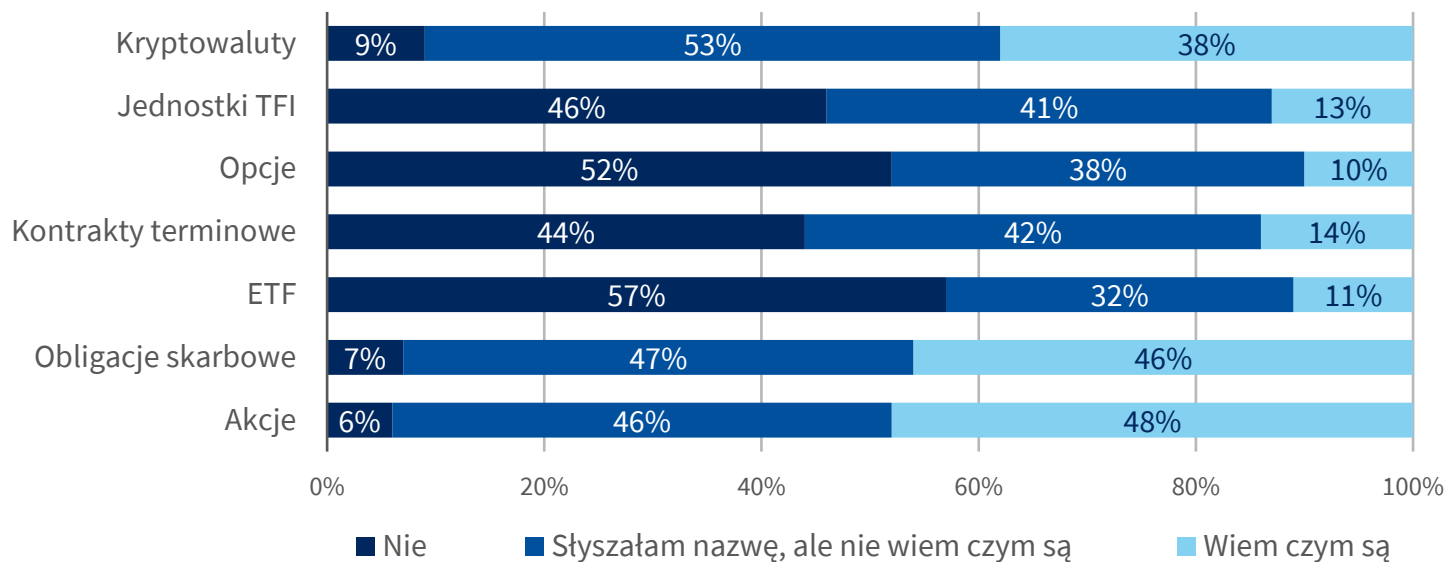

Świadomość inwestycyjnych instrumentów finansowych

Świadomość inwestycyjnych instrumentów finansowych

W jakim stopniu znane Ci są (próba: inwestujące Polki)

N ogółem = 1068; N inwestujące = 341; N nieinwestujące = 727

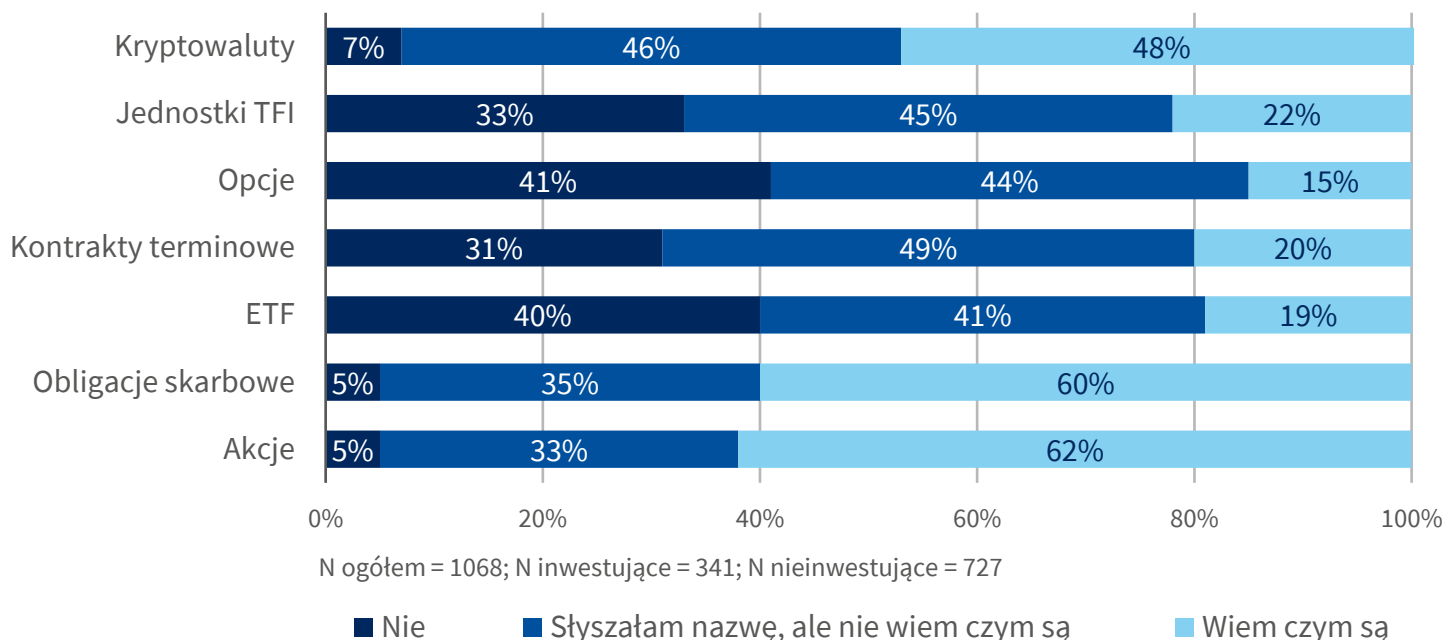
- **Najlepiej rozpoznawalnymi instrumentami finansowymi są akcje, obligacje skarbowe i kryptowaluty.** Powszechność komunikacji dotyczącej relatywnie nowego zagadnienia kryptowalut sprawiła, że świadomość ich istnienia oraz zrozumienie czym są (przynajmniej na deklaracyjnym poziomie) **jest wyższa od jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, opcji, kontraktów terminowych czy ETF-ów.**

- Świadomość Polek dotycząca tego czym są poszczególne instrumenty finansowe jest wyraźnie niższa niż świadomość Polaków. Porównując wyniki reprezentatywnej próby polskich mężczyzn z wynikami uzyskanymi przez kobiety, tylko 14% mniej kobiet wie czym są akcje. W przypadku obligacji różnica ta wynosi 18% a w przypadku jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych aż 23%.

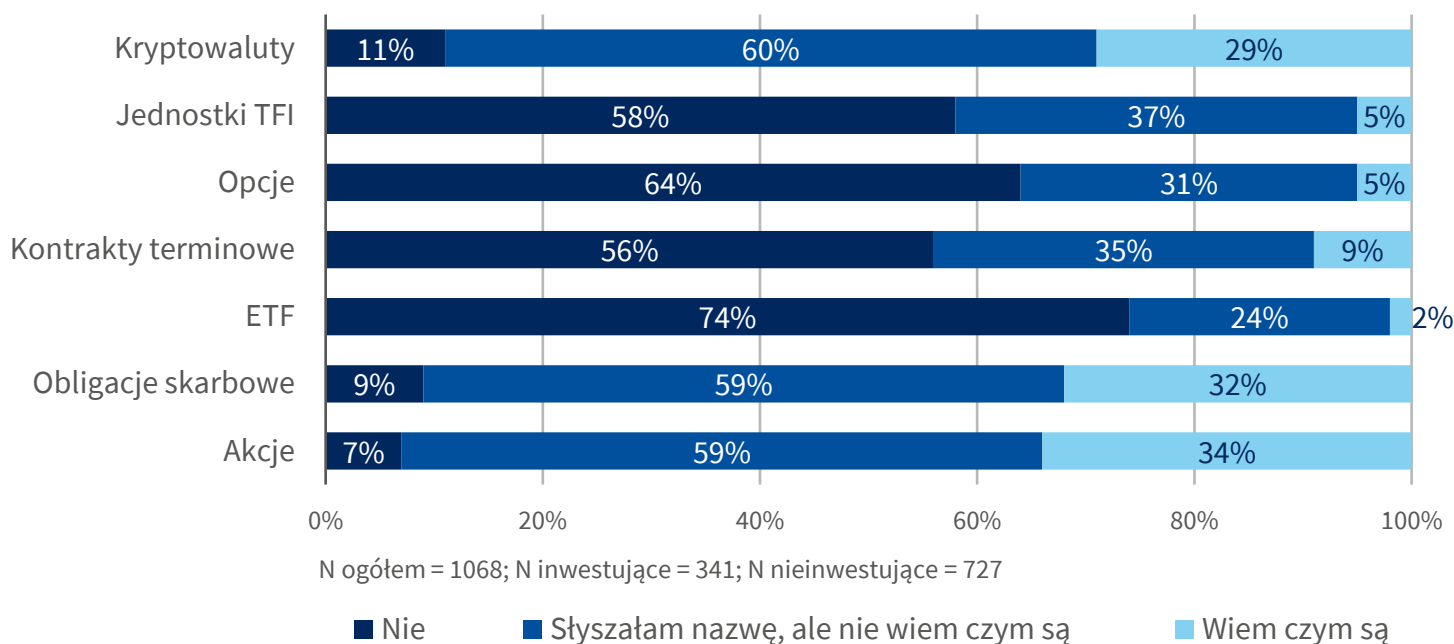

Świadomość inwestycyjnych instrumentów finansowych

W jakim stopniu znane Ci są (próba: inwestujące Polki)

W jakim stopniu znane Ci są (próba: nieinwestujące Polki)

Świadomość inwestycyjnych instrumentów finansowych

Świadomość instrumentów finansowych jest większa u kobiet inwestujących, niż u tych, które nie inwestują, przy czym świadomość inwesterek jest każdorazowo około dwukrotnie częstsza.

- W obu grupach kobiety najczęściej wiedzą czym są obligacje skarbowe, akcje i kryptowaluty. Warto zauważyć, że świadomość obligacji i akcji wśród kobiet inwesterek jest na zbliżonym poziomie do świadomości mężczyzn.
- Wyniki uzyskane dla nieinwestujących Polek mogą w dużej mierze objaśniać ich niechęć do

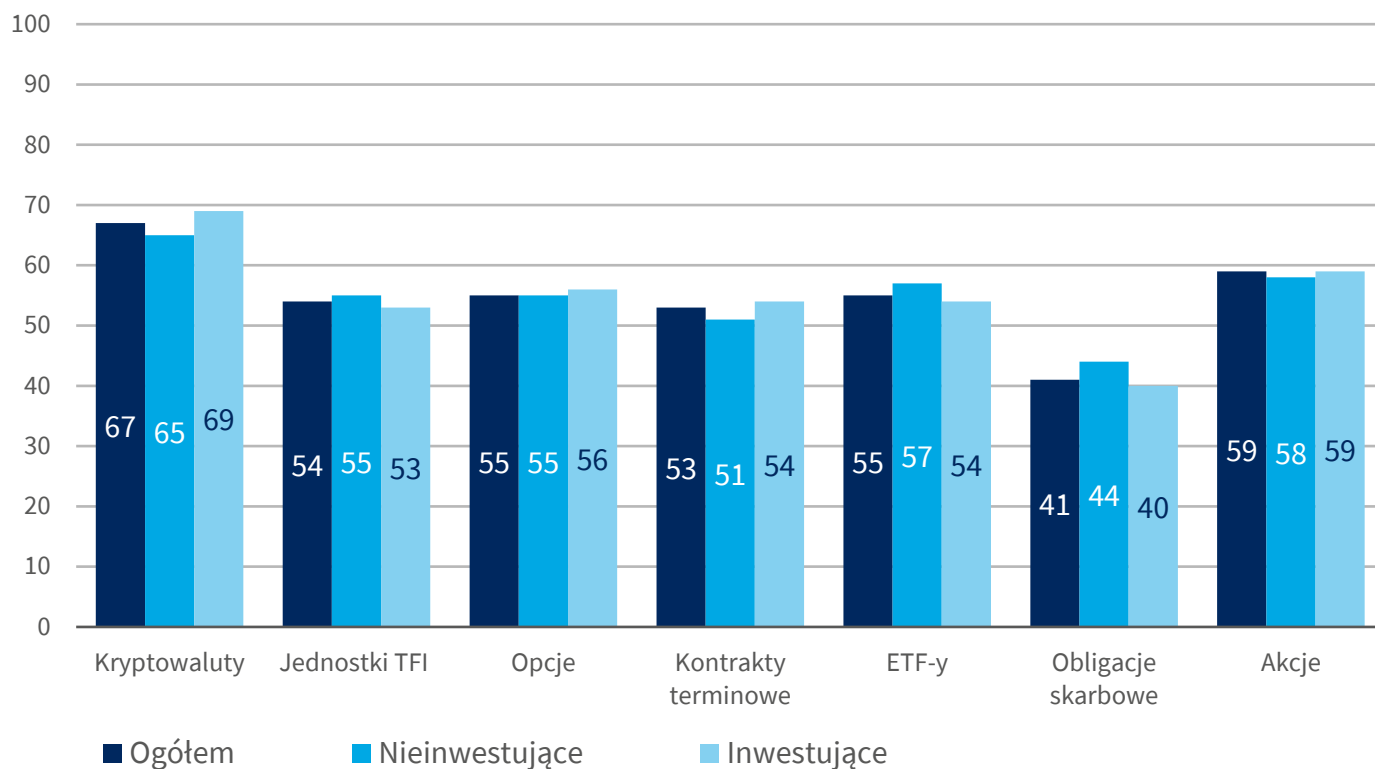
inwestowania. Jeśli preferują one bezpieczne inwestycje (tak, jak zadeklarowały w badaniu), to brak świadomości istnienia rozwiązań mniej ryzykownych niż akcje może stanowić wyraźną blokadę. Ponadto nieznane instrumenty, nawet jeśli są znane tylko z nazwy, wydają się z natury rzeczy bardziej ryzykowne. Warto zauważyć, że ETF-y stanowiące z definicji rozwiązanie potencjalnie wychodzące naprzeciw deklarowanym w badaniu potrzebom kobiet są znane (nie tylko z nazwy) jedynie 2% nieinwestujących kobiet, a jednostki TFI zna i rozumie tylko 5% badanych.

- Świadomość ETF-ów wśród inwesterek jest na poziomie 19%, co przekracza o 7% świadomość tych instrumentów u mężczyzn i może stanowić wyraz większego zainteresowania instrumentami o bezpieczniejszym profilu.

Postrzegana ryzykowność aktywów

Jak oceniasz instrumenty finansowe ze względu na ich potencjalną ryzykowność?
(skala 0-100)

N ogółem = 1068; N inwestujące = 341; N nieinwestujące = 727

- **Ryzykowność poszczególnych instrumentów finansowych szacowana jest na podobnym poziomie przez kobiety inwestujące i nieinwestujące.**
- Najbardziej ryzykowne wydają się im inwestycje w kryptowaluty.
- **Drugie miejsce pod względem ryzykowności zajmują akcje, ale wydają się one tylko nieznacznie bardziej ryzykowne niż inne instrumenty inwestycyjne, z wyłączeniem obligacji skarbowych, które jawią się jako wyraźnie bezpieczniejsze** (i najbezpieczniejsze na tle pozostałych instrumentów).
- Zwraca uwagę fakt, że **kobiety niemal identycznie szacują ryzykowność inwestowania w jednostki uczestnictwa**

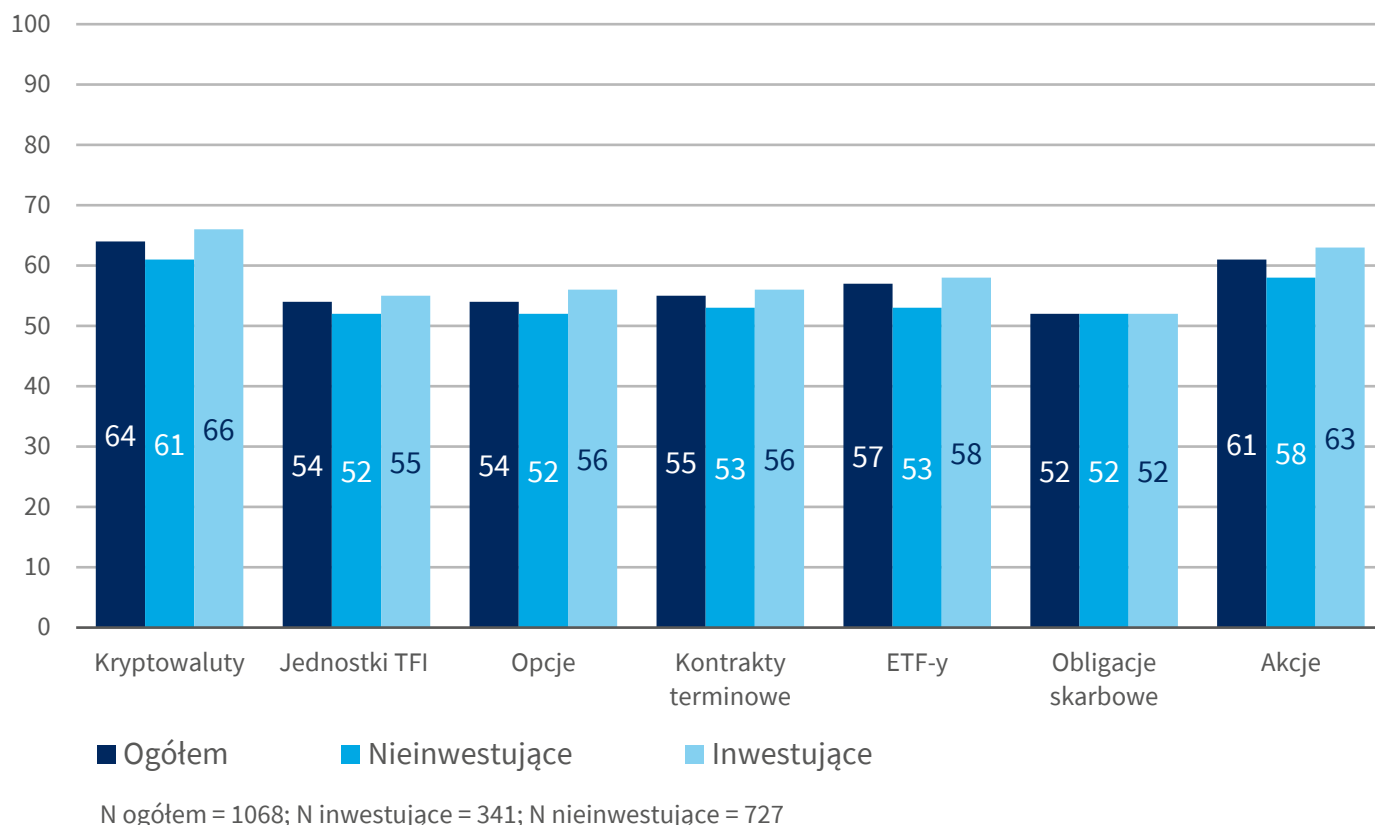
funduszy inwestycyjnych, opcje, kontrakty terminowe i (co szczególnie dziwi) w ETF-y.

Biorąc pod uwagę niską świadomość tych instrumentów wśród kobiet (szczególnie nieinwestujących), wydaje się, że intuicyjnie traktują jako bardziej ryzykowne to, czego nie znają.

- Warto jednak zauważyć, że **na skali 0-100 niemal wszystkie instrumenty plasowały się pomiędzy 54 a 59**, co wskazuje na postrzeganą raczej średnią ryzykowność. Wyjątkiem są obligacje skarbowe ze średnim wynikiem 40, wskazującym raczej na stosunkowo niskie ryzyko oraz kryptowaluty z wynikiem 69, pretendującym do raczej wyższego ryzyka.

Postrzegana zyskowność aktywów

Jak oceniasz instrumenty finansowe ze względu na potencjalną zyskowność?
(skala 0-100)

- **Inwestujące i nieinwestujące Polki szacują na podobnym poziomie zyskowność poszczególnych aktywów.**
- Najbardziej zyskowne wydają się im kryptowaluty i akcje.
- Pozostałe aktywa jawią się jako zyskowne na zbliżonym poziomie. Z delikatną przewagą ETF-ów nad obligacjami skarbowymi.
- Warto jednak zauważyć, że na skali 0-100, żadne z aktywów nie osiągnęło poziomu powyżej 67, żadne również nie osiągnęło poziomu poniżej 52. Zdaje się więc, że **wszystkie instrumenty postrzegane są jako umiarkowanie zyskowne.**

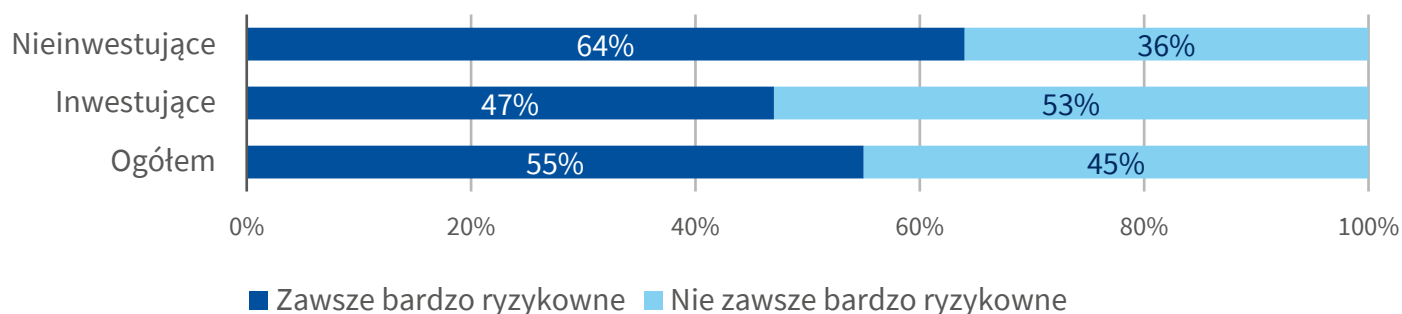
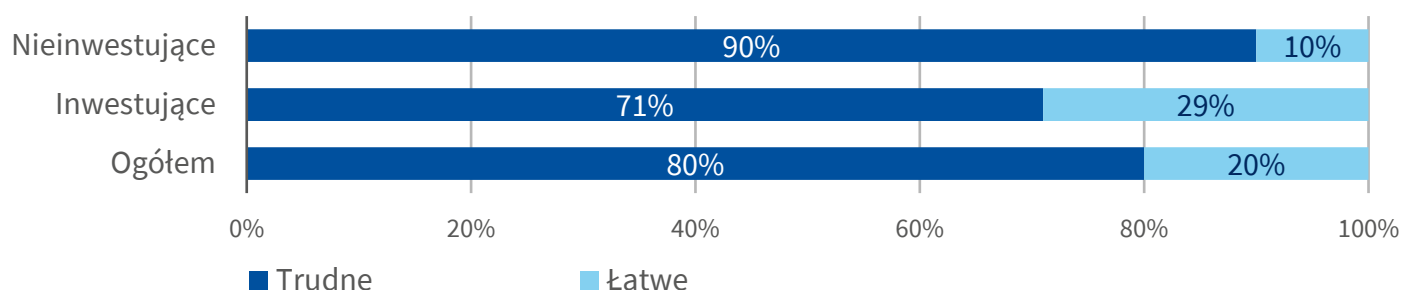
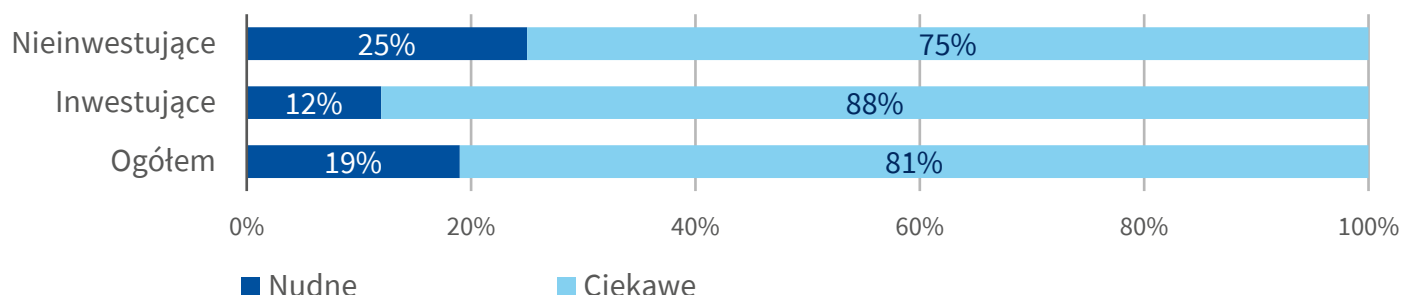

Postrzeganie inwestowania

Postrzeganie inwestowania

Inwestowanie jest...

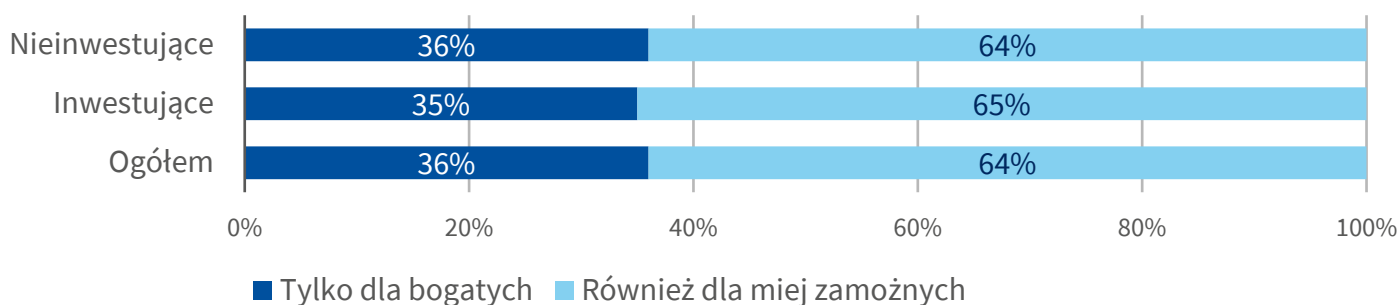
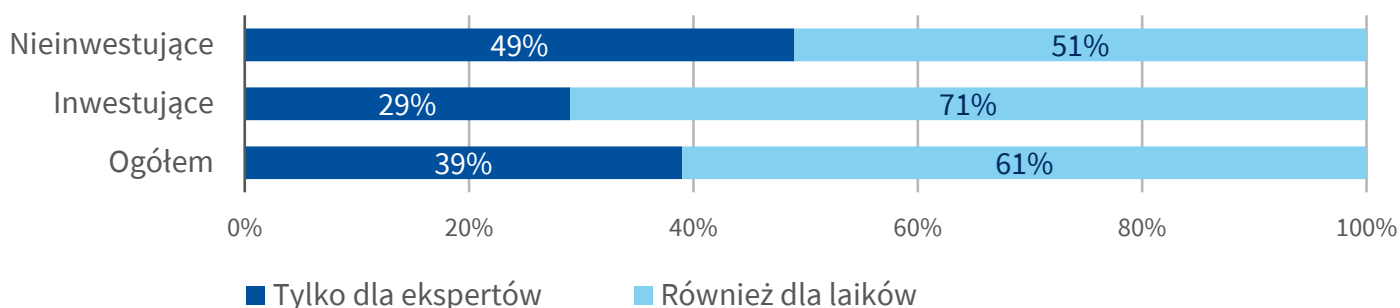
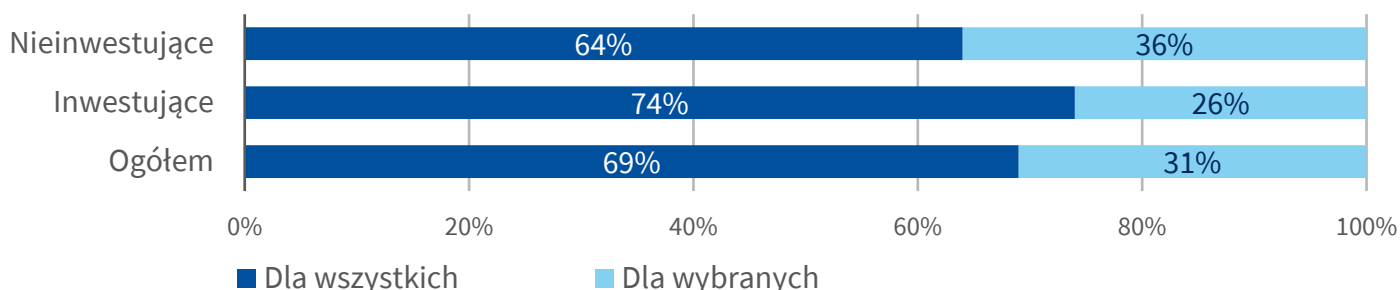
N ogółem = 1068; N inwestujące = 341; N nieinwestujące = 727

Inwestowanie jawi się większości kobiet jako ciekawe, ale trudne, przy czym rzadziej postrzegają je jako ciekawe kobiety nieinwestujące (75% vs. 88%), częściej natomiast postrzegają je jako trudne (90% vs. 71%).

- **Jednocześnie 64% nieinwestujących kobiet postrzega inwestowanie jako zawsze bardzo ryzykowne, podczas gdy tego samego zdania jest 47% inwestujących Polek.**
- Opisane różnice są istotne statystycznie i mogą stanowić częściowe wyjaśnienie nie najwyższego odsetka inwestujących kobiet, bowiem postrzeganie działania, jako trudne i ryzykowne, może znacząco zniechęcać do podejmowania prób inwestowania.

Dla kogo jest inwestowanie?

Inwestowanie jest...

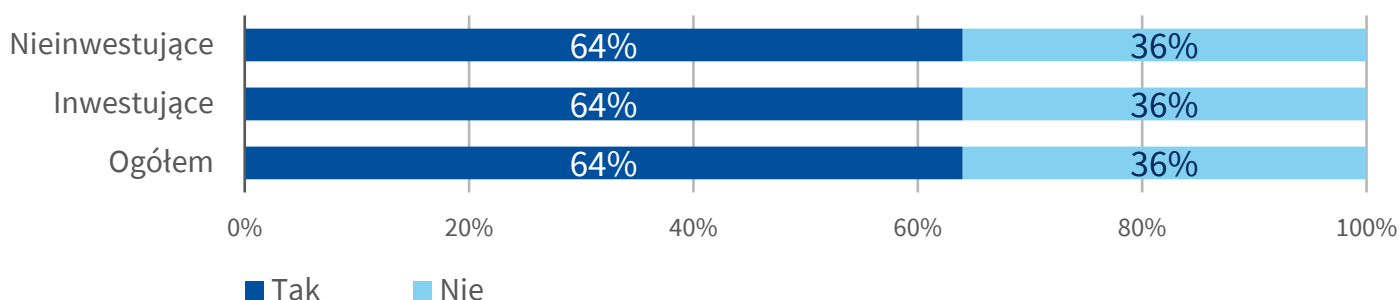
N ogółem = 1068; N inwestujące = 341; N nieinwestujące = 727

Zdaniem większości Polek **inwestowanie jest uniwersalnym zachowaniem finansowym, odpowiednim dla wszystkich**, przy czym dotyczy to częściej kobiet inwestujących (74%) niż nieinwestujących (64%).

- **49% nieinwestujących kobiet uważa, że inwestowanie jest tylko dla ekspertów**, ale statystyka ta jest wyraźnie niższa u kobiet, które mają już inwestycyjne doświadczenia i wynosi 29%.
- **36% Polek uważa, że inwestowanie jest tylko dla bogatych**, przy czym wskaźnik ten jest niemal taki sam dla inwestujących i nieinwestujących kobiet.

Czy kobiety różnią się od mężczyzn w kwestii inwestowania?

Czy kobiety mogą różnić się od mężczyzn w niektórych kwestiach związanych z inwestowaniem?

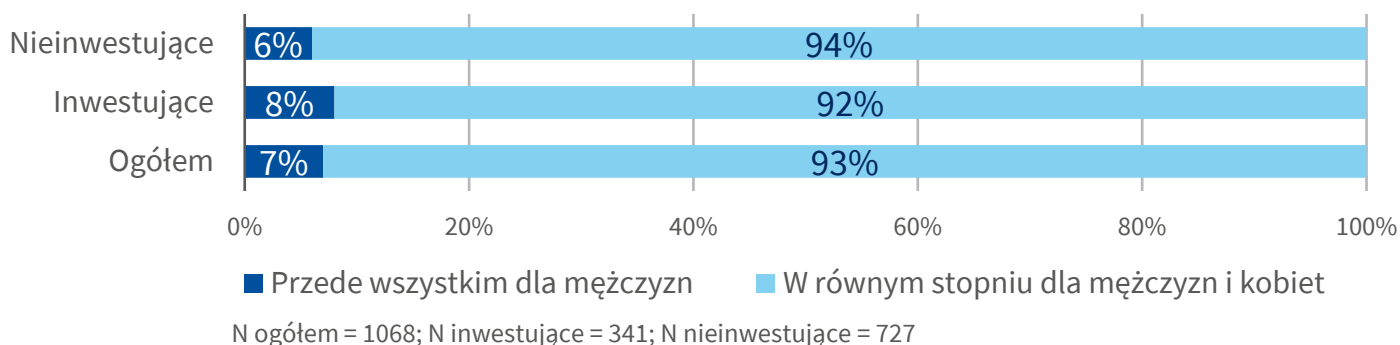
N ogółem = 1068; N inwestujące = 341; N nieinwestujące = 727

64% Polek uważa, że kobiety mogą różnić się od mężczyzn w niektórych kwestiach związanych z inwestowaniem, przy czym wskazuje to dokładnie taki sam odsetek kobiet inwestujących i nieinwestujących.

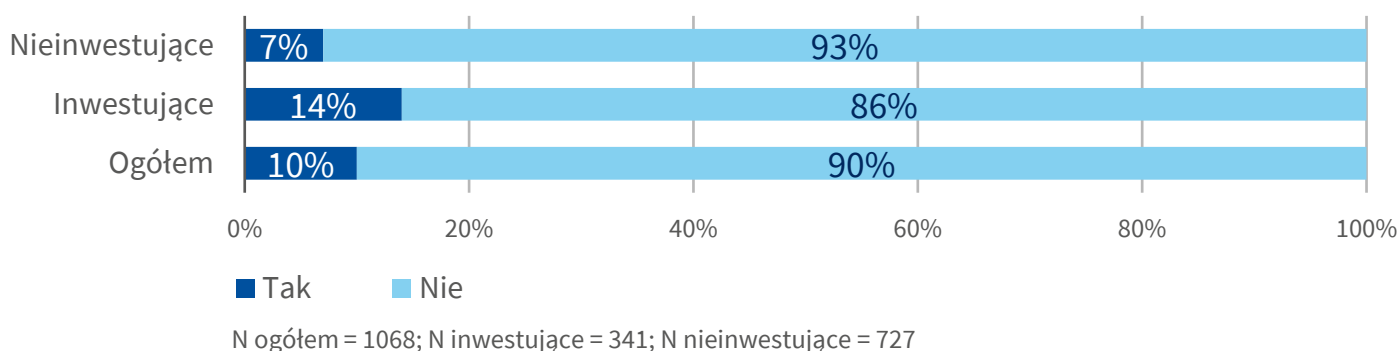

Czy kobiety powinny inwestować inaczej niż mężczyźni? – opinia kobiet

Inwestowanie jest...

Czy uważasz, że kobiety powinny inwestować inaczej niż mężczyźni?

Polki uważają, że **inwestowanie jest zachowaniem finansowym w równym stopniu przeznaczonym dla mężczyzn jak kobiet** (93% wskazań) i deklarują, że kobiety powinny inwestować w ten sam sposób co mężczyźni.

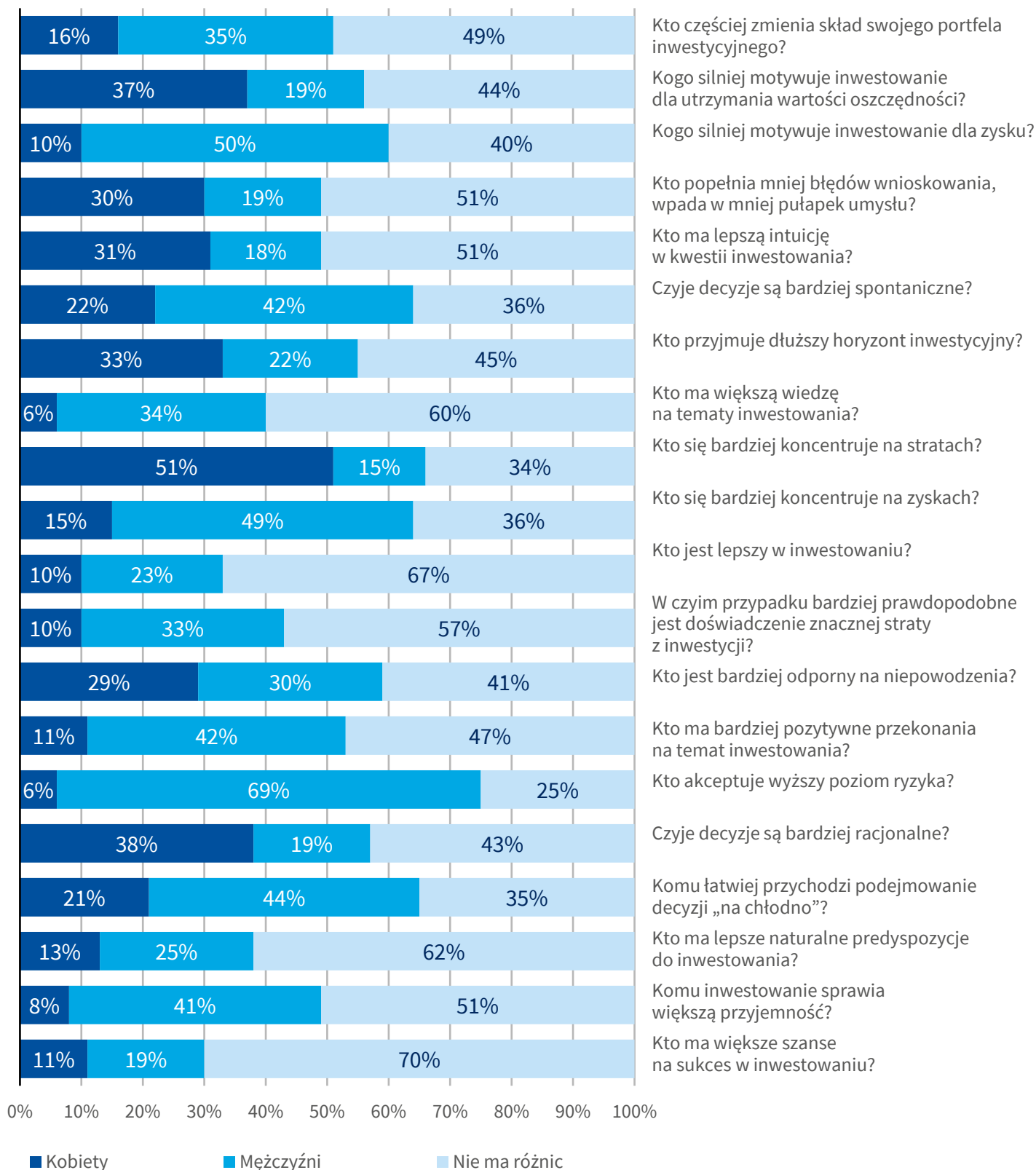
Przy czym w kontekście sposobów inwestowania częściej deklarują tak kobiety, które nie inwestują (93%), niż inwestujące (86%).

Inwestowanie kobiet vs. inwestowanie mężczyzn w opinii Polek

Przekonania Polek na temat inwestowania kobiet i mężczyzn

N = 1068

Przekonania Polek na temat inwestowania kobiet i mężczyzn

Okolo 70% kobiet uważa, że kobiety i mężczyźni mają podobne szanse na sukces w inwestowaniu i są w inwestowaniu równie dobrzy.

Tym niemniej są kryteria odnoszące się do inwestowania, w których kobiety często wskazują przewagę mężczyzn, w szczególności:

- akceptacja wyższego poziomu ryzyka (69%),
- motywacja do inwestowania oparta na koncentracji na zyskach (50% wskazań) i koncentracja na zyskach (49%),
- łatwiejsze podejmowanie decyzji „na chłodno” (44%),
- większa spontaniczność podejmowania decyzji (42%),
- bardziej pozytywne przekonania o inwestowaniu (42%).

Jednocześnie Polki najczęściej przypisują kobietom przewagę nad mężczyznami w obszarze:

- koncentracji na stratach - bardziej niż na zyskach - (51%),
- racjonalności decyzji (38%) – co jest ciekawe w zestawieniu z częstym przypisywaniem mężczyznom podejmowania decyzji bardziej „na chłodno” niż czynią to kobiety,
- motywacji do inwestowania opartej na ochronie kapitału przed stratą (37%).

Moje inwestowanie vs. inwestowanie innych kobiet w opinii Polek

Postrzeganie siebie w porównaniu do innych kobiet

Cała próba (1/2)

N = 1068

Postrzeganie siebie w porównaniu do innych kobiet

Cała próba (2/2)

Większość kobiet (52% - 67%, w zależności od kryterium) uważa, że ich predyspozycje, istotne w kontekście inwestowania, są na zbliżonym poziomie, co innych kobiet.

Niemniej jednak wiele Polek ocenia inne kobiety korzystniej niż siebie w różnych wymiarach.

Ich zdaniem inne kobiety:

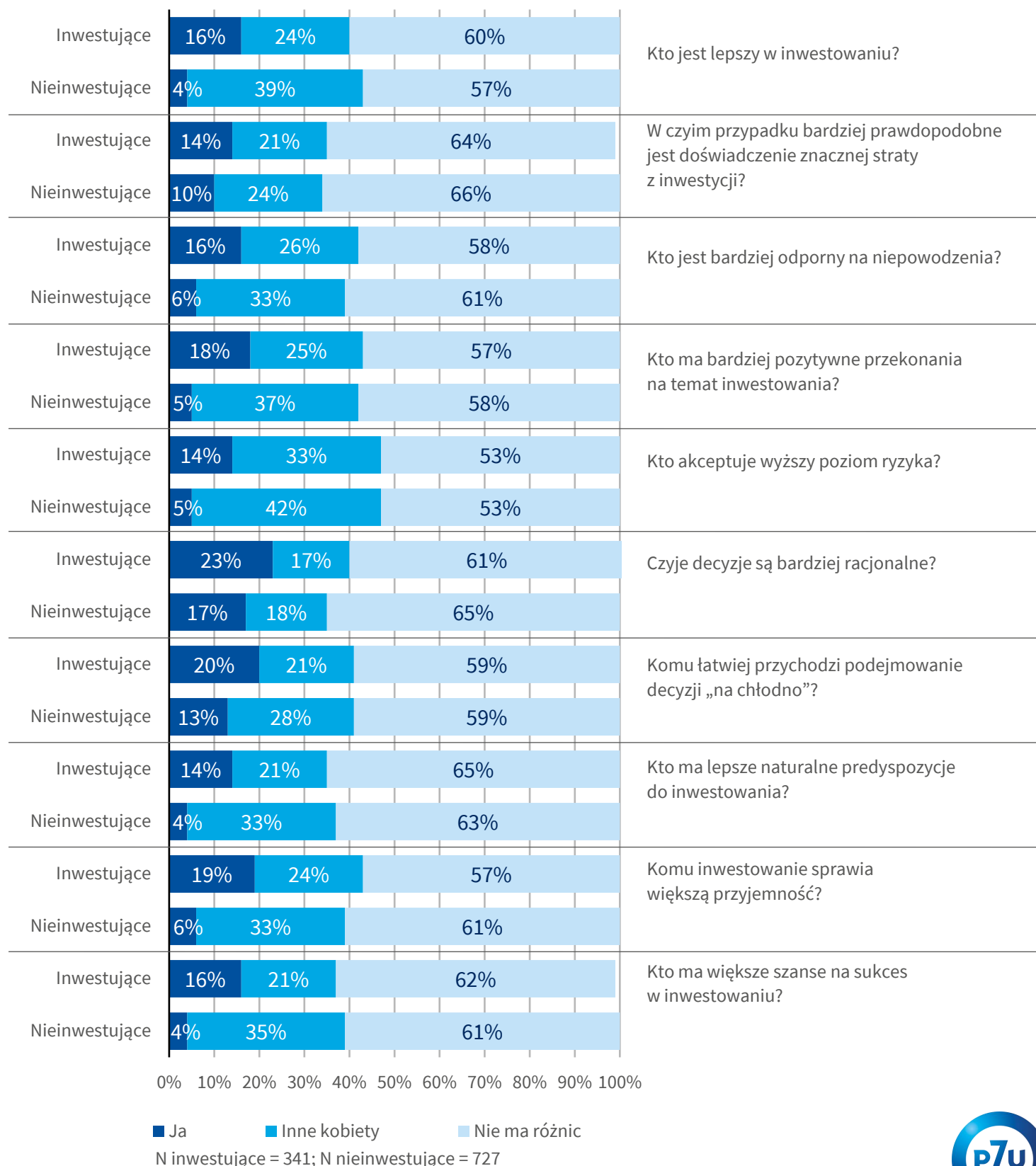
- mają lepszą wiedzę inwestycyjną (38%) i własną intuicję w tym zakresie (28%),
- mają inną strategię inwestowania – częściej zmieniają skład portfela inwestycyjnego (34%), akceptują wyższy poziom ryzyka (38%), podejmują bardziej spontaniczne decyzje (33%),
- mają większe szanse na sukces w inwestowaniu (28%), ponieważ mają bardziej pozytywne przekonania wobec inwestowania (31%), lepsze naturalne predyspozycje w tym zakresie (27%), są lepsze w inwestowaniu (32%), popełniają mniej błędów wnioskowania (20%),
- lepiej radzą sobie z emocjami, czyli są odporne na niepowodzenia (30%), podejmują decyzje „na chłodno” (25%), odczuwają przyjemność z inwestowania (29%).

Z drugiej strony, 24% kobiet wskazuje, że koncentruje się na stratach bardziej niż inne kobiety, 20% wskazuje, że silniej motywuje je do inwestowania potrzeba utrzymania (a nie pomnażania) wartości oszczędności w czasie, a 20% akcentuje, że ich decyzje są bardziej racjonalne niż innych kobiet.

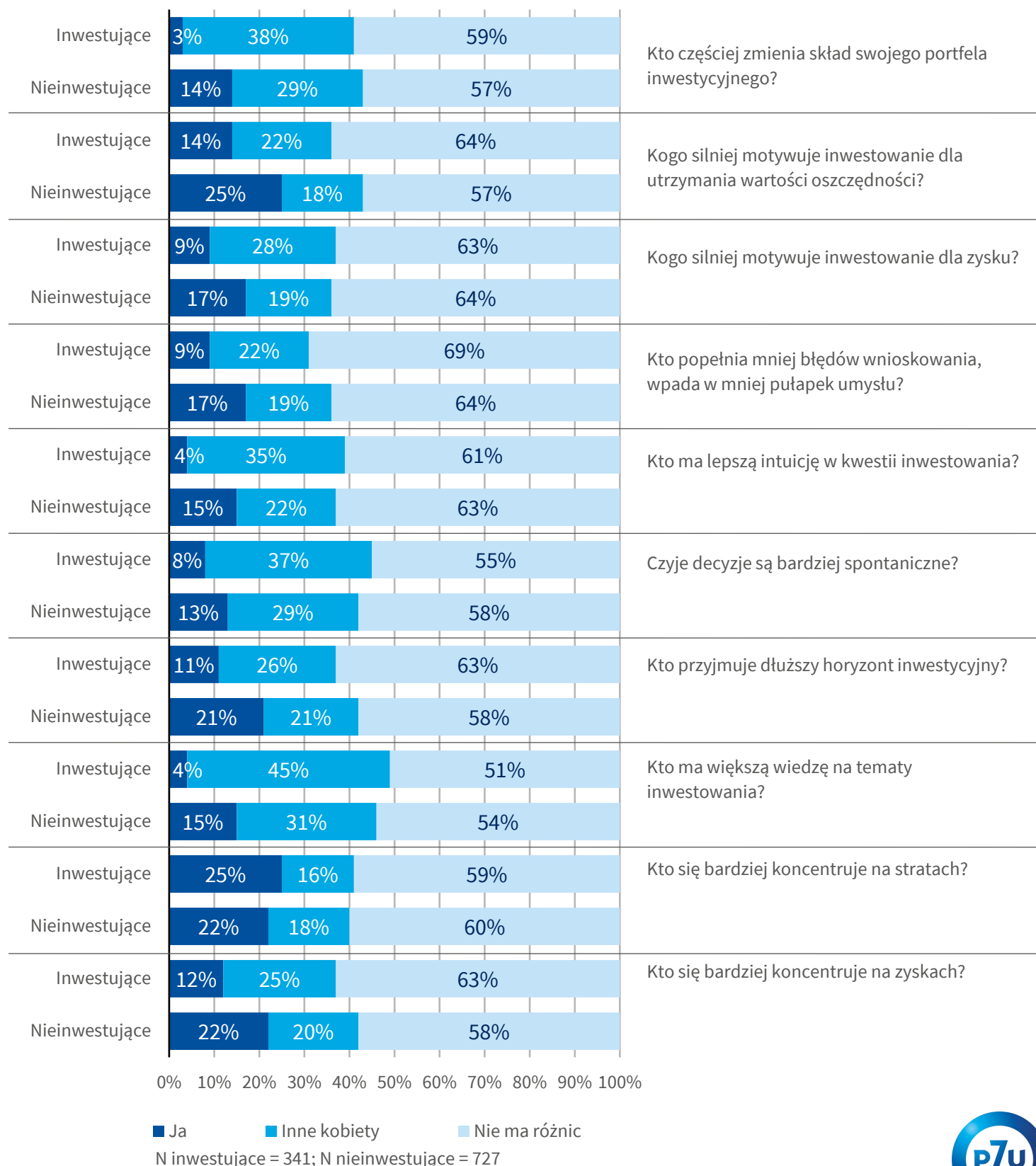
Postrzeganie siebie w porównaniu do innych kobiet

Inwestorki vs. Nieinwestorki (1/4)

Postrzeganie siebie w porównaniu do innych kobiet

Inwestorki vs. Nieinwestorki (2/4)

Postrzeganie siebie w porównaniu do innych kobiet

Inwestorki vs. Nieinwestorki (3/4)

Inwestujące kobiety dostrzegają przewagę innych kobiet nad sobą przede wszystkim w zakresie:

- Wiedzy z zakresu inwestowania (45%).
- Częstotliwości zmian składu swojego portfela (38%).
- Lepszej intuicji w kwestii inwestowania (35%).
- Większej spontaniczności w podejmowaniu decyzji (37%).
- Akceptacji wyższego poziomu ryzyka inwestycyjnego (33%).

W kwestii swoich przewag nad innymi kobietami, inwestorki wskazują najczęściej:

- Racjonalność decyzji (23%).
- Koncentrację na stratach (25%).

Kobiety, które nie inwestują, wskazując różnice między sobą, a innymi kobietami najczęściej wybierają przewagę innych kobiet w zakresie:

- Wiedzy z zakresu inwestowania (31%).
- Odporności na niepowodzenia (33%).
- Pozytywnych przekonań na temat inwestowania (37%).
- Akceptacji wyższego poziomu ryzyka (42%).
- Posiadania naturalnych predyspozycji do inwestowania (33%).
- Odczuwania przyjemności z inwestowania (33%).
- Postrzegają je również jako lepsze w inwestowaniu (39%) i mające większą szansę na sukces w tym zakresie (35%).

Jeśli chodzi o przewagi własne nad innymi

kobietami, nieinwestujące Polki najczęściej wskazują:

- Utrzymanie wartości oszczędności (a nie ich pomnażanie) jako nadrzędną motywację do ewentualnego inwestowania (25%).
- Przyjmowanie dłuższego horyzontu inwestycyjnego (21%).
- Zarówno koncentrację na stratach (22%), jak i na zyskach (22%) z inwestycji.

Postrzeganie siebie w porównaniu do innych kobiet

Inwestorki vs. Nieinwestorki (4/4)

Inwestorki, częściej niż nieinwestujące kobiety, oceniają siebie wyżej niż inne kobiety na wymiarach:

- Lepsza w inwestowaniu, mająca lepsze predyspozycje ku temu i mająca większe szanse na inwestycyjny sukces.
- Odporna na niepowodzenia.
- Mająca pozytywne przekonania na temat inwestowania.
- Akceptująca wyższy poziom ryzyka.
- Podejmująca bardziej racjonalne decyzje.
- Decydująca „na chłodno”.
- Odczuwająca przyjemność z inwestowania.

Z drugiej strony, nieinwestujące Polki, częściej niż inwestorki, widzą swoją przewagę nad innymi kobietami w zakresie:

- Wiedzy na temat inwestowania.
- Dobrej intuicji.
- Odporności na pułapki myślenia w kontekście inwestowania.
- Długości przyjmowanego horyzontu czasowego.

Pierwsze trzy kryteria mogą wskazywać, że w tym przypadku doświadczenie inwestycyjne uczy pokory w ocenie własnych kompetencji, ale jednocześnie pokazuje, że około 15% - 17% nieinwestujących kobiet myśli o sobie w ten sposób, co może stanowić punkt zaczepienia dla podjęcia decyzji o inwestowaniu.

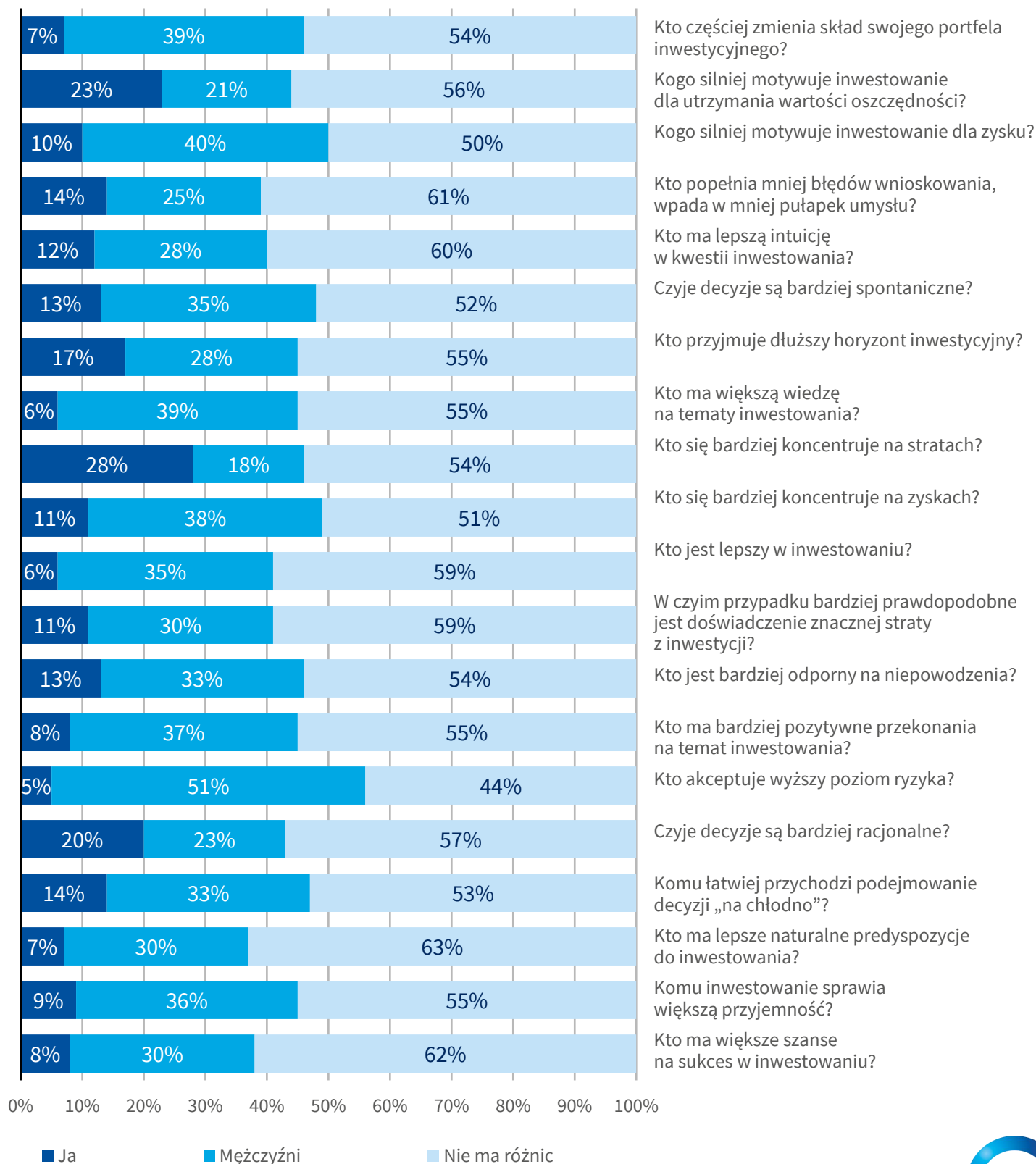

Moje inwestowanie vs. inwestowanie mężczyzn w opinii Polek

Postrzeganie siebie w porównaniu do mężczyzn

Cała próba (1/2)

N = 1068

Postrzeganie siebie w porównaniu do mężczyzn

Cała próba (2/2)

Nieco ponad połowa kobiet (52% - 63%, w zależności od kryterium) uważa, że ich predyspozycje, istotne w kontekście inwestowania, są na zbliżonym poziomie co mężczyzn.

Kobiety najczęściej wyżej oceniają mężczyzn niż siebie w wymiarach:

- Częstotliwości zmian składu portfela inwestycyjnego (39%).
- Bycia motywowanym do inwestowania przez potencjalne zyski (40%).
- Spontaniczności decyzji (35%).
- Wiedzy inwestycyjnej (39%).
- Akceptacji ryzyka finansowego (51%).
- Pozytywnych przekonań na temat inwestowania (37%).
- Odczuwanej przyjemności z inwestowania (36%).

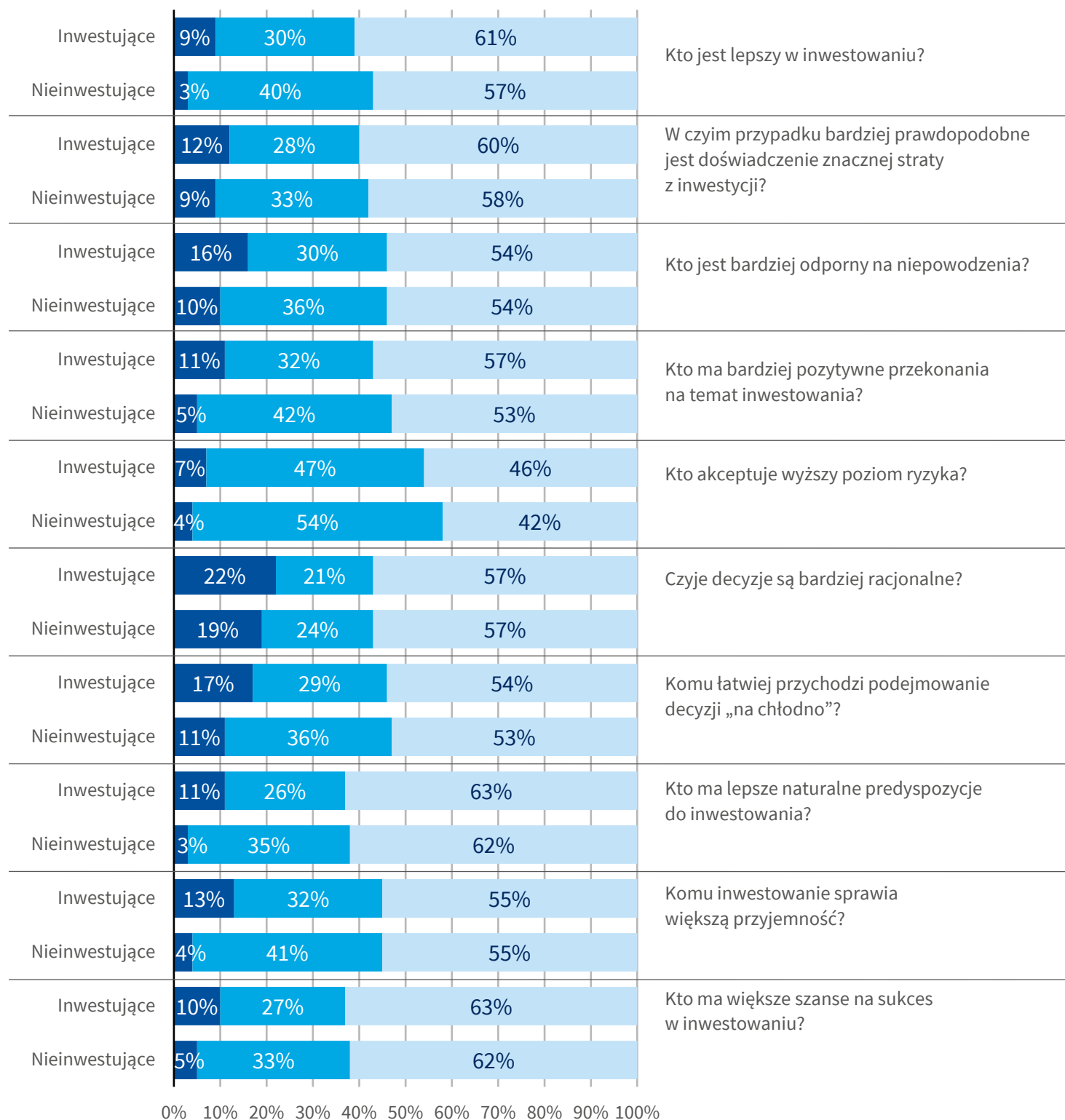
Równolegle, kobiety najczęściej wyżej oceniają siebie niż mężczyzn na wymiarach:

- Bycia motywowaną do inwestowania dla utrzymania wartości kapitału (23%).
- Bycia skoncentrowaną raczej na stratach niż na zyskach (28%).

Postrzeganie siebie w porównaniu do mężczyzn

Inwestorki vs. Nieinwestorki (1/4)

■ Ja ■ Mężczyźni ■ Nie ma różnic
N inwestujące = 341; N nieinwestujące = 727

Postrzeganie siebie w porównaniu do mężczyzn

Inwestorki vs. Nieinwestorki (2/4)

Postrzeganie siebie w porównaniu do mężczyzn

Inwestorki vs. Nieinwestorki (3/4)

Inwestujące kobiety dostrzegają przewagę mężczyzn nad sobą przede wszystkim w zakresie:

- Wiedzy z zakresu inwestowania (34%).
- Częstotliwości zmian składu swojego portfela (36%).
- Odczuwanej motywacji do inwestowania przez potencjalne zyski (37%) i większej koncentracji na nich niż na stratach (36%).
- Większej spontaniczności w podejmowaniu decyzji (33%).
- Akceptacji wyższego poziomu ryzyka inwestycyjnego (47%).
- Odczuwania większej przyjemności z inwestowania (32%).

Ponadto 30% inwestujących kobiet uważa, że mężczyźni są od nich lepsi w inwestowaniu, 27% uważa, że mężczyźni mają większą szansę na sukces w inwestowaniu niż one, a 26% uważa, że mężczyźni mają lepsze, naturalne predyspozycje do inwestowania.

W kontekście poziomu wiedzy i intuicji dotyczącej inwestowania, inwestorki są bardziej krytyczne w ocenie siebie, gdy porównują się z innymi kobietami niż mężczyznami, zaś w kontekście akceptacji ryzyka, motywowania zyskami, przyjemności z inwestowania i odnoszenia sukcesów inwestycyjnych, lepiej się oceniają w porównaniach z kobietami niż z mężczyznami.

W kwestii swoich przewag nad mężczyznami, inwestorki wskazują najczęściej:

- Racjonalność decyzji (22%).
- Motywację do inwestowania jako sposobu utrzymania wartości oszczędności (26%).
- Koncentrację na stratach (29%).

Postrzeganie siebie w porównaniu do mężczyzn

Inwestorki vs. Nieinwestorki (4/4)

Kobiety, które nie inwestują, wskazując różnice między sobą a mężczyznami, najczęściej wybierają przewagę mężczyzn w zakresie:

- Wiedzy z zakresu inwestowania (45%).
- Częstotliwości zmian składu swojego portfela (43%).
- Odczuwanej motywacji do inwestowania przez potencjalne zyski (43%) i większej koncentracji na nich niż na stratach (39%).
- Większej spontaniczności w podejmowaniu decyzji (37%).
- Akceptacji wyższego poziomu ryzyka inwestycyjnego (54%).
- Odczuwania przyjemności z inwestowania (41%).
- Umiejętności podejmowania decyzji „na chłodno” (36%).
- Odporności na niepowodzenia (36%).

Pierwsze sześć wymiarów jest tożsamyh z tymi najczęściej wskazywanymi przez kobiety inwestorki. W przypadku każdego z ośmiu opisanych wyżej wymiarów odsetek kobiet nie-inwestorek, oceniających siebie niżej niż mężczyzn, jest większy niż odsetek kobiet inwestorek.

Ponadto 40% nieinwestujących kobiet uważa, że mężczyźni są od nich lepsi w inwestowaniu, 33% uważa, że mężczyźni mają większą szansę na sukces w inwestowaniu niż one, a 35% uważa, że mężczyźni mają lepsze, naturalne predyspozycje do inwestowania.

W kwestii swoich przewag nad mężczyznami, Polki, które nie inwestują, podobnie jak inwestorki wskazują najczęściej:

- Racjonalność decyzji (19%).
- Motywację do inwestowania jako sposobu utrzymania wartości oszczędności (19%).
- Koncentrację na stratach (27%).

W kontekście poziomu wiedzy i intuicji dotyczącej inwestowania, przeciwnie niż inwestorki, Polki, które nie inwestują, są bardziej krytyczne w ocenie siebie, gdy porównują się z mężczyznami niż z kobietami.

W kontekście akceptacji ryzyka, motywowania zyskami, przyjemności z inwestowania również lepiej się oceniają w porównaniach z kobietami niż z mężczyznami, co jest spójne z przekonaniem inwestorek.

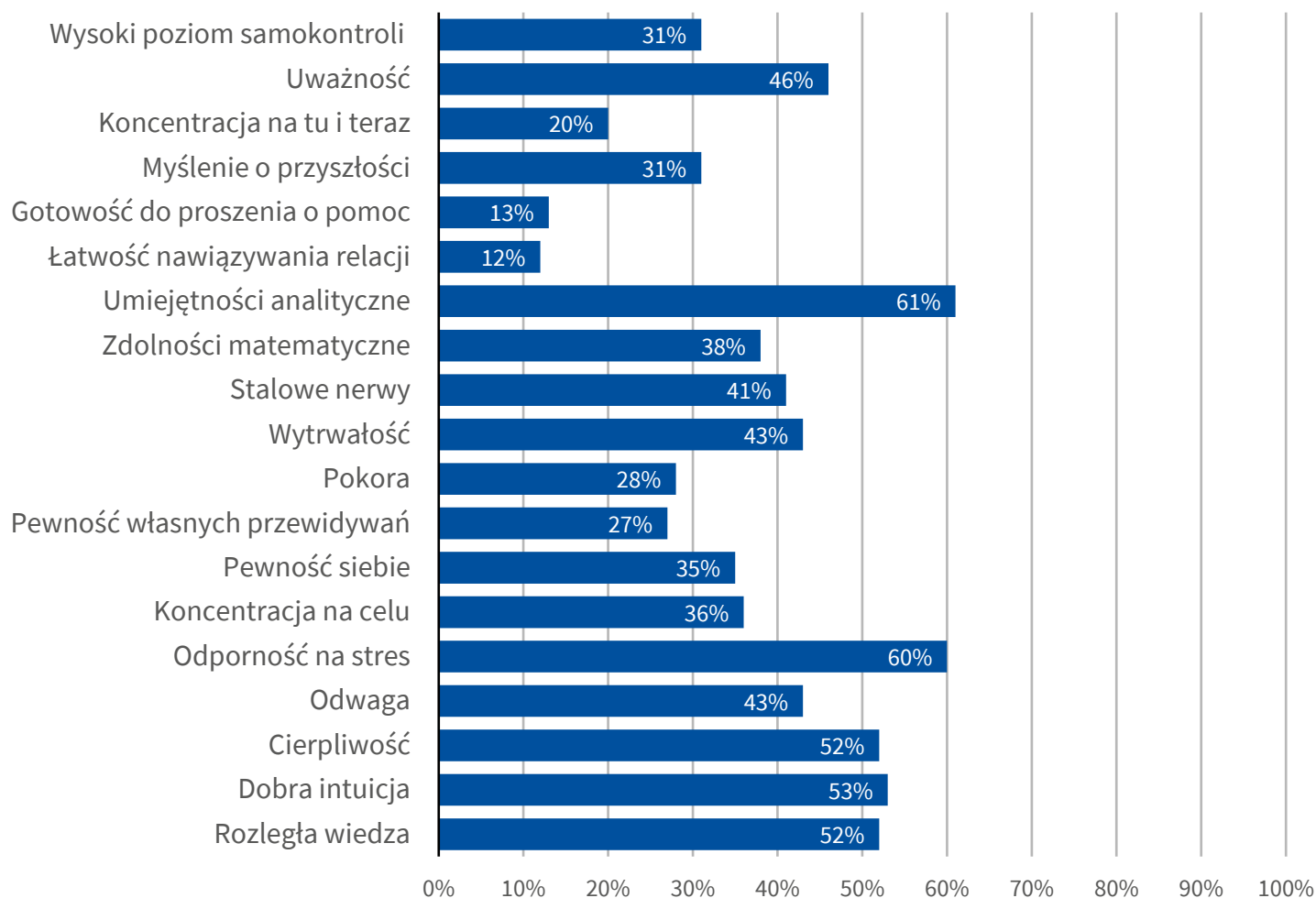
W odróżnieniu od inwestorek, nieinwestujące Polki w tożsamy sposób oceniają swoje szanse na sukces w inwestowaniu, niezależnie od tego czy porównują się z kobietami, czy mężczyznami (inwestorki oceniają się lepiej w porównaniach z kobietami).

Cechy skutecznej inwestorki w opinii Polek

Cechy skutecznej inwestorki

N = 1068

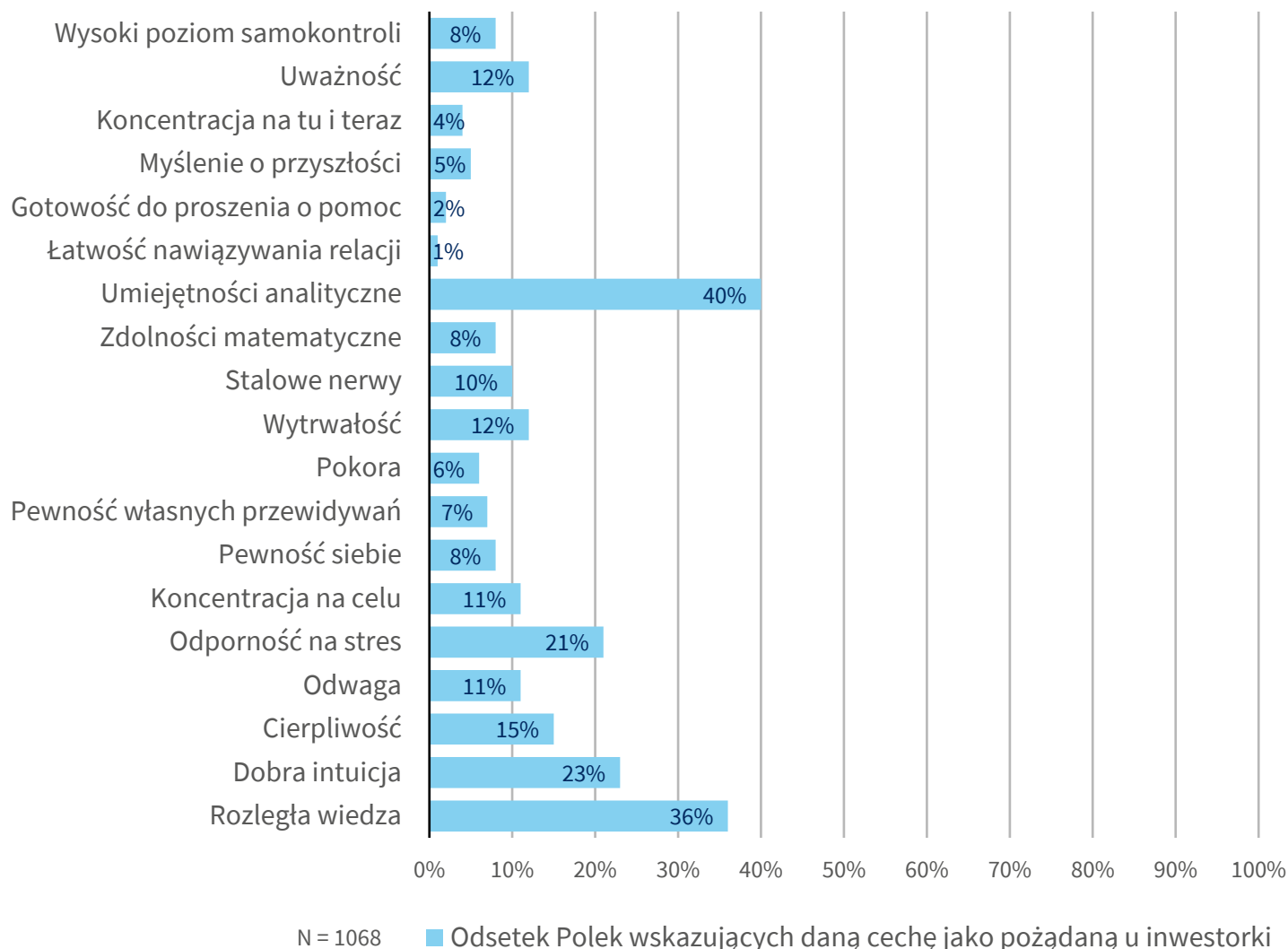
■ Odsetek Polek wskazujących daną cechę jako pożądaną u inwestorki

Wśród cech, które sprzyjają skutecznemu inwestowaniu, Polki najczęściej wymieniają:

- Umiejętności analityczne (61% badanych).
- Odporność na stres (60%).
- Dobrą intuicję (53%).
- Rozległą wiedzę (52%).
- Cierpliwość (52%).
- Uważność (46%).
- Odwagę (43%).
- Wytrwałość (43%).
- Stalowe nerwy (41%).

Łącznie 19 cech zostało wskazanych przez co najmniej 10% Polek jako pożądane, by skutecznie inwestować.

Trzy najważniejsze cechy skutecznej inwestorki

Najczęściej wskazywane kluczowe cechy:

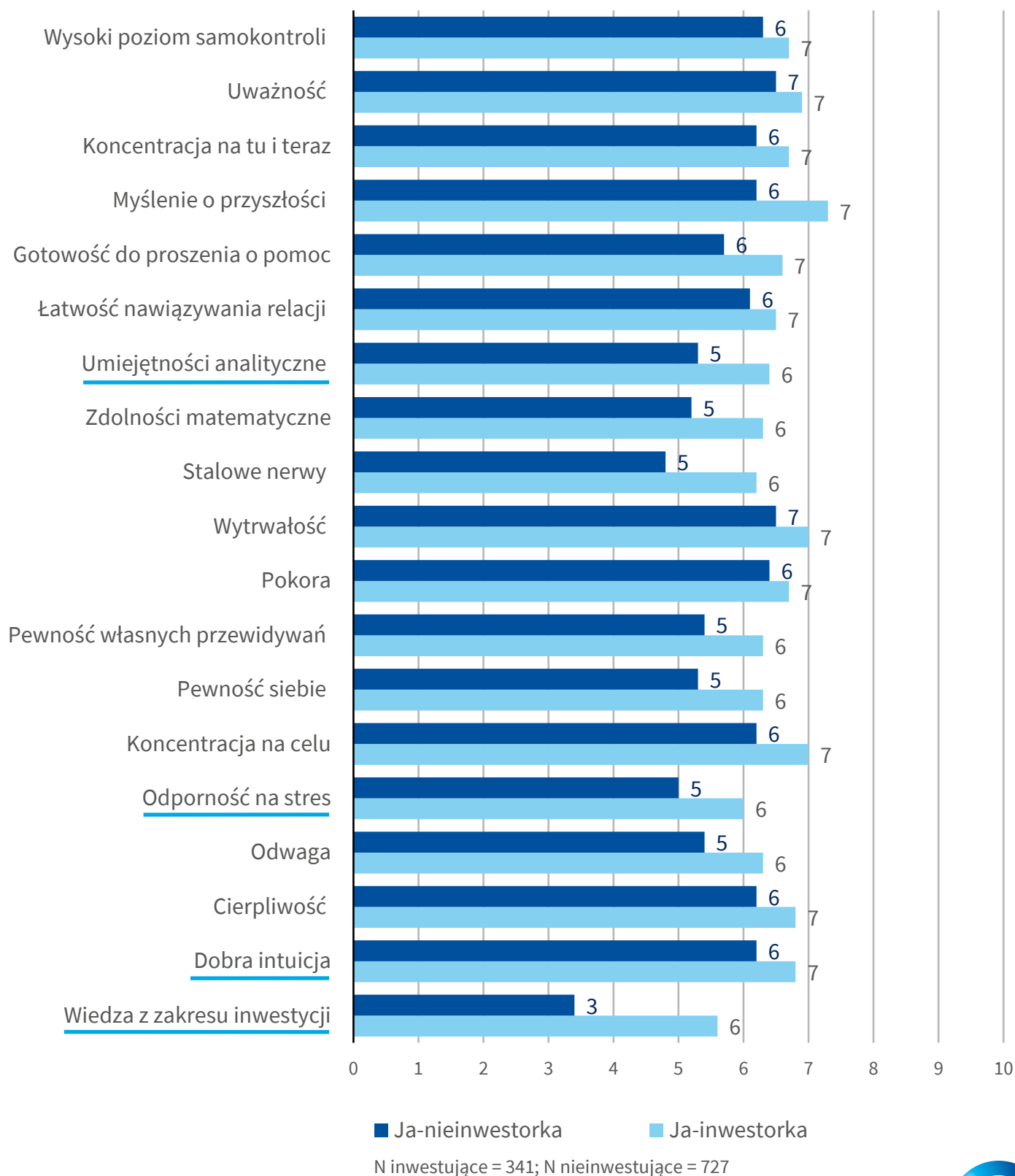
- Umiejętności analityczne (40%).
- Rozległa wiedza w zakresie inwestowania (36%).
- Dobra intuicja (23%).
- Odporność na stres (21%).

Wśród wymienianych najważniejszych cech znalazło się 10 wskazanych przez co najmniej 10% Polek.

Samoocena cech

Inwestorki vs. Nieinwestorki (1/2)

Jak oceniasz siebie na wymiarach: (skala od 0 - nisko do 10 - wysoko)

Samoocena cech

Inwestorki vs. Nieinwestorki (2/2)

Przeciętna ocena swoich cech przez inwestorki wyniosła 6,6 zaś przez nieinwestorki 5,7, więc odzwierciedlała ich umiarkowany poziom, przyjmując wartość nieco powyżej środka skali (skala przyjmowała wartości od 0 do 10).

Różnica w przeciętnej samoocenie inwesterek i nie-inwesterek jest istotna statystycznie, wskazując, że nieinwestorki oceniają się niżej niż inwestorki. Dotyczy to wszystkich cech, ale najbardziej wyraźna różnica obserwowana jest dla:

- Wiedzy z zakresu inwestycji.
- Stalowych nerwów.
- Zdolności matematycznych i umiejętności analitycznych.
- Myślenia o przyszłości.
- Pewności siebie.
- Odporności na stres.
- Pewności własnych przewidywań.
- Odwagi.

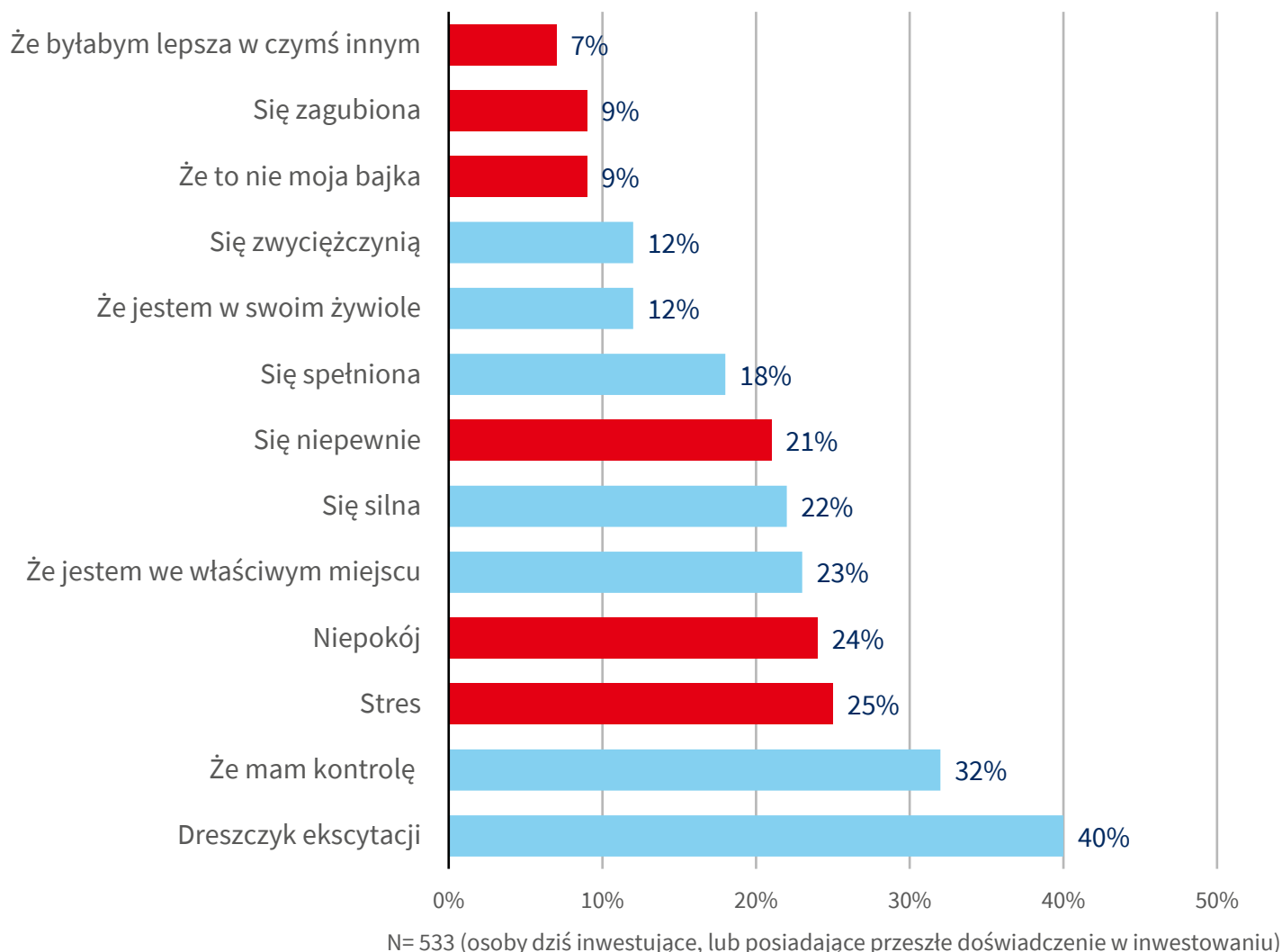
W kontekście czterech cech najczęściej uznawanych przez Polki za kluczowe by być skuteczną inwestorką, zarówno wśród inwesterek, jak i nieinwesterek samoocena umiejętności analitycznych, odporności na stres i wiedzy inwestycyjnej są niższe niż przeciętna ocena wszystkich analizowanych cech, zaś intuicja oceniana jest wyżej niż przeciętna wartość przypisywana wszystkim cechom.

Polki mogą więc czuć siłę we własnej intuicji, ale ocena na pozostałych trzech kluczowych wymiarach nie sprzyja mocnej samoocenie w kontekście inwestowania.

Co czują kobiety, gdy inwestują?

Gdy podejmuję decyzje inwestycyjne czuję:

- Inwestowaniu kobiet towarzyszą zarówno pozytywne, jak i negatywne odczucia.
- **Inwestowanie jawi się jako ekscytujące** (40% kobiet odczuwa dreszczyk emocji inwestując) i pozwala kobietom poczuć, że mają kontrolę nad swoimi finansami (32%).
- Co piątej kobiecie **inwestowanie daje ponadto poczucie spełnienia i siły**.
- Warto zauważyć, że **co czwarta kobieta inwestując, czuje, że jest na właściwym miejscu**, a 9% inwesterek czuje, że inwestowanie to nie ich bajka i są w nim zagubione.
- Co czwartej inwestującej kobiecie towarzyszy także **odczuwanie stresu i niepokoju**, a co piąta kobieta nie czuje się pewnie inwestując.

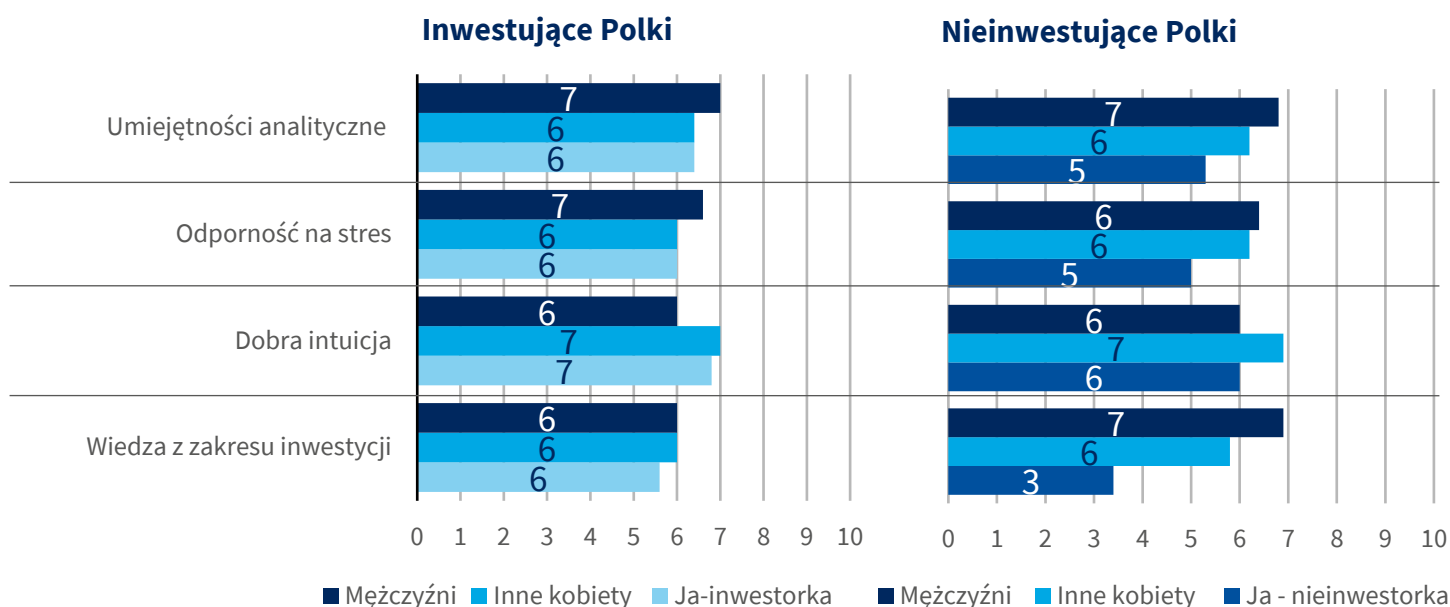

Moje cechy vs. cechy innych kobiet i mężczyzn w opinii Polek

Jak Polki postrzegają siebie, inne kobiety i mężczyzn?

Jak oceniasz siebie, inne kobiety, mężczyzn na wymiarach:
(skala od 0 - nisko do 10 - wysoko)

N inwestujące = 341; N nieinwestujące = 727

- **Inwestujące Polki oceniają się wyżej niż nieinwestujące Polki na wymiarach: umiejętności analityczne, odporność na stres, dobra intuicja, wiedza z zakresu inwestycji, a więc w odniesieniu do czterech cech wskazywanych przez Polki jako najbardziej kluczowe do efektywnego inwestowania.**

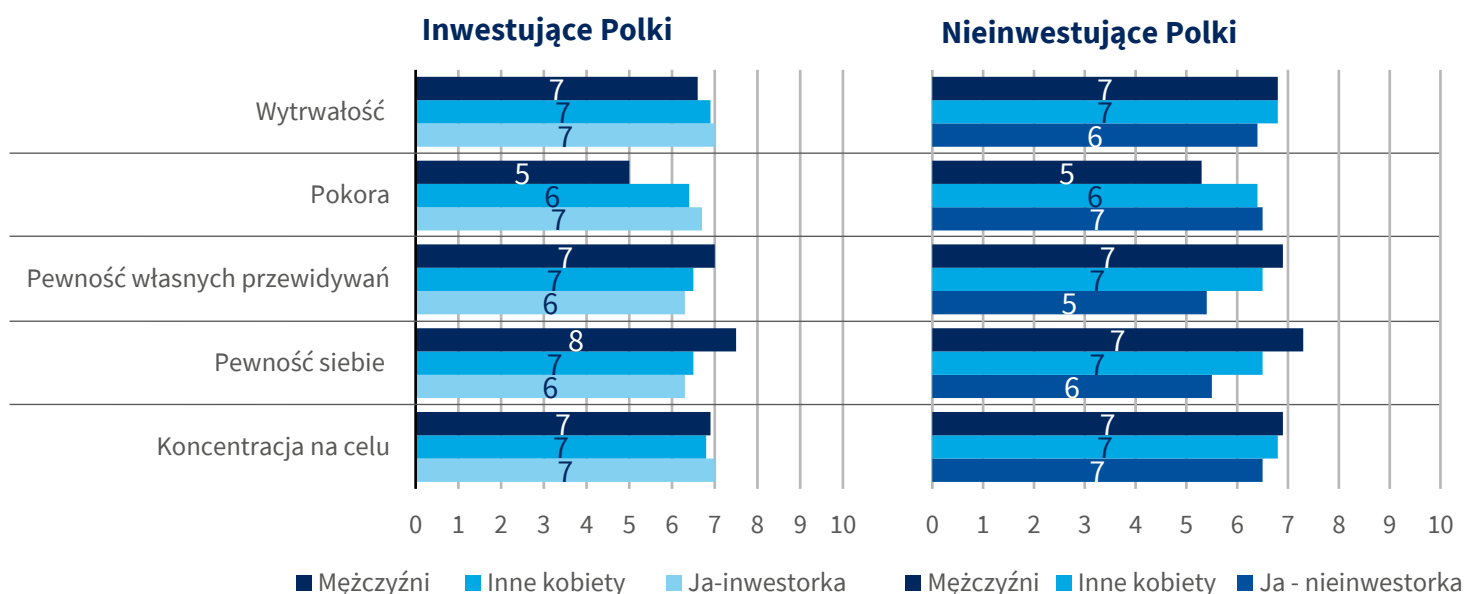
- Różnice te są szczególnie widoczne na wymiarze „wiedza z zakresu inwestycji”, ale różnice na pozostałych wymiarach również są istotne statystycznie.
- Inwestujące Polki szacują poziom swoich umiejętności analitycznych, odporności na stres jako zbliżony do poziomu, który mają inne kobiety i niższe niż prezentują mężczyźni. Jednocześnie wskazują one, że ich dobra intuicja jest na zbliżonym poziomie do intuicji innych kobiet i nieco wyższa niż intuicja mężczyzn.

Bardziej krytyczne są inwestorki wobec własnej wiedzy z zakresu inwestowania, którą oceniają nieco niżej niż przeciętną wiedzę mężczyzn i innych kobiet.

- Nieinwestujące kobiety postrzegają swoje umiejętności analityczne, odporność na stres i wiedzę wyraźnie gorzej niż analogiczne cechy u innych kobiet i u mężczyzn. Szczególnie widoczna jest różnica w kontekście oceny wiedzy z zakresu inwestowania, ponieważ wiedza mężczyzn jest oceniana dwukrotnie wyżej niż własna, a innych kobiet ponad półtora razy wyżej. Pozostałe różnice, choć mniejsze, są także istotne statystycznie. Co ciekawe, nieinwestujące kobiety czują, że ich dobra intuicja jest na tym samym poziomie co intuicja mężczyzn, ale na niższym niż intuicja kobiet.

Jak Polki postrzegają siebie, inne kobiety i mężczyzn?

Jak oceniasz siebie, inne kobiety, mężczyzn na wymiarach:
(skala od 0 - nisko do 10 - wysoko)

N inwestujące = 341; N nieinwestujące = 727

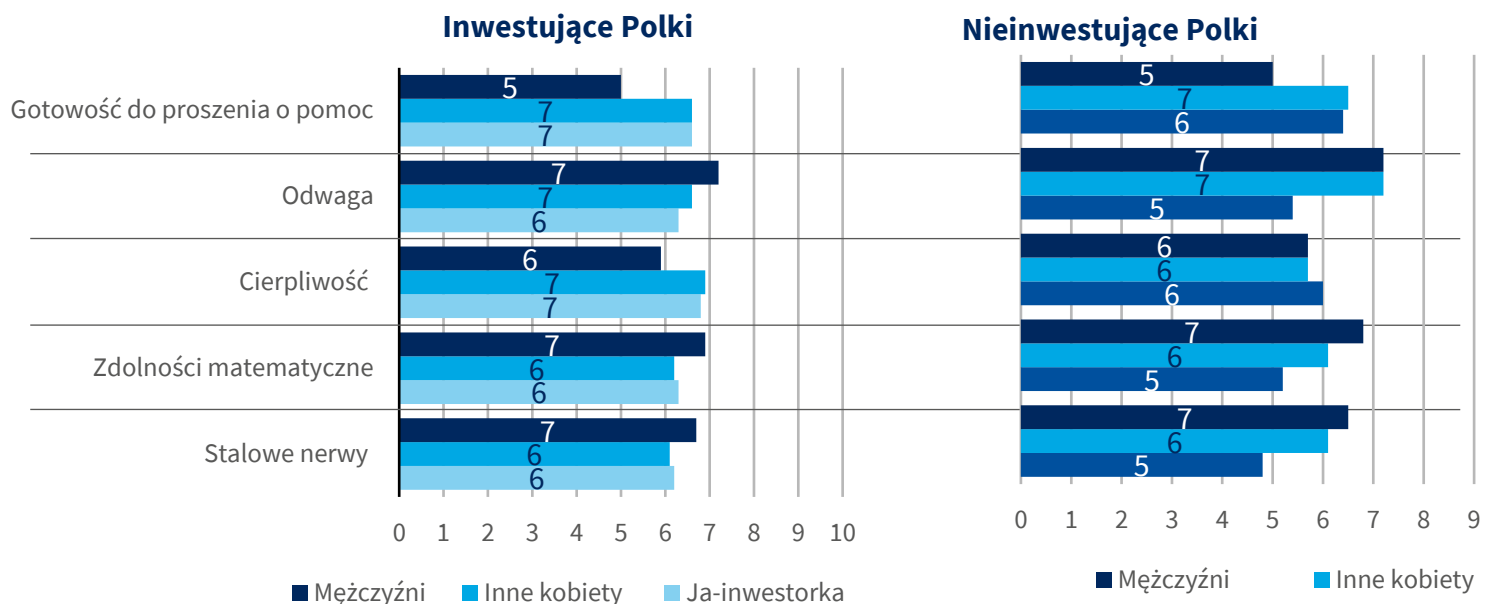
- **Kobiety inwestorki oceniają siebie wyżej niż kobiety, które nie inwestują, w obszarach odnoszących się do realizacji odległych celów – wytrwałość i koncentracja na celu, odnoszących się do pewności siebie i własnych przewidywań. Ocena własnej pokory jest w obu grupach zbliżona.**
- Inwestujące Polki postrzegają siebie jako równie skoncentrowane na celu i nieco bardziej wytrwałe niż mężczyźni, uważają też, że są od nich bardziej pokorne. Jednocześnie wskazują, że ich pewność siebie i własnych przewidywań jest mniejsza niż szacowana pewność mężczyzn. Różnica w ocenie siebie i innych kobiet jest istotna tylko w przypadku pokory i wskazuje na subiektywnie wyższą ocenę własnej pokory niż innych kobiet.

- Nieinwestujące Polki oceniają siebie istotnie niżej w obszarze wytrwałości i koncentracji na celu oraz pewności własnych przewidywań i pewności siebie, niż inne kobiety i mężczyzn. Szczególnie wyraźna różnica odnosi się do pewności siebie i swoich przewidywań. Z drugiej strony, nieinwestujące kobiety szacują swój poziom pokory jako zbliżony do innych kobiet, ale istotnie większy niż poziom pokory mężczyzn.

Jak Polki postrzegają siebie, inne kobiety i mężczyzn?

Jak oceniasz siebie, inne kobiety, mężczyzn na wymiarach:
(skala od 0 - nisko do 10 - wysoko)

N inwestujące = 341; N nieinwestujące = 727

- **Inwestorki oceniają wyżej swoją odporność na stres (stalowe nerwy), zdolności matematyczne, cierpliwość i odwagę niż oceniają się kobiety, które nie inwestują. Tylko na wymiarze gotowości proszenia o pomoc samoocena obu grup jest zbliżona.**

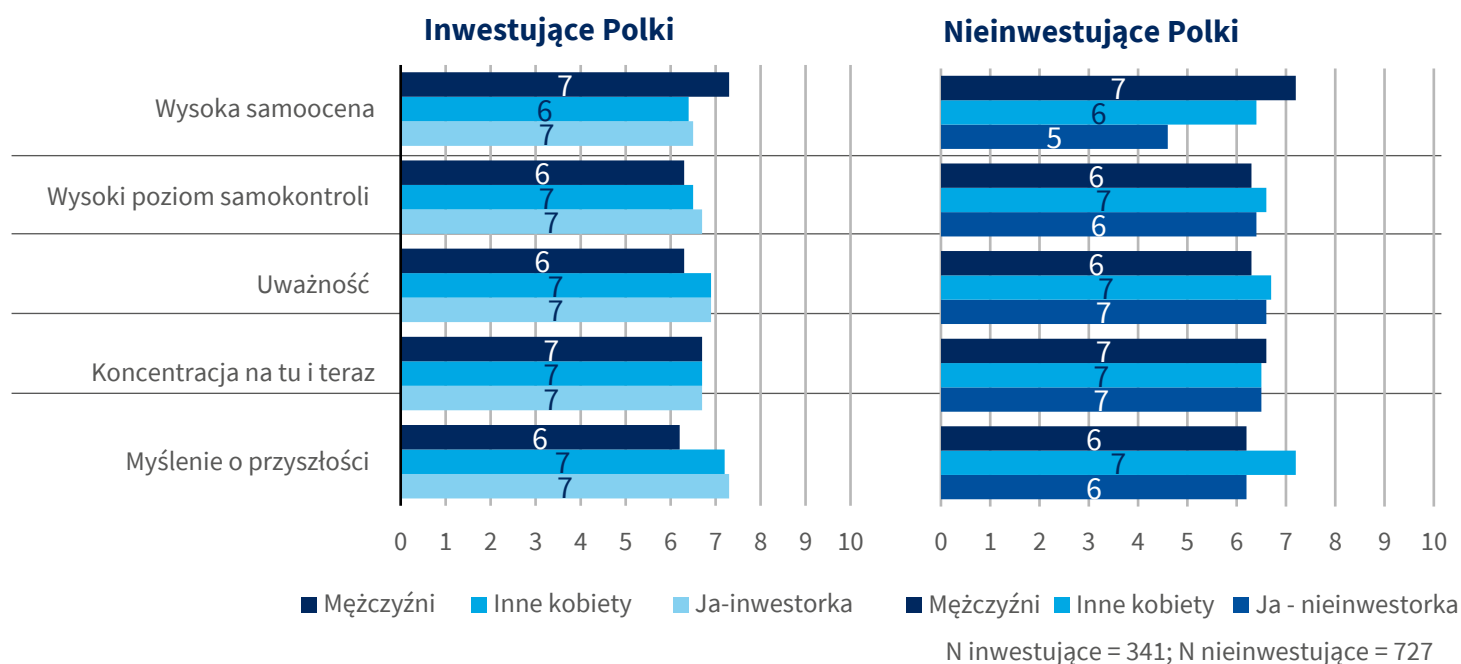
- Podobnie jak w przypadku umiejętności analitycznych i odporności na stres, **kobiety (zarówno inwestorki jak i nie-inwestorki) wyżej oceniają umiejętności matematyczne i stalowe nerwy mężczyzn, niż własne.** Mężczyźni wydają się również obu grupom odważniejsi od nich, ale mniej cierpliwi i mniej skłonni do proszenia o pomoc.

- Ocena innych kobiet i własna, dokonywana przez inwestorki w odniesieniu do opisanych na wykresach cech, jest bardzo zbliżona (poza delikatnie wyższą oceną odwagi innych kobiet). Nieinwestujące Polki zaś wyżej oceniają odwagę, zdolności matematyczne i odporność na stres innych kobiet niż własne.

Jak Polki postrzegają siebie, inne kobiety i mężczyzn?

Jak oceniasz siebie, inne kobiety, mężczyzn na wymiarach:
(skala od 0 - nisko do 10 - wysoko)

- **Kobiety inwestorki wyżej oceniają swoją samoocenę i myślenie o przyszłości niż kobiety, które nie inwestują.** Można się spodziewać, że kontekst badania zaktywizował myślenie o samoocenie przez pryzmat kwestii finansowych. Oceniany poziom samokontroli, uważności i koncentracji na tu i teraz (a nie na przyszłości) nie różnicował inwesterek i nieinwestujących kobiet.
- **Kobiety inwestorki uważają, że bardziej myślą o przyszłości, mają wyższą samokontrolę i są bardziej uważne niż mężczyźni, którzy dla odmiany mają ich zdaniem istotnie wyższą samoocenę.** Porównania siebie z innymi kobietami, dokonywane przez inwestorki, nie przynoszą istotnych różnic w kontekście analizowanych cech.

- **Kobiety, które nie inwestują, podobnie jak inwestorki, oceniają niżej swoją samoocenę niż samoocenę mężczyzn. W odróżnieniu od inwesterek, nieinwestujące kobiety niżej oceniają swoją koncentrację na przyszłości i własną samoocenę niż te same cechy u innych kobiet.** W kontekście samokontroli, uważności i koncentracji na tu i teraz nie-inwestorki oceniają na podobnym poziomie siebie, inne kobiety i mężczyzn.

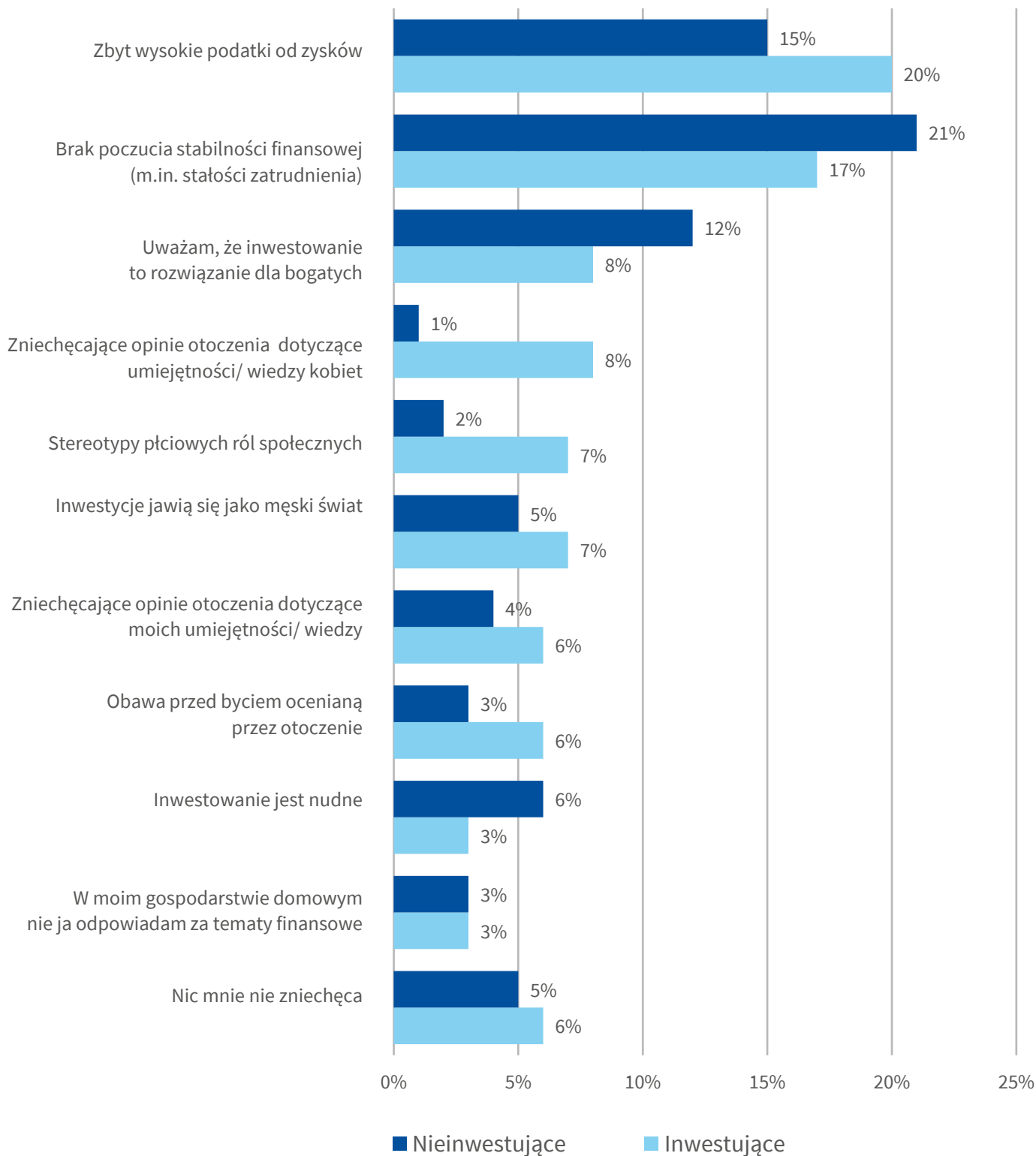

Czynniki zniechęcające do inwestowania

Czynniki zniechęcające Polki do inwestowania

Co zniechęca Cię do inwestowania?

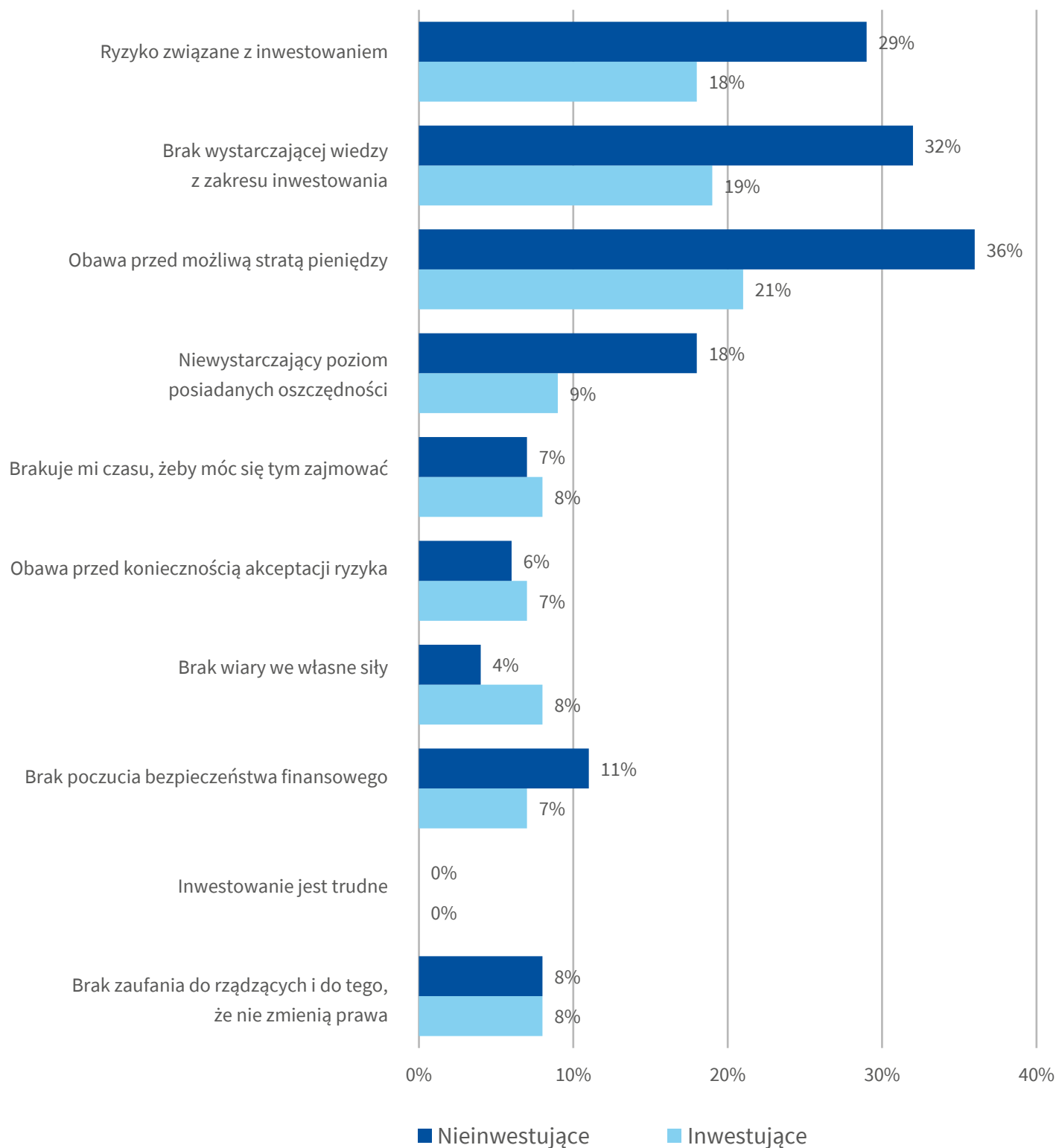

N inwestujące = 341; N nieinwestujące = 727

Czynniki zniechęcające Polki do inwestowania

Co zniechęca Cię do inwestowania?

N inwestujące = 341; N nieinwestujące = 727

Czynniki zniechęcające Polki do inwestowania

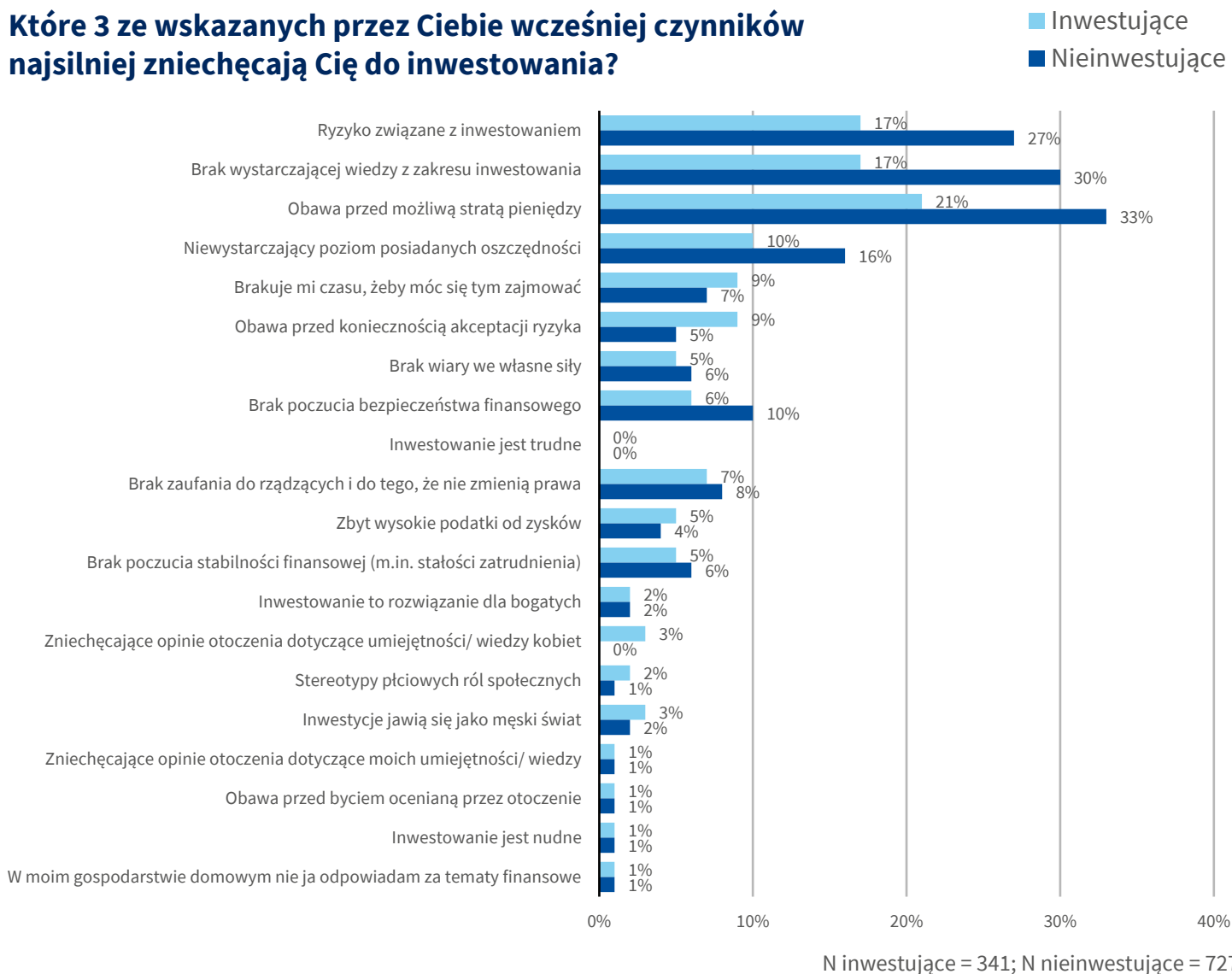

Czynniki najczęściej wskazywanymi przez Polki jako zniechęcające do inwestowania zarówno w grupie kobiet inwestujących, jak i nieinwestujących są:

- Obawa przed możliwością straty pieniędzy i ryzyko inwestycyjne.
- Niewystarczająca wiedza na temat inwestowania (choć mniej niż 1% badanych wskazała trudność inwestowania jako czynnik zniechęcający).
- Brak poczucia własnej stabilności finansowej i niewystarczający poziom oszczędności.
- Przekonania dotyczące traktowania inwestowania jako rozwiązania dla bogatych.
- Podatki od zysków z inwestycji.
- Obawy dotyczące ryzyka inwestycyjnego, niewystarczającej wiedzy oraz odnoszące się do niewystarczająco dobrej sytuacji finansowej (nie jestem bogata, mam za mało oszczędności, sytuacja finansowa nie jest stabilna) dotyczą wyraźnie częściej kobiet, które nie inwestują niż inwestujących.
- Natomiast obawy związane ze stereotypami ról, postrzeganiem kobiet w inwestowaniu, byciem ocenianą i niesprzyjającymi opiniami otoczenia, częściej dotyczą inwestujących niż nieinwestujących kobiet.

Najważniejsze czynniki zniechęcające Polki do inwestowania

Które 3 ze wskazanych przez Ciebie wcześniej czynników najsilniej zniechęcają Cię do inwestowania?

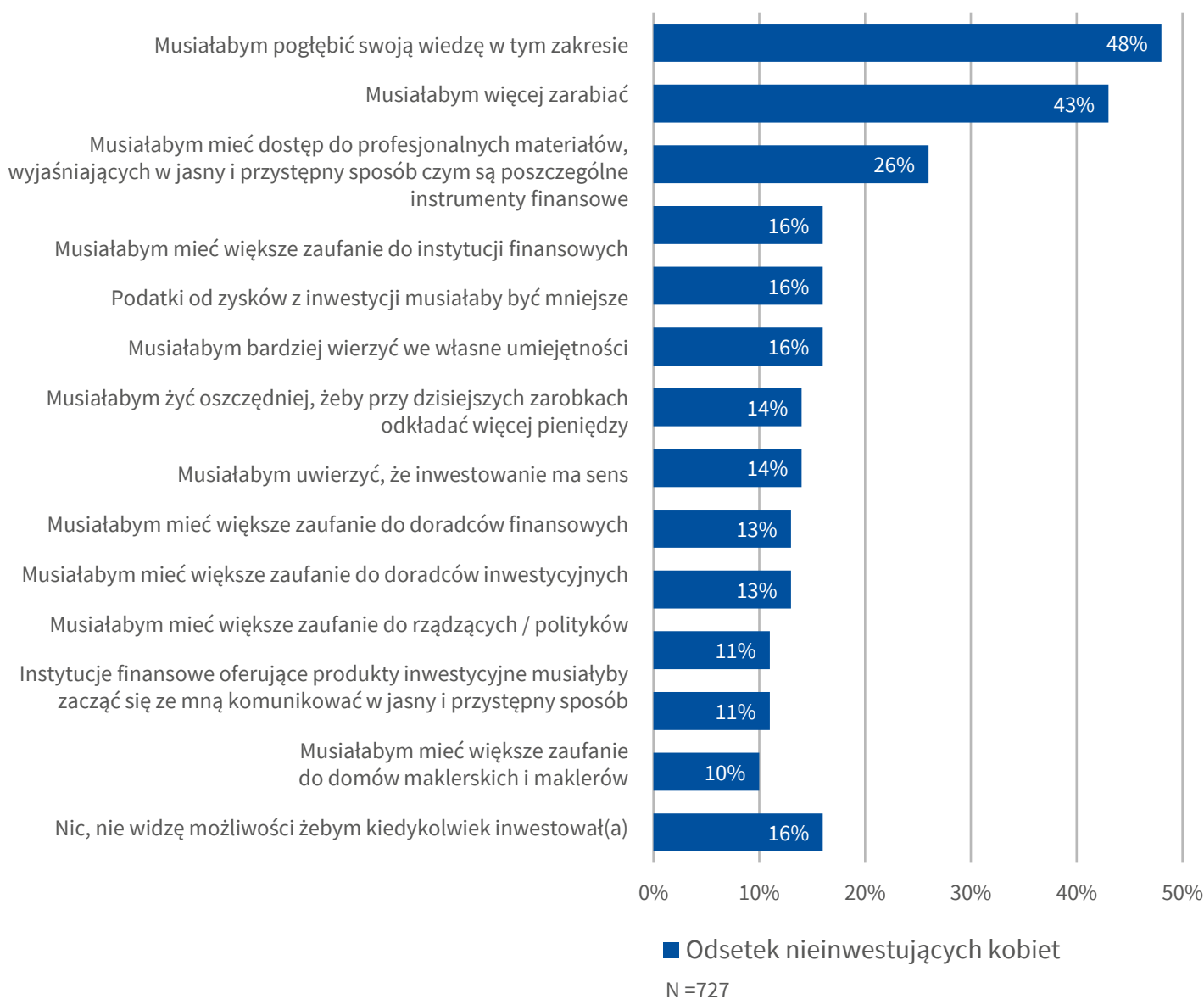
Najważniejszymi czynnikami zniechęcającymi do inwestowania są:

- Ryzyko inwestycyjne i obawa przed stratą pieniędzy.
- Niewystarczająca wiedza inwestycyjna.
- Zbyt mała suma oszczędności.

Wobec mnogości czynników zniechęcających kobiety do inwestowania, spytano o trzy najważniejsze spośród istotnych dla danej osoby.

Potrzeby kobiet, by zacząć inwestować (1/2)

Co musiałoby się wydarzyć, żebyś zaczęła inwestować na rynku finansowym?
(tylko niezbędne zmiany)

Potrzeby kobiet, by zacząć inwestować (2/2)

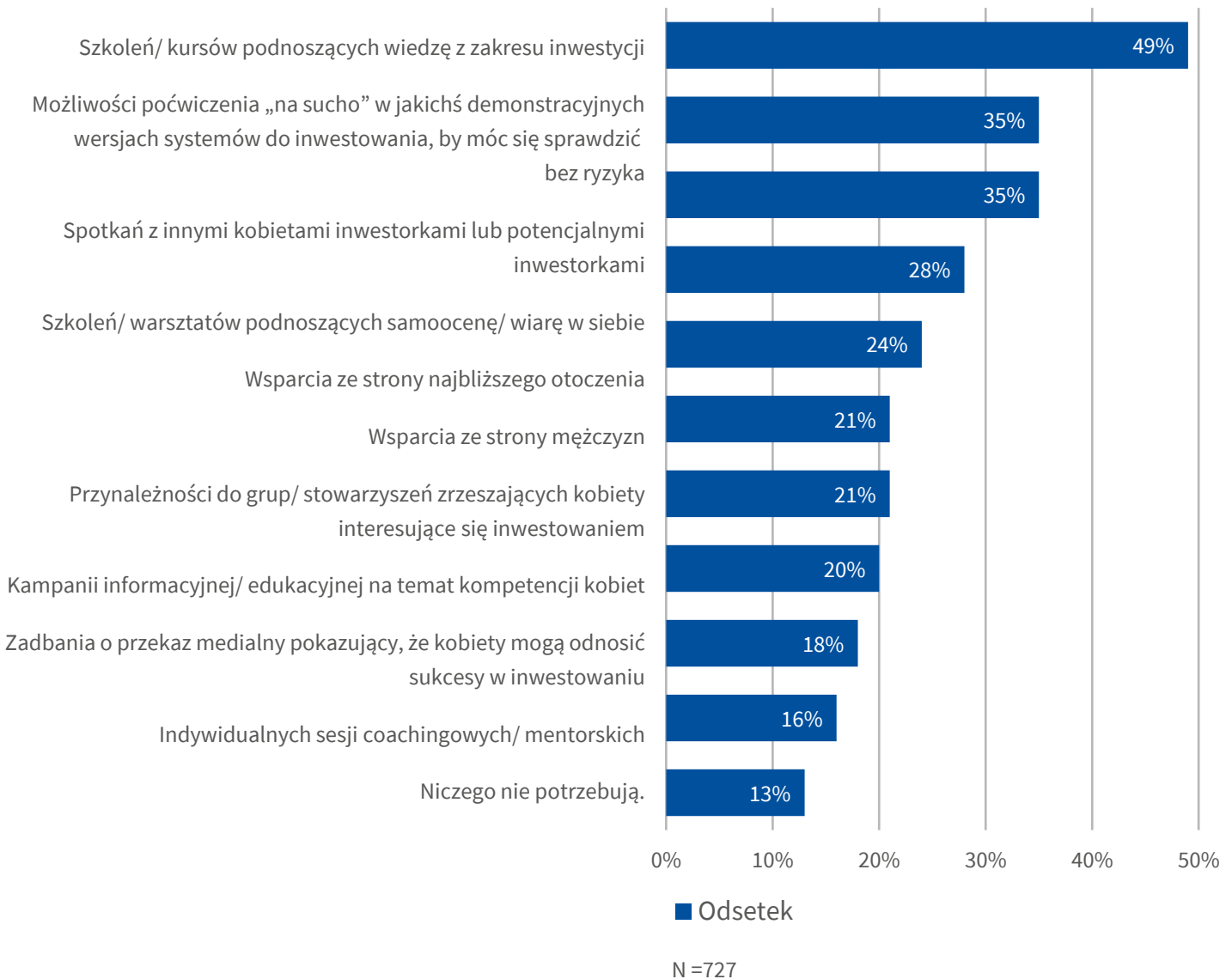
Najczęściej wskazywanym przez kobiety warunkiem, by zacząć inwestować, jest pogłębienie wiedzy inwestycyjnej (48% wskazań). Łączy się to z potrzebą bardziej przystępnej komunikacji w zakresie instrumentów inwestycyjnych i inwestowania, wyrażonej przez potrzebę dostępu do profesjonalnych materiałów, które jasno i przystępnie objaśniają te kwestie (26% wskazań) oraz potrzebę jasnej i przystępnej komunikacji z klientem ze strony instytucji finansowych/ oferujących instrumenty inwestycyjne (11%). Wyniki te łączą się z potrzebą większej wiary we własne kompetencje/ umiejętności, na co wskazuje 16% kobiet.

- Obok kwestii związanych z pogłębianiem wiedzy, kluczowym czynnikiem, by zacząć oszczędzać, jest stan portfela. 43% kobiet deklaruje, że żeby zacząć inwestować musi zarabiać więcej, 14% zakłada stałość wysokości dochodów i przyjmuje, że żeby inwestować musi odkładać więcej pieniędzy z obecnej pensji (pojawia się pytanie czemu tego nie robi?).
- Trzecim obszarem potrzebnych zmian jest wzrost zaufania: do instytucji finansowych (16%), doradców finansowych i inwestycyjnych (po 13%), rządzących i polityków (11%), domów maklerskich i maklerów (10%).
- 14% badanych wskazuje również na potrzebę dostrzeżenia większego sensu w inwestowaniu, rozumianego jako opłacalność i stosunek ryzyka do potencjalnych zysków. Ten wskaźnik idzie w parze z oczekiwaniem obniżenia wysokości podatku od zysków z inwestycji (16%). Warto zauważyć, że kwestia ryzyka utraty kapitału, najczęściej wskazywana jako czynnik blokujący przed podejmowaniem decyzji inwestycyjnych, nie znajduje swojego proporcjonalnego odbicia w potrzebach koniecznych do zrealizowania, by zacząć inwestować.
- **Tylko 16% Polek jednoznacznie odrzuca możliwość inwestowania w przyszłości.**

Potrzeby kobiet, by podnieść wiarę we własne kompetencje (1/2)

Jednym z powodów, dla którego kobiety nie inwestują jest ich brak wiary we własne kompetencje. Jak uważasz? Czego potrzebują kobiety w tym kontekście?

Potrzeby kobiet, by podnieść wiarę we własne kompetencje (2/2)

Tylko 13% Polek uważa, że niczego kobietom nie potrzeba w kontekście podnoszenia wiary we własne kompetencje inwestycyjne.

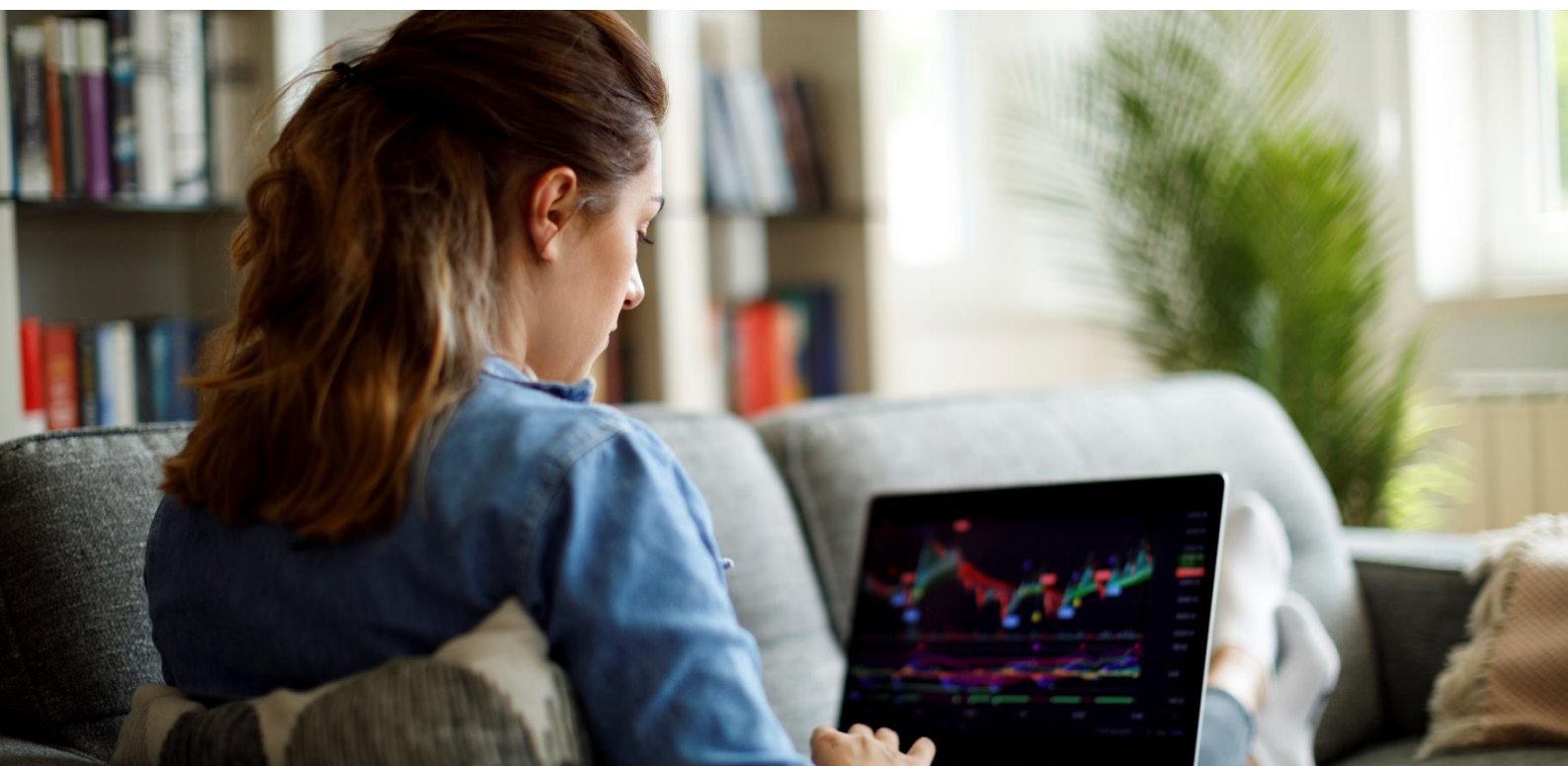
W kontekście podnoszenia wiary we własne kompetencje inwestycyjne, kobiety dostrzegają znaczenie inicjatyw/ działań adresujących potrzeby w kilku obszarach:

- **zwiększania wiedzy** – potrzeba kursów i szkoleń merytorycznych (49% wskazań) i spotkań z doświadczonymi inwestorkami (35%)
- **zwiększania umiejętności i pierwszych doświadczeń** – potrzeba ćwiczenia „na sucho” w demonstracyjnych systemach do inwestowania
- **zwiększania wiary w siebie i w sukces** – inspirujące spotkania z inwestorkami (35%), przynależność do grup zrzeszających kobiety interesujące się inwestowaniem (21%), szkolenia i warsztaty podnoszące wiarę w siebie (28%), wsparcie ze strony najbliższego otoczenia (24%) i mężczyzn (21%), wspierających przekazów medialnych (18%) i kampanii edukacyjnej/informacyjnej na temat kompetencji kobiet (20%).

Portrety

Portret polskiej inwestorki

- Inwestuje odczuwając przy tym zarówno przyjemne, jak i negatywne emocje.
- **Chciałaby inwestować więcej, ale blokuje ją ograniczenie budżetowe** (przede wszystkim), potrzeba pogłębienia wiedzy i niesprzyjające myśli w głowie (postawy i przekonania).
- **Szuka względnie bezpiecznych rozwiązań**, przedkładając ochronę kapitału nad jego potencjalny (ryzykowny) wzrost.
- **Jej wiedza inwestycyjna jest istotnie wyższa niż kobiet, które nie inwestują, ale nadal wyraźnie odbiega od pożądanego poziomu.** Inwestorka zdaje się być tego świadoma.
- **Ocenia swoje cechy wyżej niż czynią to nieinwestujące kobiety**, a szacując poziom cech i umiejętności innych kobiet, wskazuje wartości zbliżone do tych, którymi opisuje siebie, ale porównując się z mężczyznami jest krytyczna i ocenia się niżej w odniesieniu do kluczowych kompetencji i cech w kontekście inwestowania.
- **Często postrzega mężczyzn m.in. jako lepiej inwestujących**, mających większą szansę na sukces, mniej wrażliwych emocjonalnie, akceptujących wyższy poziom ryzyka, mających silniejszą samoocenę i pewność siebie.
- W kontekście wymienianych przez inwestorkę najważniejszych cech inwestora, **uważa, że mężczyźni i inne kobiety mają od niej bardziej rozległą wiedzę, a mężczyźni mają także lepsze od niej umiejętności analityczne i większą odporność na stres.** Jednocześnie inwestorka zakłada, że jej intuicja jest równie dobra jak innych kobiet i lepsza niż mężczyzn.
- Bardziej niż nieinwestujące Polki **ma obawy wynikające ze stereotypowych ról społecznych i postrzegania kobiet. Obawia się, że zostanie negatywnie oceniona przez innych.**

Portret polskiej (wciąż jeszcze) nieinwestorki

- **Chciałaby inwestować, ale blokuje ją ograniczenie budżetowe** (przede wszystkim), potrzeba pogłębienia wiedzy i niesprzyjające myśli w głowie (postawy i przekonania).
- **Chciałaby inwestować krótkoterminowo, w aktywa od lat dostępne na rynku, wybierając spośród względnie bezpiecznych rozwiązań**, przedkładając ochronę kapitału nad jego potencjalny (ryzykowny) wzrost.
- Zarówno subiektywnie oceniana, jak i obiektywna **wiedza nie-inwestorki na temat instrumentów finansowych i inwestowania jest niewielka**. Nieinwestorka zdaje się być tego świadoma.
- **Nieinwestorka ocenia swoje cechy, potencjalnie ważne w kontekście inwestowania, gorzej niż analogiczne cechy innych kobiet i mężczyzn**, jej samoocena tych cech jest też istotnie niższa niż samoocena dokonywana przez inwestorki.
- **Często postrzega mężczyzn m.in. jako lepiej inwestujących**, mających większą szansę na sukces, mniej wrażliwych emocjonalnie, akceptujących wyższy poziom ryzyka, mających silniejszą samoocenę i pewność siebie.
- W kontekście wymienianych przez nieinwestorkę najważniejszych cech inwestora, uważa, że **mężczyźni i inne kobiety mają od niej bardziej rozległą wiedzę, lepsze umiejętności analityczne i większą odporność na stres**. Jednocześnie inwestorka zakłada, że jej intuicja jest równie dobra jak innych mężczyzn, ale słabsza niż innych kobiet.
- Bardziej niż inwestujące Polki **ma obawy wynikające z niewystarczającej wiedzy oraz odnoszące się do niewystarczająco dobrej sytuacji finansowej**, mniej zaś obawia się stereotypowych ról społecznych i postrzegania kobiet, rzadziej też boi się, że zostanie negatywnie oceniona przez innych.

AUTORKA:

dr hab. Katarzyna Sekścińska

Adiunkt w Katedrze

Katedra Psychologii Biznesu
i Innowacji Społecznych,

Wydział Psychologii
Uniwersytetu Warszawskiego

Kontakt: sekscinska@psych.uw.edu.pl

O AUTORCE:

- Doktor habilitowana nauk społecznych w zakresie psychologii, coach i trener.
- Psycholog i ekonomistka.
- Jej zainteresowania naukowo-badawcze obejmują psychologię finansową, psychologię konsumenta i ekonomię behawioralną. Szczególnie interesują ją tematy związane z socjalizacją ekonomiczną oraz czynnikami wpływającymi na ryzykowne wybory finansowe i wybory konsumenckie.
- Autorka i wykonawca wielu projektów z zakresu edukacji finansowej i konsumenckiej, zrealizowanych we współpracy z kluczowymi instytucjami finansowymi w Polsce.

WYDAWCA:

TFI PZU SA

© TFI PZU SA, Warszawa, 2024

Rok Edukacji
Ekonomicznej
2024

Jest to informacja reklamowa.

Materiał został opracowany na zlecenie TFI PZU SA. Wszelkie informacje zawarte w niniejszym badaniu pochodzą ze źródeł własnych Autorki lub TFI PZU SA. Nie istnieje gwarancja, iż są one wyczerpujące i w pełni odzwierciedlają stan faktyczny. TFI PZU SA nie może zagwarantować poprawności i kompletności informacji zawartych w niniejszym materiale i nie ponosi żadnej odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku jego wykorzystania niezgodnie z jej przeznaczeniem. TFI PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za decyzje inwestycyjne osób, które zapoznały się z niniejszym materiałem.

Wszelkie opinie i oceny wyrażane w niniejszym materiale są opiniami i ocenami Autorki lub TFI PZU SA, będącymi wyrazem najlepszej wiedzy opartej informacjami z kompetentnych rynkowych źródeł, obowiązującymi w chwili jego sporządzania. Mogą one podlegać zmianie w każdym momencie, bez uprzedniego powiadomienia..

Prawa autorskie do niniejszego materiału przysługują TFI PZU SA. W przypadku powoływania się na informacje zamieszczone w niniejszym materiale niezbędnym jest wskazanie źródła pochodzenia tych informacji (TFI PZU SA), a w szczególności wskazanie, że badanie, zostało przeprowadzone na zlecenie TFI PZU SA przez Autorkę.

Inwestycje w przez TFI PZU SA oraz ich ryzyku inwestycyjnym znajdziesz w prospektach informacyjnych oraz dokumentach kluczowych informacji, dostępnych na in.pzu.pl. Fundusze inwestycyjne zarządzane przez TFI PZU SA ani TFI PZU SA nie gwarantują, że zrealizujesz założony cel inwestycyjny lub uzyskasz określony wynik inwestycyjny.

TFI PZU SA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU Spółka Akcyjna, Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy, KRS: 0000019102, NIP 527-22-28-027, kapitał zakładowy: 15 013 000 zł wpłacony w całości, Rondo Ignacego Daszyńskiego 4, 00-843 Warszawa.

